2024/1619

19.6.2024.

DIREKTIVA (EU) 2024/1619 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 31. svibnja 2024.

o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Svrha je izmjena Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) u vezi s nadzornim ovlastima, sankcijama, podružnicama iz trećih zemalja i okolišnim, socijalnim i upravljačkim (ESG) rizicima unaprijediti usklađivanje okvira za nadzor banaka i, u konačnici, produbiti unutarnje tržište za bankarstvo. Nadležna tijela trebala bi nastojati osigurati da se nadzorni okvir primjenjuje na institucije, kako su definirane u toj direktivi, na razmjeran način, a osobito bi trebala nastojati smanjiti troškove usklađivanja i izvješćivanja za male i jednostavne institucije u mjeri u kojoj je to moguće, uzimajući u obzir preporuke iz izvješća naslovljenog „Studija o troškovima usklađivanja sa zahtjevima za nadzorno izvješćivanje" koje je 2021. objavilo europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) (EBA) osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), čiji je cilj prosječno smanjenje troškova izvješćivanja za 10 % do 20 %.

(2) Nadležna tijela, njihovi članovi osoblja i članovi njihovih upravljačkih tijela trebali bi biti neovisni i slobodni od političkog i gospodarskog utjecaja. Rizici od sukoba interesa narušavaju integritet financijskog sustava Unije i štete cilju integrirane bankovne unije i unije tržišta kapitala. Direktivom 2013/36/EU trebalo bi utvrditi detaljnije odredbe za države članice kako bi se osiguralo da nadležna tijela, uključujući njihove članove osoblja i članove njihovih upravljačkih tijela, djeluju neovisno i objektivno. U tom kontekstu trebalo bi utvrditi minimalne zahtjeve kako bi se spriječili sukobi interesa i ograničio efekt „rotirajućih vrata", osobito predviđajući razdoblja mirovanja, zabranu trgovanja instrumentima koje izdaju nadzirani subjekti i najdulje razdoblje trajanja mandata za relevantne članove upravljačkih tijela. EBA bi trebala izdati smjernice o sprečavanju sukoba interesa namijenjene nadležnim tijelima, koje se temelje na najboljim primjerima iz međunarodne prakse.

(3) Članovi osoblja i članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela koji podliježu primjeni razdoblja mirovanja trebali bi imati pravo na odgovarajuću naknadu, čija bi svrha trebala biti da im se nadoknadi nemogućnost zapošljavanja, tijekom određenog razdoblja, u subjektima u vezi s kojima se primjenjuju ta ograničenja u pogledu razdoblja mirovanja. Naknada bi trebala biti razmjerna duljini relevantnog razdoblja mirovanja, a o njezinu bi obliku trebala odlučiti svaka država članica.

(4) Nadzorna tijela bi u obavljanju svojih nadzornih funkcija trebala postupati nadasve časno. Kako bi se povećala transparentnost i osigurali visoki etički standardi, primjereno je da članovi osoblja i članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela jednom godišnje podnesu izjavu o interesima. U toj bi izjavi trebalo objaviti informacije o udjelima

([1]) SL C 248, 30.6.2022., str. 87.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 30. svibnja 2024.
([3]) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).
([4]) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

člana u financijskim instrumentima kako bi se smanjili rizici koji proizlaze iz sukoba interesa koji mogu nastati zbog tih udjela i kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da na odgovarajući način upravljaju tim rizicima. Izjavom o interesima ne bi se trebali dovoditi u pitanje zahtjevi za podnošenje izjave o imovinskom stanju na temelju primjenjivih nacionalnih pravila.

(5) Pružanje temeljnih bankovnih usluga navedenih u točkama 1., 2. i 6. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU trebalo bi uvjetovati izričitim i usklađenim zahtjevom za izdavanje odobrenja za rad u pravu Unije, u kojem se navodi da bi društva s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja žele pružati takve temeljne bankovne usluge u Uniji trebala barem osnovati podružnicu u državi članici i da bi takva podružnica trebala imati odobrenje za rad u skladu s pravom Unije, osim ako to društvo želi pružati bankovne usluge u Uniji preko društva kćeri.

(6) Upotreba bankovnih usluga izvan Unije, kao u kontekstu dogovora Svjetske trgovinske organizacije o obvezama u pogledu financijskih usluga, treba ostati nepromijenjena. Zahtjev za osnivanje podružnice u Uniji ne bi se trebao primjenjivati na slučajeve obrnutog nuđenja, odnosno kada klijent ili druga ugovorna strana pristupi društvu s poslovnim nastanom u trećoj zemlji isključivo na vlastitu inicijativu radi pružanja bankovnih usluga, što uključuje i njihov nastavak, ili bankovnih usluga usko povezanih s onima koje su prvotno zatražene. Pri prenošenju ove Direktive države članice trebale bi moći poduzeti mjere za očuvanje stečenih prava klijenata na temelju postojećih ugovora. Takve bi se mjere trebale primjenjivati isključivo u svrhu olakšavanja prijelaza na provedbu ove Direktive i trebale bi biti usko određene kako bi se izbjegli slučajevi zaobilaženja. Kako bi se spriječilo zaobilaženje pravila koja se primjenjuju na prekogranično pružanje bankovnih usluga od strane društava iz trećih zemalja, nadležna tijela trebala bi moći pratiti pružanje tih usluga. Zahtjev za osnivanje podružnice u Uniji ne bi se trebao primjenjivati ni na međubankarske ni međuposredničke transakcije. Osim toga, ne dovodeći u pitanje sustav izdavanja odobrenja za rad predviđen Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) i Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]), zahtjev za osnivanje podružnice ne bi se trebao primjenjivati na slučajeve u kojima kreditne institucije iz trećih zemalja u Uniji pružaju investicijske usluge i aktivnosti navedene u odjeljku A Priloga I. Direktivi 2014/65/EU i sve s njima povezane pomoćne usluge, kao što su povezano primanje depozita ili odobravanje kredita ili zajmova čija je svrha pružanje usluga na temelju te direktive, uključujući pružanje usluga trgovanja financijskim instrumentima ili upravljanja privatnom imovinom. Bez obzira na to, takvim bi se izuzećem trebala uzeti u obzir usklađenost s pravilima o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma kako su utvrđena u Direktivi (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

(7) Nadležna tijela trebala bi imati potrebne ovlasti za oduzimanje odobrenja za rad izdanog kreditnoj instituciji ako je za tu kreditnu instituciju utvrđeno da je institucija koja propada ili će vjerojatno propasti, ako ne postoji razumna mogućnost da bi bilo kakve alternativne mjere privatnog sektora ili nadzorne mjere spriječile propast takve kreditne institucije u razumnom roku, i ako mjera sanacije nije nužna radi javnog interesa. U takvoj situaciji kreditnu bi instituciju trebalo likvidirati u skladu s primjenjivim nacionalnim postupkom u slučaju nesolventnosti ili s drugim postupcima koji su za te institucije propisani nacionalnim pravom, čime bi se osigurao njihov uredan izlazak s tržišta, te bi one trebale obustaviti djelatnosti za koje im je izdano odobrenje za rad. Međutim, ne bi trebala postojati automatska poveznica između utvrđivanja propadanja ili vjerojatnog propadanja i oduzimanja odobrenja za rad, kao u drugim slučajevima u kojima nadležno tijelo ima pravo oduzeti odobrenje za rad. Nadležna tijela trebala bi izvršavati svoje ovlasti na način koji je proporcionalan i kojim se uzimaju u obzir značajke primjenjivih nacionalnih postupaka u slučaju nesolventnosti, uključujući postojeće sudske postupke. Ovlast za oduzimanje odobrenja za rad ne bi se trebala upotrebljavati za sprečavanje pokretanja ili nasilno okončanje postupka u slučaju nesolventnosti, kao što je primjena sudskog moratorija ili drugih mjera koje su uvjetovane aktivnom licencijom.

(8) Financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi koji su matična društva bankovnih grupa trebali bi i dalje podlijegati mehanizmu identifikacije i odobrenja uvedenom Direktivom (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]). Tim se mehanizmom nadležnim tijelima omogućuje da određene financijske holdinge i mješovite

([5]) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

([6]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

([7]) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

([8]) Direktiva (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, financijskih holdinga, mješovitih financijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlasti te mjera za očuvanje kapitala (SL L 150, 7.6.2019., str. 253.).

financijske holdinge izravno obuhvate područjem primjene svojeg nadzora i nadzornih ovlasti na temelju Direktive 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) kako bi se osigurala usklađenost na konsolidiranoj osnovi. U posebnim okolnostima nadležna tijela trebala bi imati diskrecijsko pravo izuzeti od davanja odobrenja financijski holding ili mješoviti financijski holding osnovan radi držanja sudjelujućih udjela u društvima. Osim toga, kako bi se uzele u obzir posebnosti određenih bankarskih grupa, konsolidirajuće nadzorno tijelo trebalo bi moći dopustiti da se financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi koji su izuzeti od odobrenja isključe iz opsega konsolidacije bankarske grupe. Međutim, ovlast za isključivanje tih subjekata iz opsega konsolidacije bankarske grupe trebala bi se izvršavati samo u iznimnim okolnostima, ako su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u primjenjivom pravu, i u tu bi svrhu dotična bankarska grupa trebala dokazati da holding koji bi trebalo isključiti nije uključen u upravljanje tom bankarskom grupom niti relevantan za upravljanje tom bankarskom grupom.

(9) Nadzorna tijela kreditnih institucija trebala bi imati sve potrebne ovlasti koje im omogućuju obavljanje zadaća i koje obuhvaćaju različite operacije koje obavljaju nadzirani subjekti. U tu svrhu i kako bi se stvorili ravnopravniji uvjeti, nadzorna tijela trebala bi imati na raspolaganju sve nadzorne ovlasti koje im omogućuju da obuhvate značajne operacije koje mogu poduzeti nadzirani subjekti. Stoga bi nadležna tijela trebalo obavijestiti ako značajne operacije koje je proveo nadzirani subjekt, uključujući stjecanje značajnih udjela u subjektima financijskog ili nefinancijskog sektora od strane nadziranih subjekata, značajne prijenose imovine i obveza od nadziranih subjekata ili prema njima te spajanja odnosno pripajanja i podjele u koja su uključeni nadzirani subjekti, pobuđuju sumnju u bonitetni profil tog subjekta ili moguće aktivnosti pranja novca ili financiranja terorizma. Nadalje, nadležna tijela trebala bi imati ovlasti intervenirati u slučajevima stjecanja značajnih udjela, spajanja odnosno pripajanja ili podjela.

(10) Kako bi se osigurala proporcionalnost i izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje, dodatne ovlasti nadležnih tijela trebale bi se primjenjivati samo na operacije koje se smatraju značajnima. Samo bi se operacije koje obuhvaćaju spajanja odnosno pripajanja ili podjele trebale automatski smatrati značajnim operacijama jer se može očekivati da će novoosnovani subjekt imati znatno drugačiji bonitetni profil od subjekata koji su prvotno bili uključeni u spajanje odnosno pripajanje ili podjelu. Isto tako, subjekti koji su započeli spajanja odnosno pripajanja ili podjele ne bi ih trebali zaključiti prije nego što od nadležnih tijela dobiju prethodno pozitivno mišljenje. Stjecanje udjelâ, ako se smatra značajnim, trebalo bi procijeniti dotično nadležno tijelo na temelju postupka prešutnog odobrenja.

(11) Kako bi se osiguralo da nadležna tijela imaju mogućnost intervenirati prije poduzimanja značajne operacije, ona bi trebala biti obaviještena unaprijed. Toj obavijesti trebalo bi priložiti informacije koje su nadležnim tijelima potrebne za procjenu predložene operacije iz perspektive bonitetnog nadzora te sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma. Nadležna bi tijela tu procjenu trebala započeti u trenutku primitka obavijesti sa svim zatraženim informacijama. U slučaju stjecanja značajnog udjela, ili ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, ta bi procjena trebala biti vremenski ograničena.

(12) U slučaju stjecanja značajnog udjela rezultat procjene mogao bi potaknuti nadležno tijelo da donese odluku o protivljenju toj operaciji. Ako se nadležno tijelo u određenom roku ne usprotivi, operacija bi se trebala smatrati odobrenom.

(13) Odredbe koje se odnose na stjecanje kvalificiranog udjela u kreditnoj instituciji potrebno je uskladiti s odredbama o stjecanju značajnog udjela od strane institucije, u slučaju da je za istu operaciju potrebno provesti obje procjene. Bez pravilnog usklađivanja te bi odredbe mogle dovesti do nedosljednosti u procjenama koje provode nadležna tijela, a u konačnici i u njihovim odlukama.

(14) Kad je riječ o spajanjima odnosno pripajanjima i podjelama, Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) utvrđena su usklađena pravila i postupci, posebno za prekogranična spajanja odnosno pripajanja i podjele društava kapitala. Stoga bi postupak procjene koji provode nadležna tijela predviđen u ovoj Direktivi trebao biti dopuna postupku utvrđenom u Direktivi (EU) 2017/1132 i ne bi smio biti u suprotnosti ni s jednom njezinom odredbom. U slučaju prekograničnih spajanja odnosno pripajanja i podjela obuhvaćenih područjem primjene Direktive (EU) 2017/1132, obrazloženo mišljenje nadležnog tijela trebalo bi biti dio procjene usklađenosti sa svim relevantnim uvjetima i pravilnog dovršetka svih postupaka i formalnosti potrebnih za potvrdu koja prethodi

([9]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

([10]) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

spajanju odnosno pripajanju ili podjeli. Stoga bi obrazloženo mišljenje trebalo prenijeti imenovanom nacionalnom tijelu odgovornom za izdavanje potvrde koja prethodi spajanju odnosno pripajanju ili podjeli na temelju Direktive (EU) 2017/1132.

(15) U nekim situacijama, na primjer kada su uključeni subjekti s poslovnim nastanom u različitim državama članicama, operacije mogu zahtijevati veći broj obavijesti i procjena različitih nadležnih tijela, te stoga zahtijevati učinkovitu suradnju tih tijela. Stoga je potrebno utvrditi obveze suradnje, posebno u pogledu ranog prekograničnog obavješćivanja, neometane razmjene informacija, među ostalim s tijelima odgovornima za sprečavanje pranja novca ili financiranja terorizma, i koordinacije postupka procjene.

(16) EBA bi trebala biti zadužena za izradu nacrta regulatornih tehničkih standarda, nacrta provedbenih tehničkih standarda i smjernica kako bi se osigurao odgovarajući okvir za primjenu dodatnih nadzornih ovlasti. U tim nacrtima regulatornih tehničkih standarda i nacrtima provedbenih tehničkih standarda trebalo bi posebno precizirati informacije koje nadležna tijela trebaju primiti, elemente koje trebaju procijeniti i suradnju koja je potrebna kada je uključeno više nadležnih tijela. Ti su različiti elementi ključni kako bi se osiguralo da se dovoljno usklađenom metodologijom nadzora omogući učinkovito izvršavanje dodatnih ovlasti, uz najmanje moguće povećanje administrativnog opterećenja.

(17) Regulacija podružnica koje su osnovala društva iz treće zemlje radi pružanja bankovnih usluga u državi članici podliježe nacionalnom pravu i u vrlo je ograničenoj mjeri usklađena Direktivom 2013/36/EU. Iako su podružnice iz trećih zemalja uvelike i sve više prisutne na bankarskim tržištima Unije, trenutačno podliježu samo vrlo općenitim zahtjevima za pružanje informacija, ali ne i bonitetnim standardima ili mehanizmima suradnje u području nadzora na razini Unije. Zbog nepostojanja ikakvog zajedničkog bonitetnog okvira, na podružnice iz trećih zemalja primjenjuju se neusklađeni nacionalni zahtjevi različite bonitetne razine i opsega. Osim toga, nadležnim tijelima nedostaju sveobuhvatne informacije i potrebni nadzorni alati za pravilno praćenje specifičnih rizika koji proizlaze iz poslovanja grupa iz trećih zemalja u jednoj ili više država članica putem podružnica i društava kćeri. Trenutačno za njih ne postoje integrirani nadzorni mehanizmi, a nadležno tijelo odgovorno za nadzor jedne podružnice grupe iz treće zemlje nije obvezno razmjenjivati informacije s nadležnim tijelima koja nadziru druge podružnice ili društva kćeri iste grupe. Takvo rascjepkano regulatorno okružje stvara rizike za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije i trebalo bi ga na odgovarajući način riješiti putem usklađenog regulatornog okvira za podružnice iz trećih zemalja. Takav okvir trebao bi obuhvaćati minimalne zajedničke zahtjeve u pogledu odobrenja za rad, bonitetnih standarda, unutarnjeg upravljanja, nadzora i izvješćivanja. Taj skup zahtjeva trebao bi se temeljiti na zahtjevima koje države članice već primjenjuju na podružnice iz treće zemlje koje posluju na njihovu državnom području, vodeći pritom računa o sličnim ili istovjetnim zahtjevima koje treće zemlje primjenjuju na strane podružnice, kako bi se osigurala dosljednost među državama članicama i regulatorni okvir Unije za podružnice iz trećih zemalja uskladio s prevladavajućim međunarodnim praksama u tom području.

(18) Pri izdavanju odobrenja za rad podružnicama iz trećih zemalja i nadzoru tih podružnica nadležna tijela trebala bi moći učinkovito izvršavati svoje nadzorne funkcije. U tu svrhu trebaju imati pristup svim potrebnim informacijama nadzornih tijela relevantne treće zemlje o glavnom društvu podružnice iz treće zemlje i biti u mogućnosti učinkovito koordinirati svoje nadzorne aktivnosti s nadzornim aktivnostima nadzornih tijela treće zemlje. Prije nego što podružnica iz treće zemlje počne obavljati svoje djelatnosti u državi članici, nadležna tijela trebala bi nastojati sklopiti sporazum s nadzornim tijelom dotične treće zemlje kako bi se omogućile suradnja i razmjena informacija. Takav bi se sporazum trebao temeljiti na modelima administrativnih aranžmana koje je razvila EBA u skladu s člankom 33. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1093/2010. Nadležna tijela trebala bi EBA-i dostaviti informacije o takvim sporazumima. Ako sklapanje administrativnog sporazuma na temelju modela koji je razvila EBA nije moguće, nadležna tijela trebala bi moći upotrebljavati druge aranžmane, na primjer razmjenu pisama, kako bi osigurala da mogu izvršavati svoje nadzorne funkcije.

(19) Radi proporcionalnosti minimalni zahtjevi uvedeni podružnicama iz trećih zemalja trebali bi odgovarati riziku koji te podružnice predstavljaju za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije i država članica. Podružnice iz trećih zemalja trebalo bi stoga svrstati u 1. razred ako se smatraju rizičnijima ili u 2. razred ako se smatra da su male i jednostavne i ne predstavljaju znatan rizik za financijsku stabilnost (u skladu s definicijom „malih i jednostavnih institucija” iz Uredbe (EU) br. 575/2013). U skladu s time, trebalo bi smatrati da podružnice iz trećih zemalja čija računovodstvena vrijednost imovine u državi članici iznosi 5 milijardi EUR ili više predstavljaju takav veći rizik jer su veće i složenije te bi njihova propast mogla dovesti do znatnog poremećaja tržišta bankovnih usluga ili bankarskog sustava države članice. Rizičnijima bi se trebale smatrati i podružnice iz trećih zemalja koje imaju odobrenje za prihvaćanje depozita stanovništva bez obzira na njihovu veličinu ako iznos takvih depozita stanovništva prelazi određeni prag, u mjeri u kojoj bi njihova propast mogla utjecati na vrlo osjetljive deponente i uzrokovati gubitak

povjerenja u sigurnost i stabilnost bankarskog sustava države članice i njegove sposobnosti da zaštiti štednju građana. Stoga bi obje navedene vrste podružnica iz trećih zemalja trebalo svrstati kao podružnice iz trećih zemalja 1. razreda.

(20) U 1. razred trebalo bi svrstati i podružnice iz trećih zemalja ako glavno društvo podliježe regulaciji, a za nadzor i provedbu te regulacije nije utvrđeno da su barem istovjetni onome što se zahtijeva Direktivom 2013/36/EU i Uredbom (EU) br. 575/2013, ili ako je relevantna treća zemlja uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. Te podružnice iz trećih zemalja predstavljaju znatan rizik za financijsku stabilnost Unije i države članice poslovnog nastana jer okviri za regulaciju ili za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma koji se primjenjuju na njihovo glavno društvo ne obuhvaćaju na odgovarajući način specifične rizike koji proizlaze iz djelatnosti koje podružnica obavlja u državi članici odnosno ne omogućuju njihovo odgovarajuće praćenje, ili rizike za druge ugovorne strane u državi članici povezanih s grupom iz treće zemlje. Za potrebe utvrđivanja istovjetnosti bankovnih bonitetnih i nadzornih standarda treće zemlje u odnosu na standarde Unije, Komisija bi trebala moći zatražiti od EBA-e da provede procjenu i objavi izvješće o bankovnom regulatornom okviru relevantne treće zemlje u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA bi trebala osigurati strogu i transparentnu provedbu procjene na temelju pouzdane metodologije. Osim toga, EBA bi se trebala savjetovati i blisko surađivati s nadzornim tijelima treće zemlje, državnim službama nadležnima za regulaciju banaka te, prema potrebi, sa subjektima privatnog sektora, osigurati im pravedan tretman i omogućiti da u razumnom roku dostave dokumentaciju i podnesu očitovanja. Nadalje, EBA bi trebala osigurati da izdano izvješće bude primjereno obrazloženo, da sadržava detaljan opis razmotrenih pitanja i da se dostavi u razumnom roku. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti za donošenje odluka o istovjetnosti bankovnih regulatornih okvira podružnica iz trećih zemalja trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]).

(21) Nadležna tijela trebala bi imati izričitu ovlast zahtijevati, na pojedinačnoj osnovi, da podružnice iz trećih zemalja podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s glavom III. poglavljem I. Direktive 2013/36/EU, barem ako te podružnice posluju s klijentima ili drugim ugovornim stranama u drugim državama članicama kršeći pravila unutarnjeg tržišta, ako predstavljaju znatan rizik za financijsku stabilnost Unije ili države članice u kojoj imaju poslovni nastan ili ako je ukupni iznos imovine svih podružnica iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje jednak ili veći od 40 milijardi EUR ili ako je iznos imovine podružnice iz treće zemlje u državi članici u kojoj ima poslovni nastan jednak ili veći od 10 milijardi EUR. Nadalje, od nadležnih tijela trebalo bi zahtijevati da procjenjuju imaju li podružnice iz trećih zemalja sistemsku važnost ako je ukupni iznos imovine svih podružnica iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje jednak ili veći od 40 milijardi EUR Sve podružnice iz trećih zemalja koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje s poslovnim nastanom u jednoj državi članici ili u cijeloj Uniji trebale bi podlijegati takvoj procjeni koju provode njihova nadležna tijela. Tom bi se procjenom, u skladu s posebnim kriterijima, trebalo ispitati predstavljaju li te podružnice sličnu razinu rizika za financijsku stabilnost Unije ili njezinih država članica kao institucije koje se na temelju Direktive 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 575/2013 smatraju „sistemski važnim institucijama”. Ako nadležna tijela utvrde da su podružnice iz trećih zemalja sistemski važne, trebala bi im uvesti zahtjeve primjerene za ublažavanje rizika za financijsku stabilnost. U tu bi svrhu nadležna tijela trebala moći naložiti podružnicama iz trećih zemalja da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao institucije kćeri na temelju Direktive 2013/36/EU da bi mogle nastaviti obavljati bankovne djelatnosti u državi članici ili u cijeloj Uniji. Nadalje, nadležna tijela trebala bi moći propisati druge zahtjeve, posebno obvezu restrukturiranja imovine podružnica iz trećih zemalja ili njihova poslovanja u Uniji tako da te podružnice više ne budu sistemski važne, odnosno dodatne zahtjeve u pogledu kapitala, likvidnosti, izvješćivanja ili objavljivanja informacija ako bi to bilo dovoljno da se odgovori na rizike za financijsku stabilnost. Nadležna tijela trebala bi imati mogućnost da podružnicama iz trećih zemalja za koje se procijeni da imaju sistemsku važnost ne uvedu nijedan od tih zahtjeva te bi u tom slučaju trebala dostaviti obrazloženu obavijest EBA-i i nadležnim tijelima država članica u kojima je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice iz trećih zemalja ili institucije kćeri. Kako bi se razmotrile posljedice na razini cijele Unije, nadležna tijela koja odluče izvršiti svoje ovlasti da nalože podružnicama da podnesu zahtjev za odobrenje za rad kao institucije kćeri trebala bi se unaprijed savjetovati s EBA-om i dotičnim nadležnim tijelima.

([11]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(22) Kako bi se promicala dosljednost nadzornih odluka u vezi s grupom iz treće zemlje koja ima podružnice i društva kćeri u cijeloj Uniji, nadležna tijela pri provedbi procjene sistemske važnosti trebala bi se savjetovati s EBA-om i nadležnim tijelima država članica u kojima je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice iz trećih zemalja ili institucije kćeri kako bi procijenila rizike za financijsku stabilnost koje relevantna podružnica iz treće zemlje može predstavljati za države članice koje nisu država članica u kojoj ima poslovni nastan.

(23) Nadležna tijela trebala bi provoditi redovite provjere usklađenosti podružnica iz trećih zemalja s relevantnim zahtjevima iz Direktive 2013/36/EU i izreći nadzorne mjere u vezi s tim podružnicama kako bi se osigurala ili ponovno uspostavila usklađenost s tim zahtjevima. Kako bi se olakšao djelotvoran nadzor sukladnosti s tim zahtjevima za podružnice iz trećih zemalja i omogućio sveobuhvatan pregled poslovanja grupa iz trećih zemalja u Uniji, nadležnim tijelima trebalo bi staviti na raspolaganje zajedničke nadzorne i financijske izvještaje na standardiziranim obrascima. EBA bi trebala biti ovlaštena za izradu nacrta provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju ti obrasci. Osim toga, kako bi se osiguralo da sve djelatnosti grupa iz trećih zemalja koje u Uniji posluju putem podružnica iz trećih zemalja podliježu sveobuhvatnom nadzoru, spriječilo zaobilaženje zahtjeva koji se na te grupe primjenjuju na temelju prava Unije i na najmanju moguću mjeru sveli potencijalni rizici za financijsku stabilnost Unije, potrebno je uspostaviti odgovarajuće mehanizme suradnje nadležnih tijela. Podružnice 1. razreda iz trećih zemalja trebale bi osobito biti obuhvaćene djelokrugom kolegija nadzornih tijela za grupe iz trećih zemalja u Uniji. Ako takav kolegij već ne postoji, nadležna tijela trebala bi osnovati *ad hoc* kolegij za sve podružnice 1. razreda iz trećih zemalja koje pripadaju istoj grupi ako ta grupa posluje u nekoliko država članica.

(24) Okvir Unije za podružnice iz trećih zemalja trebao bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje postojeće diskrecijsko pravo država članica da od društava iz određenih trećih zemalja općenito zahtijevaju da bankovne djelatnosti na njihovu državnom području obavljaju isključivo putem institucija kćeri koje imaju odobrenje za rad u skladu s glavom III. poglavljem I. Direktive 2013/36/EU. Taj bi se zahtjev mogao odnositi na treće zemlje koje primjenjuju bonitetne i nadzorne standarde za banke koji nisu istovjetni standardima iz nacionalnog prava države članice ili na treće zemlje u čijim su režimima za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma prisutni strateški nedostaci.

(25) Neovisno o postojećim primjenjivim pravilima o tajnosti, trebalo bi poboljšati razmjenu informacija između nadležnih tijela i poreznih tijela. Razmjena informacija trebala bi u svakom slučaju biti u skladu s nacionalnim pravom, a ako informacije potječu iz druge države članice, relevantna nadležna tijela trebala bi postići sporazum o otkrivanju.

(26) Ključno je da institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi ispunjavaju bonitetne zahtjeve kako bi se osigurala njihova sigurnost i stabilnost te očuvala stabilnost financijskog sustava na razini Unije u cjelini i u svakoj državi članici. Stoga bi Europska središnja banka (ESB) i nacionalna nadležna tijela trebali imati ovlast za poduzimanje pravodobnih i odlučnih mjera ako te institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi te njihovi stvarni upravitelji ne postupaju u skladu s bonitetnim zahtjevima ili nadzornim odlukama.

(27) Kako bi se osigurali ravnopravni uvjeti u području ovlasti za izricanje sankcija, države članice trebale bi propisati djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere za kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU te za kršenja Uredbe (EU) br. 575/2013 ili odluka koje je donijelo nadležno tijelo na temelju tih odredaba ili te uredbe. Te administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere trebali bi ispunjavati određene minimalne zahtjeve, uključujući minimalne ovlasti koje bi trebale biti povjerene nadležnim tijelima za njihovo izricanje, kriterije koje bi nadležna tijela trebala uzeti u obzir pri njihovoj primjeni, zahtjeve za objavljivanje ili razine administrativnih kazni i periodičnih penala. EBA bi trebala biti ovlaštena izvješćivati o suradnji među nadležnim tijelima u kontekstu primjene administrativnih kazni, periodičnih penala i drugih administrativnih mjera.

(28) Države članice trebale bi moći izreći administrativne kazne ako dotično kršenje podliježe i nacionalnom kaznenom pravu. Nadležna tijela pri određivanju vrste administrativnih kazni ili drugih administrativnih mjera i razine administrativnih novčanih kazni trebala bi uzeti u obzir sve prethodne kaznene sankcije izrečene za isto kršenje fizičkoj ili pravnoj osobi koja je odgovorna za to kršenje. Time se želi osigurati da se težina svih administrativnih kazni i drugih administrativnih mjera izrečenih u svrhu kažnjavanja u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka koji su posljedica istog protupravnog postupanja ograniči na ono što je nužno s obzirom na težinu dotičnog kršenja. U tu bi svrhu države članice trebale uspostaviti odgovarajuće mehanizme kako bi osigurale da su nadležna tijela i pravosudna tijela propisno i pravodobno obaviještena o svim administrativnim ili kaznenim postupcima pokrenutima protiv iste fizičke ili pravne osobe.

(29) Administrativne novčane kazne trebale bi imati odvraćajući učinak kako bi se u budućnosti spriječilo slično ili isto postupanje fizičke ili pravne osobe koja krši nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU ili Uredbu (EU) br. 575/2013. Administrativne novčane kazne za pravne osobe trebale bi se dosljedno primjenjivati, posebno u pogledu određivanja maksimalnog iznosa tih kazni, pri čemu bi u obzir trebalo uzeti ukupni godišnji neto promet relevantnog društva. Međutim, ukupni godišnji neto promet u smislu Direktive 2013/36/EU trenutačno nije ni iscrpan ni dovoljno jasan da bi se osigurali ravnopravni uvjeti u primjeni administrativnih novčanih kazni. Kako bi se osigurao dosljedan izračun u cijeloj Uniji, Direktivom 2013/36/EU trebalo bi predvidjeti popis elemenata koje treba uključiti u izračun ukupnog godišnjeg neto prometa.

(30) Osim administrativnih novčanih kazni, nadležna tijela trebala bi imati ovlasti za izricanje periodičnih penala institucijama, financijskim holdinzima, mješovitim financijskim holdinzima i onim članovima upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji, višem rukovodstvu, nositeljima ključnih funkcija, drugim osobama koje preuzimaju značajan rizik i svim drugim fizičkim osobama za koje je utvrđeno da su u skladu s nacionalnim pravom odgovorni za kršenje obveze poštovanja nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU ili svojih obveza na temelju Uredbe (EU) br. 575/2013 ili na temelju odluke koju je donijelo nadležno tijelo na temelju tih odredaba ili te uredbe. Države članice trebale bi donijeti posebna pravila i djelotvorne mehanizme za primjenu periodičnih penala. Periodične penale trebalo bi uvesti u slučaju kontinuiranog kršenja. Ne dovodeći u pitanje postupovna prava pogođenih osoba na zakonito postupanje na temelju primjenjivog prava, uključujući pravo tih osoba na saslušanje, nadležna tijela trebala bi moći izreći periodične penale bez prethodnog zahtjeva, naloga ili upozorenja stranci koja je počinila kršenje kojima se zahtjeva ponovno uspostavljanje usklađenosti. Budući da je svrha periodičnih penala prisiliti fizičke ili pravne osobe na okončanje kršenja koje je u tijeku, njihova primjena ne bi trebala sprečavati nadležna tijela u izricanju kasnijih administrativnih kazni za isto kršenje. Trebalo bi biti moguće izreći periodične penale na određeni datum i početi ih primjenjivati od kasnijeg datuma. Ako države članice ne odrede drukčije, periodične penale trebalo bi izračunavati na dnevnoj osnovi.

(31) Kako bi se osigurao najveći mogući opseg djelovanja nakon kršenja i doprinijelo sprečavanju budućih kršenja, bez obzira na to podliježu li ta kršenja, prema nacionalnom pravu, administrativnoj kazni ili drugoj administrativnoj mjeri, države članice trebale bi moći predvidjeti dodatne administrativne kazne i više iznose administrativnih novčanih kazni i periodičnih penala.

(32) Pri izricanju periodičnih penala, nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir mogući učinak periodičnih penala na financijsko stanje fizičke ili pravne osobe koja je počinila kršenje te nastojati izbjeći situaciju u kojoj bi se kaznom uzrokovala nesolventnost fizičke ili pravne osobe koja je počinila kršenje ili dovelo do ozbiljnih financijskih poteškoća ili koja bi predstavljala neproporcionalni postotak godišnjeg prihoda fizičke osobe ili ukupnog godišnjeg prometa pravne osobe. Nadležna tijela trebala bi osigurati i da se periodični penali primjenjuju na članove upravljačkog tijela, više rukovodstvo, nositelje ključnih funkcija, druge osobe koje preuzimaju značajan rizik i na sve druge fizičke osobe za koje je utvrđeno da su izravno odgovorne za kršenje, bilo pojedinačno ili zajednički.

(33) U iznimnim situacijama, ako pravni sustav države članice ne dopušta izricanje administrativnih kazni predviđenih ovom Direktivom, trebalo bi biti moguće iznimno primjenjivati pravila o administrativnim kaznama tako da kaznu pokrene nadležno tijelo, a izrekne je pravosudno tijelo. Međutim, nužno je da te države članice osiguraju da primjena tih pravila i kazni ima istovjetan učinak kao i administrativne kazne koje izriču nadležna tijela. Predviđene sankcije trebale bi biti stoga učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

(34) Kako bi se osigurale odgovarajuće sankcije za kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU i za kršenja Uredbe (EU) br. 575/2013, trebalo bi dopuniti popis kršenja koja podliježu administrativnim kaznama, periodičnim penalima i drugim administrativnim mjerama. Stoga bi popis kršenja navedenih u Direktivi 2013/36/EU trebalo izmijeniti.

(35) Nakon uvođenja Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti (MSFI 9) 1. siječnja 2018., rezultat izračuna očekivanih kreditnih gubitaka, koji se temelji na pristupima izrade modela, izravno utječe na iznos regulatornog kapitala i regulatorne omjere institucija. Ti pristupi izrade modela osnova su i za izračun očekivanih kreditnih gubitaka ako institucije primjenjuju nacionalne računovodstvene okvire. Stoga je važno da nadležna tijela i EBA imaju jasan uvid u učinak tih izračuna na raspon vrijednosti rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za slične izloženosti. U tu bi svrhu postupak ocjenjivanja trebao obuhvaćati i te pristupe izrade modela. S obzirom na to da institucije koje izračunavaju kapitalne zahtjeve u skladu sa standardiziranim pristupom

za kreditni rizik mogu primjenjivati i modele za izračun očekivanih kreditnih gubitaka u okviru MSFI-ja 9, te bi institucije također trebale biti uključene u postupak ocjenjivanja, uzimajući pritom u obzir načelo proporcionalnosti.

(36) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]) izmijenjena je Uredba (EU) br. 575/2013 uvođenjem revidiranog okvira za tržišni rizik koji je izradio Bazelski odbor za nadzor banaka. Alternativni standardizirani pristup koji je dio tog novog okvira omogućuje institucijama da modeliraju određene parametre koji se primjenjuju za izračun rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Stoga je važno da nadležna tijela i EBA imaju jasan uvid u raspon vrijednosti rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za slične izloženosti ne samo u skladu s alternativnim pristupom na temelju internih modela, nego i u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom. Stoga bi postupak ocjenjivanja tržišnog rizika trebao obuhvatiti revidirane standardizirane pristupe i pristupe internih modela, uzimajući pritom u obzir načelo proporcionalnosti.

(37) Globalna tranzicija prema održivom gospodarstvu kako je sadržana u Pariškom sporazumu ([13]), donesenom 12. prosinca 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime („Pariški sporazum”), i Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. zahtijevat će temeljitu socioekonomsku preobrazbu i ovisit će o mobilizaciji znatnih financijskih sredstava iz javnog i privatnog sektora. Europskim zelenim planom, koji je Komisija predstavila u svojoj komunikaciji od 11. prosinca 2019., Unija se obvezala da će do 2050. postati klimatski neutralna. Financijski sustav ima važnu ulogu u potpori toj tranziciji, koja se ne odnosi samo na iskorištavanje i podupiranje budućih prilika, nego i na pravilno upravljanje rizicima koji bi pritom mogli nastati. Budući da ti rizici mogu utjecati na stabilnost pojedinačnih institucija i financijskog sustava u cjelini, potreban je poboljšan regulatorni bonitetni okvir kojim se bolje integriraju povezani rizici.

(38) Dosad nezabilježen opseg tranzicije prema održivom, klimatski neutralnom i kružnom gospodarstvu znatno će utjecati na financijski sustav. Mreža središnjih banaka i nadzornih tijela za ozelenjivanje financijskog sustava potvrdila je 2018. da su rizici povezani s klimom izvor financijskog rizika. U komunikaciji Komisije od 6. srpnja 2021. naslovljenoj „Strategija za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu” („Obnovljena strategija održivog financiranja”) naglašava se da ESG rizici te rizici koji proizlaze iz fizičkih posljedica klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i osobito širег uništavanja ekosustava predstavljaju dosad nezabilježen izazov za gospodarstvo Unije i stabilnost financijskog sustava. Ti su rizici specifični zbog njihova utjecaja na budućnost i karakterističnih učinaka u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Specifičnost rizika povezanih s klimom i drugih rizika za okoliš, primjerice rizika koji proizlaze iz uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti, u vezi s rizicima tranzicije i fizičkim rizicima, osobito zahtijeva upravljanje tim rizicima tijekom dugoročnog razdoblja od najmanje deset godina.

(39) Dugoročnost i dubina tranzicije prema održivom, klimatski neutralnom i kružnom gospodarstvu dovest će do znatnih promjena u poslovnim modelima institucija. Odgovarajuća prilagodba financijskog sektora, a osobito kreditnih institucija, potrebna je kako bi se u gospodarstvu Unije ostvario cilj nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do 2050., uz istodobno zadržavanje inherentnih rizika pod kontrolom. Stoga bi nadležnim tijelima trebalo omogućiti da taj proces prilagodbe procijene i da interveniraju u slučajevima kada institucije klimatskim rizicima, kao i rizicima koji proizlaze iz uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti, upravljaju na način kojim se ugrožava stabilnost pojedinačnih institucija ili ukupna financijska stabilnost. Nadležna tijela također bi trebala pratiti i imati ovlasti za djelovanje ako postoje rizici koji proizlaze iz trendova tranzicije u kontekstu relevantnih regulatornih ciljeva Unije i država članica u odnosu na ESG čimbenike, primjerice kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća ([14]), komunikaciji Komisije od 14. srpnja 2021. naslovljenoj „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti” (paket „Spremni za 55 %”) i globalnom okviru za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala koji je Konferencija stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih naroda donijela 19. prosinca 2022., kao i, ako je to relevantno za institucije koje posluju na

([12]) Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

([13]) SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

([14]) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

međunarodnoj razini, pravnih i regulatornih ciljeva trećih zemalja, zbog kojih nastaju rizici za njihove poslovne modele i strategije ili za financijsku stabilnost. Nadležna tijela također bi trebala imati ovlasti za jačanje ciljeva, mjera i djelovanja u okviru bonitetnih planova institucija ako se oni smatraju nedostatnima kao odgovor na ESG rizike u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju i ako bi zbog toga mogli predstavljati značajne rizike za njihovu solventnost. Klimatske rizike i, općenitije, okolišne rizike trebalo bi razmatrati zajedno sa socijalnim i upravljačkim rizicima u okviru jedinstvene kategorije rizika kako bi se omogućila sveobuhvatna i koordinirana integracija tih čimbenika koji su često međusobno povezani. ESG rizici usko su povezani s pojmom održivosti jer ESG čimbenici predstavljaju tri glavna stupa održivosti.

(40) Kako bi se održala odgovarajuća otpornost na negativne učinke ESG čimbenika, institucije s poslovnim nastanom u Uniji trebaju moći sustavno utvrđivati i mjeriti ESG rizike i upravljati njima, a od njihovih nadzornih tijela trebalo bi zahtijevati da procijene rizike na razini pojedinačne institucije, kao i na sistemskoj razini, dajući prednost okolišnim čimbenicima i s razvojem metodologija i alata za procjenu prelazeći na druge čimbenike održivosti. Institucijama bi trebalo uvesti zahtjev da procijene usklađenost svojih portfelja s ambicijom Unije da postane klimatski neutralna do 2050. i spriječi uništavanje okoliša i gubitak bioraznolikosti. Institucije bi trebale imati obvezu utvrditi posebne planove kao odgovor na financijske rizike koji kratkoročno, srednjoročno i dugoročno proizlaze iz ESG čimbenika, među ostalim iz trendova tranzicije u kontekstu relevantnih regulatornih ciljeva Unije i država članica, primjerice kako je utvrđeno u Pariškom sporazumu, Uredbi (EU) 2021/1119, paketu „Spremni za 55 %” i globalnom okviru za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, kao i, ako je to relevantno za institucije koje djeluju na međunarodnoj razini, pravnih i regulatornih ciljeva trećih zemalja. Institucijama bi trebalo uvesti zahtjev za čvrste mehanizme upravljanja i interne procese za upravljanje ESG rizicima i za uspostavu strategija koje su odobrila njihova upravljačka tijela, a kojima se ne uzima u obzir samo trenutačni, već i budući učinak ESG čimbenika. Kolektivno znanje i osviještenost upravljačkih tijela institucija o ESG čimbenicima te interno raspoređivanje kapitala institucija kao odgovor na ESG rizike bit će također presudni za jačanje otpornosti na negativne učinke tih rizika. Posebnosti ESG rizika znače da se njihovo poznavanje, mjerenje i upravljanje mogu znatno razlikovati među institucijama. Kako bi se osigurali konvergencija u cijeloj Uniji i ujednačeno razumijevanje ESG rizika, bonitetni regulatorni okvir trebao bi sadržavati odgovarajuće definicije i minimalne standarde za njihovu procjenu. Da bi se ostvario taj cilj, u Direktivu 2013/36/EU trebale bi se uključiti definicije, a EBA bi trebala imati ovlasti odrediti minimalni skup referentnih metodologija za procjenu utjecaja ESG rizika na financijsku stabilnost institucija, dajući prednost učinku okolišnih čimbenika. S obzirom na to da su ESG rizici po svojoj prirodi usmjereni na budućnost znači da su analiza scenarija i testiranje otpornosti na stres, zajedno s planovima kao odgovorom na te rizike, posebno korisni alati za procjenu, EBA bi trebala imati ovlasti i za izradu jedinstvenih kriterija za sadržaj planova kao odgovora na te rizike te za utvrđivanje scenarija i primjenu metoda testiranja otpornosti na stres. EBA bi svoje scenarije trebala temeljiti na dostupnim znanstvenim dokazima, nadovezujući se na rad Mreže središnjih banaka i nadzornih tijela za ozelenjivanje financijskog sustava i napore Komisije da ojača suradnju među svim relevantnim javnim tijelima s ciljem razvoja zajedničke metodološke osnove, kako je navedeno u obnovljenoj strategiji održivog financiranja. Okolišni rizici, uključujući rizike povezane s klimom i rizike koji proizlaze iz uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti, trebali bi imati prioritet s obzirom na njihovu hitnost i posebnu važnost analize scenarija i testiranja otpornosti na stres u njihovoj procjeni.

(41) Kao glavni pružatelji financiranja za poduzeća i kućanstva u Uniji, institucije imaju važnu ulogu u promicanju održivog razvoja diljem Unije. Kako bi Unija ostvarila svoj opći cilj postizanja klimatske neutralnosti do 2050., kako je utvrđen u Uredbi (EU) 2021/1119, institucije trebaju u svoje politike i aktivnosti integrirati ulogu promicanja održivog razvoja. Kako bi se uzeo u obzir taj proces integracije, poslovni modeli i strategije institucija moraju se testirati u odnosu na relevantne regulatorne ciljeve Unije za održivo gospodarstvo, uključujući, na primjer, mjere koje je propisao Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene, kako bi se utvrdili ESG rizici koji proizlaze iz neusklađenosti. Ako institucije objavljuju svoje ciljeve i obveze u pogledu održivosti na temelju drugih obveznih ili dobrovoljnih okvira za održivost, kao što je Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([15]), ti bi ciljevi i obveze trebali biti usklađeni s posebnim planovima kao odgovorom na ESG rizike s kojima se suočavaju u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Nadležna tijela trebala bi u okviru svojih relevantnih nadzornih aktivnosti procijeniti u kojoj mjeri institucije odgovaraju na ESG rizike te imaju popratne politike upravljanja i operativne mjere koje se odražavaju u ciljevima i ključnim točkama utvrđenima u njihovim bonitetnim

([15]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

planovima, a koje su u skladu s njihovim objavljenim obvezama u pogledu održivosti u kontekstu postupka prilagodbe u cilju klimatske neutralnosti do 2050. Kako bi se promicao pouzdan i učinkovit nadzor nad rizicima te upravljačko ponašanje usklađeno s njihovom dugoročnom strategijom održivosti, sklonost institucija preuzimanju rizika u odnosu na ESG rizike trebala bi biti sastavni dio njihovih politika i praksi primitaka.

(42) ESG rizici mogu imati dalekosežne posljedice za stabilnost pojedinačnih institucija i financijskog sustava u cjelini. Stoga bi nadležna tijela te rizike trebala dosljedno uključivati u svoje relevantne nadzorne aktivnosti, među ostalim u postupak nadzorne provjere i ocjene te u testiranje otpornosti na stres od tih rizika. Komisija putem Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]) pruža potporu nacionalnim nadležnim tijelima pri izradi i primjeni metodologija testiranja otpornosti na stres te će nastaviti pružati tehničku potporu u tom području. Međutim, metodologije testiranja otpornosti na stres od ESG rizika dosad su se uglavnom primjenjivale na istraživački način. Kako bi se testiranje otpornosti na stres od ESG rizika čvrsto i dosljedno uključilo u nadzor, EBA, Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) (EIOPA) osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]) i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA) osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]) trebali bi zajednički izraditi smjernice kojima bi osigurali dosljedno stajalište i zajedničke metodologije za testiranje otpornosti na stres od ESG rizika. Testiranje tih rizika trebalo bi započeti s klimatskim i okolišnim čimbenicima, a kad se prikupi više podataka o ESG rizicima i budu dostupne metodologije za potporu razvoju dodatnih alata za procjenu njihova kvantitativnog učinka na financijske rizike, nadležna tijela trebala bi u svojim procjenama adekvatnosti institucija sve više procjenjivati učinak tih rizika. Kako bi se osigurala konvergencija nadzornih praksi, EBA bi trebala izdati smjernice o ujednačenom uključivanju ESG rizika u postupak nadzorne provjere i ocjene.

(43) Odredbe Direktive 2013/36/EU o okviru zaštitnog sloja za sistemski rizik već se mogu primjenjivati za otklanjanje različitih vrsta sistemskih rizika, uključujući sistemske rizike povezane s klimatskim promjenama. U mjeri u kojoj nadležna tijela ili imenovana tijela institucije smatraju da rizici povezani s klimatskim promjenama mogu imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u državama članicama, trebala bi uvesti stopu zaštitnog sloja za sistemski rizik koja bi se mogla primijeniti i na određene skupine ili podskupine izloženosti, na primjer na one koje podliježu fizičkim rizicima i rizicima tranzicije povezanima s klimatskim promjenama, ako smatraju da je uvođenje takve stope učinkovito i razmjerno za ublažavanje tih rizika.

(44) Tržišta kriptoimovine posljednjih su godina brzo rasla. Kako bi se odgovorilo na moguće rizike za institucije uzrokovane njihovom izloženosti kriptoimovini koja nije u dovoljnoj mjeri obuhvaćena postojećim bonitetnim okvirom, Bazelski odbor za nadzor banaka razvio je standard za bonitetni tretman izloženosti kriptoimovini. Dio tog standarda odnosi se na upravljanje rizicima od strane institucija i primjenu postupka nadzorne provjere i ocjene institucija. Od institucija koje su izravno ili neizravno izložene kriptoimovini ili od institucija koje pružaju povezane usluge za bilo koji oblik kriptoimovine trebalo bi zahtijevati da imaju uspostavljenje politike, postupke i prakse upravljanja rizicima kako bi na odgovarajući način upravljale rizicima koji proizlaze iz njihove izloženosti kriptoimovini. Institucije bi u svojim aktivnostima upravljanja rizicima osobito trebale uzeti u obzir rizike povezane s tehnologijom kriptoimovine, opće rizike povezane s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom (IKT) i kibernetičke rizike, pravne rizike, rizike od pranja novca i financiranja terorizma te rizike vrednovanja. Nadležna tijela trebala bi moći poduzeti potrebne nadzorne mjere ako se prakse upravljanja rizicima koje provode institucije smatraju nedostatnima.

(45) Svrha je procjene primjerenosti članova upravljačkih tijela osigurati da su ti članovi kvalificirani za svoju ulogu i da imaju dobar ugled. Čvrst okvir za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositeljâ ključnih funkcija presudan je čimbenik u osiguravanju da se institucijama i njihovim rizicima upravlja na odgovarajući način. Postojećim pravilima ne osigurava se pravodobna procjena primjerenosti članova upravljačkog tijela koju provodi institucija koja ih imenuje. Nadalje, trenutačno ne postoje pravila za procjenu primjerenosti nositeljâ ključnih

([16]) Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

([17]) Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

([18]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela (Europska agencija za nadzor vrijednosnih papira i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

funkcija. Osim toga, prekogranične institucije suočene su s velikim razlikama među nacionalnim pravilima i postupcima, što smanjuje učinkovitost trenutačnog okvira. Postojanje znatno različitih zahtjeva u pogledu procjene primjerenosti u cijeloj Uniji posebno je relevantno pitanje u kontekstu bankovne unije. Stoga je važno utvrditi skup pravila na razini Unije kojima bi se uspostavio dosljedniji i predvidljiviji okvir za procjenu primjerenosti. Time će se potaknuti konvergencija nadzora, dodatno omogućiti povjerenje među nadležnim tijelima i pružiti veća pravna sigurnost institucijama. Procjene primjerenosti važan su element nadzora zajedno s drugim mehanizmima kao što su postupak nadzorne provjere i ocjene te pravila o primicima kojima se zajedno osigurava dobro upravljanje institucijama.

(46) Kako bi se osiguralo dobro upravljanje, olakšala neovisna mišljenja i kritični izazovi te predstavila različita mišljenja i iskustva, upravljačka tijela trebala bi biti dovoljno raznolika u pogledu dobi, roda, zemljopisnog podrijetla te obrazovnog i profesionalnog profila. Rodna ravnoteža od posebne je važnosti za osiguravanje odgovarajuće zastupljenosti stanovništva te bi je trebalo promicati.

(47) S obzirom na to da imaju primarnu odgovornost za procjenu primjerenosti svakog člana upravljačkog tijela, institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi trebali bi provesti početnu procjenu primjerenosti prije nego što novi član preuzme dužnost, uz određene iznimke, nakon čega slijedi provjera nadležnih tijela. Ti subjekti trebali bi osigurati ažurnost informacija o primjerenosti članova upravljačkog tijela. Ti bi subjekti te informacije trebali priopćiti nadležnom tijelu. Čim postanu poznate nove činjenice ili druge okolnosti koje bi mogle utjecati na primjerenost članova upravljačkog tijela, ti subjekti trebali bi o tome bez nepotrebne odgode obavijestiti nadležna tijela. Ti bi subjekti trebali poduzeti potrebne mjere ako zaključe da član ili potencijalni član upravljačkog tijela ne ispunjava zahtjeve u pogledu primjerenosti. Isti zahtjevi trebali bi se primjenjivati i na nositelje ključnih funkcija.

(48) Kako bi se subjektima osigurale pravna sigurnost i predvidljivost, potrebno je uspostaviti postupovna pravila kojima bi nadležna tijela potvrdila primjerenost članova upravljačkog tijela i nositeljâ ključnih funkcija velikih institucija. Takva postupovna pravila trebala bi omogućiti nadležnim tijelima da prema potrebi zatraže sve dodatne informacije, među ostalim putem dokumentacije, razgovora i saslušanja. Informacije i dokumenti koji su potrebni nadležnim tijelima za procjenu primjerenosti, među ostalim u kontekstu zahtjeva za procjenu primjerenost koji velike institucije trebaju dostaviti prije nego što potencijalni član preuzme dužnost („*ex ante* zahtjev za procjenu primjerenost”) za članove upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji ili predsjednika upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji, trebali bi biti dostupni nadležnim tijelima na način koji odrede nadležna tijela. Nadležna tijela trebala bi ponovno procijeniti primjerenost člana ako su se promijenile relevantne informacije koje se odnose na primjerenost tog člana. Nadležna tijela ne bi trebala biti obvezna ponovno procijeniti primjerenost članova upravljačkog tijela pri obnovi njihova mandata, osim ako su se relevantne informacije kojima raspolažu nadležna tijela promijenile i ako bi ta promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnog člana. Nadležna tijela trebala bi imati ovlast za poduzimanje potrebnih mjera ako zaključe da zahtjevi u pogledu primjerenosti nisu ispunjeni. Nadležna tijela trebala bi moći zatražiti od tijela odgovornog za nadzor sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 da na temelju procjene rizika pregleda relevantne informacije o članovima upravljačkog tijela i da ima pristup središnjoj bazi podataka o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma.

(49) Zbog rizika koje predstavljaju velike institucije, a koji osobito proizlaze iz mogućih učinaka širenja zaraze, nadležna tijela država članica u kojima se provodi procjena primjerenosti nadzornog tijela nakon što je član preuzeo dužnost u upravljačkom tijelu, u skladu s nacionalnim pravom, trebala bi biti obaviještena bez nepotrebne odgode čim postoji jasna namjera imenovanja člana upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji ili predsjednika upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji. Velike institucije trebale bi u svakom slučaju osigurati da nadležna tijela prime *ex ante* zahtjev za procjenu primjerenost najkasnije 30 radnih dana prije nego što potencijalni član preuzme dužnost. Uz *ex ante* zahtjev za procjenu primjerenost trebali bi biti priloženi svi relevantni dokumenti i informacije koji su potrebni za procjenu, bez obzira na to je li procjena primjerenosti koju provode nadležna tijela dovršena prije ili nakon što osoba preuzme dužnost. Ako kaznena evidencija ili drugi dokumenti propisani nacionalnim pravom ili koje su navela nadležna tijela postanu dostupni u kasnijoj fazi, nadležna tijela također bi trebala primiti te dokumente ili informacije bez nepotrebne odgode. *Ex ante* zahtjev za procjenu primjerenost trebao bi omogućiti nadležnim tijelima da započnu svoju analizu i poduzmu mjere u kontekstu procjene. Takve mjere mogu uključivati sprečavanje potencijalnog člana da preuzme dužnost sve dok nadležno tijelo ne primi dovoljno informacija ili sudjelovanje u pojačanom dijalogu u slučaju da nadležno tijelo ima dvojbe u pogledu primjerenosti potencijalnog člana kako bi se osiguralo da potencijalni član bude ili postane primjeren pri preuzimanju dužnosti. EBA bi trebala izdati smjernice o načinima usredotočenog i temeljitog dijaloga između nadležnog tijela i velike institucije s ciljem uklanjanja svih prepreka u pogledu primjerenosti potencijalnog člana u duhu suradnje. *Ex ante* zahtjev za procjenu primjerenost

trebao bi omogućiti nadležnim tijelima da se uključe u rani dijalog s velikim institucijama o primjerenosti članova upravljačkog tijela u izvršnoj funkciji ili predsjednika upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji prije nego što preuzmu svoju dužnost. Međutim, *ex ante* zahtjevom za procjenu primjerenost ne bi se trebale dovoditi u pitanje ovlasti i odgovornost velike institucije pri osiguravanju primjerenosti članova upravljačkog tijela ni *ex post* procjene koje provode nadležna tijela, ako je to dopušteno u skladu s nacionalnim pravom.

(50) Nadalje, kad je riječ o velikim institucijama, nadležna tijela trebala bi propisno razmotriti određivanje najduljeg razdoblja za zaključenje procjene primjerenosti, barem u pogledu imenovanja članova upravljačkog tijela i imenovanja voditelja internih kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora na dužnost u takvim institucijama. Trebalo bi biti moguće prema potrebi produljiti takvo najdulje razdoblje.

(51) Procjenom primjerenosti članova upravljačkog tijela ne bi se trebalo dovoditi u pitanje nacionalno pravo o imenovanju predstavnika zaposlenikâ u upravljačkom tijelu i o imenovanju članova upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji koje provode regionalna ili lokalna izabrana tijela. U tim slučajevima trebale bi se uspostaviti odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se osigurala primjerenost tih članova upravljačkog tijela.

(52) EBA bi do 31. prosinca 2029., u bliskoj suradnji s ESB-om, trebala preispitati primjenu i učinkovitost okvira za procjenu primjerenosti te izvijestiti o tome, uzimajući u obzir i načelo proporcionalnosti, posebno u odnosu na male i jednostavne institucije.

(53) EBA bi trebala izraditi smjernice o kriterijima za utvrđivanje postoje li opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušano ili da postoji povećani rizik od toga u vezi s bilo kojim subjektom. EBA bi pri izradi tih smjernica trebala surađivati s ESMA-om i s tijelom za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma osnovano Uredbom (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]) („Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma”), nakon što se ono osnuje. U slučaju da Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma nije operativno u trenutku pripreme tih smjernica, EBA bi trebala donijeti te smjernice bez da mora surađivati s tim tijelom.

(54) S obzirom na ulogu procjene primjerenosti za razborito i dobro upravljanje institucijama, potrebno je nadležnim tijelima pružiti nove alate za procjenu primjerenosti članova upravljačkih tijela, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija, primjerice izjave o odgovornostima i mapiranje dužnosti. Tim novim alatima trebao bi se poduprijeti i rad nadležnih tijela na preispitivanju sustava upravljanja institucija u okviru postupka nadzorne provjere i ocjene. Neovisno o općoj zajedničkoj odgovornosti upravljačkog tijela, trebalo bi propisati da institucije sastavljaju pojedinačne izjave u kojima se utvrđuju uloge i dužnosti svih članova upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija te mapiranje dužnosti, uključujući pojedinosti o linijama izvješćivanja i linijama odgovornosti te osobama koje su dio sustava upravljanja institucije te njihovim dužnostima. Njihove konkretne dužnosti i odgovornosti nisu uvijek jasno ili dosljedno definirane i moguće su situacije u kojima se dvije ili više uloga preklapa ili su određena područja dužnosti i odgovornosti zanemarena jer nisu jasno u nadležnosti jedne osobe. Opseg dužnosti i odgovornosti svakog pojedinca trebao bi biti dobro definiran, a za sve zadaće trebalo bi jasno utvrditi nadležnosti. Ti bi alati trebali osigurati dodatnu odgovornost članova upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija. Nadalje, ako države članice to smatraju potrebnim, trebale bi moći donijeti ili zadržati strože zahtjeve za takve alate.

(55) Dodatni kapitalni zahtjev koji nadležno tijelo institucije odredi u skladu s Direktivom 2013/36/EU kao odgovor na rizike koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge ne bi se trebao povećati kao rezultat toga što institucija postaje dužna primjenjivati minimalnu donju granicu utvrđenu u Uredbi (EU) br. 575/2013, pri čemu je sve ostalo jednako. Nadalje, nakon što institucija postane dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, nadležno tijelo trebalo bi preispitati dodatni kapitalni zahtjev te institucije i posebice procijeniti jesu li i u kojoj mjeri ti zahtjevi već u potpunosti obuhvaćeni činjenicom da je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu. Ako je to slučaj, trebalo bi smatrati da se dodatni kapitalni zahtjev institucije preklapa s rizicima na koje se odnosi minimalna donja

([19]) Uredba (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o osnivanju Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 (SL L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

granica u kapitalnom zahtjevu institucije i stoga bi nadležno tijelo taj zahtjev trebalo smanjiti koliko je potrebno da se uklone takva preklapanja sve dok je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu.

(56) Slično tome, nakon što institucija postane dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, nominalni iznos njezina redovnog osnovnog kapitala koji se zahtijeva u okviru zaštitnog sloja za sistemski rizik i zaštitnog sloja za OSV instituciju mogao bi se povećati iako nije došlo do odgovarajućeg povećanja makrobonitetnih ili sistemskih rizika povezanih s tom institucijom. U takvim bi slučajevima nadležno tijelo ili imenovano tijelo institucije trebalo preispitati kalibraciju stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik te osigurati da su te stope i dalje primjerene i da se rizici koji su već pokriveni ne obračunavaju dvaput samo zbog toga što je institucija obveznik primjene minimalne donje granice. Takvo preispitivanje trebalo bi se provoditi istom učestalošću kao i preispitivanje zaštitnih slojeva, koje se provodi jednom godišnje za zaštitni sloj za OSV instituciju i svake dvije godine za zaštitni sloj za sistemski rizik. Međutim, nadležno tijelo institucije ili imenovano tijelo institucije trebalo bi moći češće prilagođavati kalibraciju zaštitnih slojeva.

(57) Kako bi se omogućila pravodobna i djelotvorna aktivacija zaštitnog sloja za sistemski rizik, potrebno je pojasniti primjenu relevantnih odredaba te pojednostavniti i uskladiti primjenjive postupke. Imenovanim tijelima u svim državama članicama trebalo bi omogućiti određivanje zaštitnog sloja za sistemski rizik kako bi se osiguralo da su tijela ovlaštena za pravodobno, proporcionalno i učinkovito uklanjanje sistemskih rizika te kako bi se omogućilo priznavanje stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koje su odredila tijela u drugim državama članicama. Da bi se priznala stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica, trebala bi biti potrebna samo obavijest tijela o priznavanju te stope. Kako bi se izbjegli nepotrebni postupci za izdavanje odobrenja za rad u slučajevima u kojima odluka o utvrđivanju stope zaštitnog sloja dovodi do smanjenja prethodno utvrđene stope ili ne dovodi do njihovih promjena, potrebno je uskladiti postupak iz članka 131. stavka 15. Direktive 2013/36/EU s postupkom iz članka 133. stavka 9. te direktive. Postupke utvrđene u članku 133. stavcima 11. i 12. te direktive trebalo bi pojasniti i bolje uskladiti s postupcima koji su prema potrebi primjenjivi na druge stope zaštitnog sloja za sistemski rizik.

(58) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje regulatornih tehničkih standarda koje je izradila EBA u pogledu izuzeća za izdavanje odobrenja za rad investicijskim društvima kao kreditnim institucijama, popisa minimalnih informacija koje treba dostaviti za procjenu značajnih poslova, postupka procjene značajnih poslova, aranžmana za vođenje poslovnih knjiga podružnica iz trećih zemalja, mehanizma suradnje i funkcioniranja kolegija nadzornih tijela, koncepta izloženosti riziku statusa neispunjavanja obveza koje su značajne u apsolutnom smislu i pragova za veliki broj značajnih drugih ugovornih strana i pozicija u dužničkim ili vlasničkim instrumentima različitih izdavatelja te minimalnog sadržaja upitnika o primjerenosti, životopisa i interne procjene primjerenosti. Komisija bi te regulatorne tehničke standarde trebala donijeti delegiranim aktima na temelju članka 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(59) Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih tehničkih standarda koje je izradila EBA u pogledu jedinstvenih formata i definicija za izvješćivanje posredničkih matičnih društava, postupka savjetovanja između nadležnih tijela u vezi sa stjecanjem kvalificiranog udjela, postupka savjetovanja među nadležnim tijelima u vezi sa spajanjem odnosno pripajanjem ili podjelom te regulatornih i financijskih informacija o podružnicama iz trećih zemalja i o glavnim društvima. Komisija bi te provedbene tehničke standarde trebala donijeti provedbenim aktima na temelju članka 291. UFEU-a i u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(60) Pri izradi tehničkih standarda i smjernica te odgovaranju na pitanja koja se odnose na njihovu praktičnu primjenu ili provedbu, EBA bi trebala uzeti u obzir načelo proporcionalnosti i osigurati da te standarde i smjernice bez prevelikog napora mogu primjenjivati i male i jednostavne institucije.

(61) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(62) Direktivu 2013/36/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2013/36/EU

Direktiva 2013/36/EU mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. točke 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. u Danskoj: na ‚Danmarks Eksport- og Investeringsfond', ‚Danmarks Skibskredit A/S' i ‚KommuneKredit';

4.a u Češkoj: na‚Národní rozvojová banka a.s.';

5. u Njemačkoj: na‚Kreditanstalt für Wiederaufbau',‚Landwirtschaftliche Rentenbank', ‚Bremer Aufbau-Bank GmbH',‚Hamburgische Investitions- und Förderbank', ‚Investitionsbank Berlin', ‚Investitionsbank des Landes Brandenburg',‚Investitionsbank Sachsen–Anhalt', ‚Investitionsbank Schleswig-Holstein', ‚Investitions- und Förderbank Niedersachsen – NBank', ‚Investitions- und Strukturbank Rheinland-Pfalz',‚Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank',‚LfA Förderbank Bayern', ‚NRW.BANK',‚Saarländische Investitionskreditbank AG', ‚Sächsische Aufbaubank – Förderbank', ‚Thüringer Aufbaubank', društva koja se prema ‚Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz' priznaju kao tijela državne stambene politike i uglavnom se ne bave bankovnim transakcijama te društva koja se prema tom zakonu priznaju kao neprofitna društva koja djeluju u području stanogradnje;";

ii. točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. u Austriji: na društva koja se priznaju kao stambene udruge u javnom interesu i na ‚Österreichische Kontrollbank AG' i ‚Oesterreichische Entwicklungsbank – OeEB';";

iii. umeće se sljedeća točka:

„20.a u Rumunjskoj: na‚Banca de Investiții și Dezvoltare – S.A.';";

iv. točka 24. briše se;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Subjekti iz stavka 5. točaka od 3. do 23. ovog članka tretiraju se kao financijske institucije za potrebe članka 34. i glave VII. Poglavlja 3.";

2. u članku 3. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka:

„(8a) ‚upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji' znači upravljačko tijelo koje upravlja institucijom i uključuje osobe koje stvarno upravljaju poslovanjem institucije;";

(b) točka (9) zamjenjuje se sljedećim:

„(9) ‚više rukovodstvo' znači fizičke osobe koje obavljaju izvršne funkcije unutar institucije i izravno su odgovorne upravljačkom tijelu, ali nisu članovi tog tijela, te koje su odgovorne za svakodnevno upravljanje institucijom pod vodstvom upravljačkog tijela;";

(c) umeću se sljedeće točke:

„(9a) ‚nositelji ključnih funkcija' znači osobe koje imaju znatan utjecaj na upravljanje institucijom, ali nisu članovi upravljačkog tijela, uključujući voditelje internih kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora ako nisu članovi upravljačkog tijela;

(9b), interne kontrolne funkcije' znači funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije;

(9c) ‚voditelji internih kontrolnih funkcija' znači osobe na najvišoj hijerarhijskoj razini zadužene za stvarno upravljanje svakodnevnim radom internih kontrolnih funkcija institucije;

(9d) ‚glavni financijski direktor' znači osoba s općom odgovornošću za upravljanje financijskim sredstvima i financijsko planiranje institucije i njezino financijsko izvještavanje;";

(d) točka (11) zamjenjuje se sljedećim:

„(11) ‚rizik modela' znači rizik modela kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52.b Uredbe (EU) br. 575/2013;";

(e) umeće se sljedeća točka:

„(29a) ‚samostalna institucija u Uniji' znači institucija koja ne podliježe bonitetnoj konsolidaciji u Uniji na temelju dijela prvog glave II. poglavlja 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 i koja u EU-u nema matično društvo koje podliježe bonitetnoj konsolidaciji;";

(f) umeće se sljedeća točka:

„(47a) ‚priznati kapital' znači priznati kapital kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 71. Uredbe (EU) br. 575/2013;";

(g) točka (59) zamjenjuje se sljedećim:

„(59) ‚interni pristupi' znači pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz članka 143. stavka 1., pristup internog modela iz članka 221., metoda internog modela iz članka 283., alternativni pristup internog modela iz članka 325. az i pristup interne procjene iz članka 265. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013";

(h) dodaju se sljedeće točke:

„(66) ‚velika institucija' znači velika institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 146. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(67) ‚periodični penal' znači periodična novčana mjera izvršenja usmjerena na okončanje tekućih kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, kršenja Uredbe (EU) br. 575/2013 ili kršenja odluka koje je donijelo nadležno tijelo na temelju tih odredaba ili te uredbe te na prisiljavanje fizičke ili pravne osobe da ponovno ispunjava odredbe ili odluke koje su prekršene;

(68) ‚okolišni, socijalni i upravljački rizik' ili ‚ESG rizik' znači okolišni, socijalni i upravljački rizik kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52.d Uredbe (EU) br. 575/2013;

(69) ‚klimatska neutralnost' znači opći cilj postizanja klimatske neutralnosti do 2050. kako je utvrđen u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(70) ‚kriptoimovina' znači kriptoimovina kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 5. Uredbe (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća (**) i koja nije digitalna valuta središnje banke.

(*) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 (‚Europski zakon o klimi') (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

(**) Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoimovine i izmjeni uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40.).";

3. u članku 4. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju stručnost, resurse, operativni kapacitet, ovlasti i neovisnost koji su potrebni za obavljanje funkcija koje se odnose na bonitetni nadzor i istrage te ovlasti potrebne za izricanje periodičnih penala te kazni navedenih u ovoj Direktivi i u Uredbi (EU) br. 575/2013.";

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 4.a

Nadzorna neovisnost nadležnih tijela

1. Za potrebe ovog članka, članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela' znači fizičke osobe koje su dio najvišeg zajedničkog tijela nadležnog tijela odgovornog za donošenje odluka i kojima je povjerena ovlast izvršavanja izvršnih funkcija u vezi sa svakodnevnim upravljanjem nadzornom funkcijom nadležnog tijela, isključujući guvernere nacionalnih središnjih banaka.

2. Radi očuvanja neovisnosti nadležnih tijela pri izvršavanju njihovih ovlasti, države članice uspostavljaju potrebne mehanizme kako bi osigurale da ta nadležna tijela, uključujući njihove članove osoblja i članove njihovih upravljačkih tijela, mogu neovisno i objektivno izvršavati svoje nadzorne ovlasti, ne tražeći i ne primajući upute od nadziranih institucija, od bilo kojeg tijela Unije ili vlade bilo koje države članice ili od drugog javnog ili privatnog tijela. Države članice osiguravaju da su upravljačka tijela nadležnih tijela funkcionalno neovisna o drugim javnim i privatnim tijelima. Tim se mehanizmima ne dovode u pitanje mehanizmi na temelju nacionalnog prava prema kojima nadležna tijela podliježu javnoj i demokratskoj odgovornosti.

Države članice osiguravaju da nijedan član upravljačkog tijela nadležnog tijela koji je imenovan nakon 11. siječnja 2026. ne ostane na dužnosti dulje od 14 godina. Države članice osiguravaju da se članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela imenuju na temelju objavljenih kriterija koji su objektivni i transparentni te da ti članovi mogu biti razriješeni dužnosti ako više ne ispunjavaju kriterije imenovanja ili su osuđeni za teško kazneno djelo. Razlozi za razrješenje javno se objavljuju, osim ako se dotični član upravljačkog tijela nadležnog tijela usprotivi objavi.

Države članice osiguravaju da nadležna tijela objavljuju svoje ciljeve, da su odgovorna za obavljanje svojih dužnosti u vezi s tim ciljevima i da podliježu financijskoj kontroli na način koji ne utječe na njihovu neovisnost.

Ovim stavkom ne dovode se u pitanje prava i obveze nadležnih tijela na temelju međunarodnih ili europskih sustava financijskog nadzora, osobito Europskog sustava financijskog nadzora uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) br. 1093/2010 (*), jedinstvenog nadzornog mehanizma uspostavljenog na temelju Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 (**) i Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke (***) te jedinstvenog sanacijskog mehanizma uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (****).

3. Države članice osobito osiguravaju da nadležna tijela imaju uspostavljene sve potrebne mehanizme za sprečavanje sukoba interesa svojih članova osoblja i članova upravljačkih tijela. U tu svrhu države članice utvrđuju pravila koja su razmjerna ulozi i odgovornostima članova osoblja i članova upravljačkih tijela i koja im zabranjuju najmanje sljedeće:

(a) trgovanje financijskim instrumentima koje izdaju institucije koje njihova nadležna tijela nadziru, i izravna ili neizravna matična društva, društva kćeri ili povezana društva tih institucija ili koji na njih upućuju, uz iznimku:

i. instrumenata kojima upravljaju treće strane pod uvjetom da vlasnici tih instrumenata ne mogu intervenirati u upravljanje portfeljem;

ii. ulaganja u subjekte za zajednička ulaganja;

(b) zapošljavanje od strane bilo koga od sljedećih ili prihvaćanje bilo kakve vrste ugovora o pružanju profesionalnih usluga tijekom određenog razdoblja (‚razdoblje mirovanja') s bilo kim od sljedećih:

i. institucijama u kojima je član osoblja ili član upravljačkog tijela nadležnog tijela bio izravno uključen za potrebe nadzora odnosno donošenja odluka, što uključuje i izravna ili neizravna matična društva, društva kćeri ili povezana društva tih institucija;

ii. subjektima koji pružaju usluge bilo kojem subjektu iz podtočke i., osim ako je članu osoblja ili članu upravljačkog tijela nadležnog tijela izričito zabranjeno sudjelovanje u pružanju tih usluga tijekom razdoblja mirovanja;

iii. subjektima koji provode aktivnosti lobiranja i zagovaranja usmjerene na nadležno tijelo o pitanjima za koja je član osoblja ili član upravljačkog tijela nadležnog tijela bio odgovoran tijekom svojeg zaposlenja ili mandata.

Iznimke predviđene u prvom podstavku točki (a) podtočkama i. i ii. primjenjuju se samo ako treće osobe i subjekti za zajednička ulaganja ne ulažu pretežno u instrumente koje su izdali subjekti iz točke (a) ili koji na njih upućuju.

4. Razdoblje mirovanja počinje od datuma prestanka izravne uključenosti u nadzor subjekata iz stavka 3. točke (b) podtočke i. Nadležna tijela osiguravaju da njihovi članovi osoblja i članovi njihovih upravljačkih tijela tijekom razdoblja mirovanja nemaju pristup povjerljivim ili osjetljivim informacijama koje se odnose na te subjekte. U slučaju zapošljavanja u subjektima iz stavka 3. točke (b) podtočaka i. i ii. razdoblje mirovanja ne smije biti kraće od šest mjeseci za članove osoblja koji su izravno uključeni u nadzor subjekata iz stavka 3. točke (b) podtočke i. odnosno kraće od dvanaest mjeseci za članove upravljačkog tijela nadležnog tijela. U slučaju zapošljavanja u subjektima iz stavka 3. točke (b) podtočke iii., razdoblje mirovanja ne smije biti kraće od tri mjeseca za članove osoblja i članove upravljačkog tijela nadležnog tijela.

Države članice mogu dopustiti nadležnim tijelima da na njihove članove osoblja i članove njihovih upravljačkih tijela na koje se primjenjuje stavak 3. točka (b) podtočka i. primijene razdoblje mirovanja ako ih zapošljavaju izravni konkurenti jednog od subjekata iz te točke. U te svrhe razdoblje mirovanja ne smije biti kraće od tri mjeseca za članove osoblja koji su izravno uključeni u nadzor tih subjekata odnosno kraće od šest mjeseci za članove upravljačkog tijela nadležnog tijela.

5. Odstupajući od stavka 4., države članice mogu dopustiti nadležnim tijelima da primjenjuju kraća razdoblja mirovanja od najmanje tri mjeseca za članove osoblja koji su izravno uključeni u nadzor institucija samo ako bi dulje razdoblje mirovanja:

(a) neopravdano ograničilo sposobnost nadležnog tijela da zaposli nove članove osoblja s odgovarajućim vještinama ili vještinama potrebnima za obavljanje njegovih nadzornih funkcija, posebno uzimajući u obzir to da je nacionalno tržište rada malo; ili

(b) predstavljalo kršenje bilo kojeg relevantnog temeljnog prava priznatog u ustavu dotične države članice, Povelji Europske unije o temeljnim pravima, ili bilo kojih relevantnih prava radnika kako su utvrđena u nacionalnom radnom pravu.

6. Članovi osoblja i članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela koji podliježu zabrani iz stavka 3. točke (b) imaju pravo na odgovarajuću naknadu za tu zabranu. Države članice odlučuju o odgovarajućem obliku takve naknade.

7. Države članice osiguravaju da članovi osoblja i članovi upravljačkog tijela nadležnog tijela moraju podnijeti izjavu o interesima. Ta izjava sadržava informacije o udjelima članova u obliku dionica, vlasničkih vrijednosnih papira, obveznica, uzajamnih fondova, investicijskih fondova, mješovitih fondova, fondova za ograničavanje rizika i fondova čijim se udjelima trguje na burzi, koji mogu izazvati zabrinutost u pogledu sukoba interesa. Dotične osobe podnose izjavu o interesima prije imenovanja i nakon toga jednom godišnje.

Izjavom o interesima ne dovode se u pitanje zahtjevi za podnošenje izjave o imovinskom stanju na temelju primjenjivih nacionalnih pravila.

8. Ako član osoblja ili član upravljačkog tijela nadležnog tijela u trenutku njegova zapošljavanja ili imenovanja ili u bilo kojem trenutku nakon toga posjeduje financijske instrumente koji mogu dovesti do sukoba interesa, nadležno tijelo ovlašteno je na pojedinačnoj osnovi zahtijevati da se ti instrumenti prodaju ili otuđe u razumnom roku. Nadležna tijela također imaju ovlast na pojedinačnoj osnovi dopustiti da ti članovi prodaju ili otuđe financijske instrumente koji su bili u njihovu vlasništvu u trenutku zapošljavanja ili imenovanja.

9. Kako bi se osigurala proporcionalna primjena ovog članka, EBA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, upućene nadležnim tijelima, o sprečavanju sukoba interesa u nadležnim tijelima i o neovisnosti nadležnih tijela, uzimajući u obzir najbolje primjere međunarodne prakse.

(*) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

(**) Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

(***) Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1.).

(****) Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).";

5. članak 8.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) kada je prosjek mjesečne ukupne imovine izračunan u razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci manji od 30 milijardi EUR i društvo je dio grupe u kojoj ukupna vrijednost konsolidirane imovine svih društava u grupi s poslovnim nastanom u Uniji, uključujući sve njihove podružnice i društva kćeri s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, koja pojedinačno imaju ukupnu imovinu manju od 30 milijardi EUR i obavljaju bilo koju od djelatnosti iz odjeljka A. točaka 3. i 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU iznosi ili premašuje 30 milijardi EUR, oboje izračunano kao prosjek u razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci.";

(b) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Odstupajući od stavka 1. ovog članka, na temelju zahtjeva zaprimljenog u skladu s tim stavkom i informacija primljenih u skladu s člankom 95.a Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo može, nakon primitka zahtjeva od društva iz stavka 1. ovog članka, izuzeti to društvo od obveze dobivanja odobrenja za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 8. ove Direktive.

Po primitku zahtjeva za izuzeće nadležno tijelo o tome obavješćuje EBA-u. EBA izdaje mišljenje o tom zahtjevu za izuzeće u roku od mjesec dana od obavijesti nadležnog tijela. Nadležno tijelo donosi odluku o zahtjevu za izuzeće, uzimajući u obzir mišljenje EBA-e i barem sljedeće elemente:

(a) ako je društvo dio grupe, organizacijsku strukturu grupe, prakse knjiženja koje prevladavaju unutar grupe i raspodjelu imovine među subjektima grupe;

(b) prirodu, veličinu i složenost djelatnosti koje društvo obavlja u državi članici u kojoj ima poslovni nastan i u Uniji kao cjelini;

(c) važnost i sistemski rizik koji predstavljaju djelatnosti koje društvo obavlja u državi članici u kojoj ima poslovni nastan i u Uniji u cjelini.

Ako odluka nadležnog tijela odstupa od mišljenja EBA-e, nadležno tijelo u svojoj odluci navodi razloge za odstupanje.

Nadležno tijelo o svojoj odluci obavješćuje dotično društvo i EBA-u. EBA objavljuje tu odluku, zajedno sa svojim mišljenjem, na svojim internetskim stranicama.

Nadležno tijelo ponovno procjenjuje svoju odluku svake tri godine.";

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju elementi koje nadležno tijelo treba uzeti u obzir pri odlučivanju o odobrenju izuzeća u skladu sa stavkom 3.a, osobito uzimajući u obzir značajnost kreditnog rizika druge ugovorne strane kojem je društvo izloženo.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

8. EBA do 31. prosinca 2028. Komisiji podnosi izvješće o primjeni izuzeća iz stavka 3.a ovog članka i o primjeni članka 4. stavka 1. točke 1. podtočke (b) iii. Uredbe (EU) br. 575/2013.";

6. u članku 18. dodaje se sljedeća točka:

„(g) ispunjava sve sljedeće uvjete:

i. utvrđeno je da propada ili da će vjerojatno propasti u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2014/59/EU ili u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 806/2014;

ii. sanacijsko tijelo smatra da je u odnosu na tu kreditnu instituciju ispunjen uvjet utvrđen u članku 32. stavku 1. točki (b) Direktive 2014/59/EU ili u članku 18. stavku 1. točki (b) Uredbe (EU) br. 806/2014;

iii. sanacijsko tijelo smatra da u odnosu na tu kreditnu instituciju nije ispunjen uvjet utvrđen u članku 32. stavku 1. točki (c) Direktive 2014/59/EU ili u članku 18. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) br. 806/2014.";

7. članak 21.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Matični financijski holdinzi u državi članici, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a i matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a traže odobrenje u skladu s ovim člankom. Drugi financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi traže odobrenje u skladu s ovim člankom ako moraju biti usklađeni s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) br. 575/2013 na potkonsolidiranoj osnovi ili ako su imenovani kao odgovorni kako bi se osigurala usklađenost grupe s bonitetnim zahtjevima na konsolidiranoj osnovi iz stavka 4. točke (c) ovog članka.

Nadležna tijela redovito i u svakom slučaju barem na godišnjoj osnovi preispituju matična društva institucije kako bi potvrdila jesu li ta institucija, subjekt koji traži odobrenje za rad na temelju članka 8. ili subjekt koji je imenovan kao odgovoran kako bi se osigurala usklađenost grupe s bonitetnim zahtjevima na konsolidiranoj osnovi (‚imenovani subjekt') ispravno identificirali svako društvo koje ispunjava kriterije prema kojima bi se smatralo matičnim financijskim holdingom u državi članici, matičnim mješovitim financijskim holdingom u državi članici, matičnim financijskim holdingom iz EU-a ili matičnim mješovitim financijskim holdingom iz EU-a.

Za potrebe drugog podstavka ovog stavka, ako se matična društva nalaze u državi članici koja nije država članica u kojoj institucija, subjekt koji traži odobrenje za rad na temelju članka 8. ili imenovani subjekt ima poslovni nastan, nadležna tijela tih država članica blisko surađuju u provedbi provjere.

Nadležna tijela na svojim internetskim stranicama objavljuju i svake godine ažuriraju popis financijskih holdinga i mješovitih financijskih holdinga kojima je dodijeljeno odobrenje za rad ili koji su dobili izuzeće od odobrenja u državi članici u skladu s ovim člankom. Ako je dobiveno izuzeće od odobrenja, na popisu se navodi i imenovani subjekt.";

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku, točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) informacijama o imenovanju najmanje dviju osoba koje stvarno upravljaju financijskim holdingom ili mješovitim financijskim holdingom te usklađenosti s kriterijima i zahtjevima iz članka 91. stavka 1;";

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu iz stavaka 3. i 4. ovog članka odobrenje ili izuzeće od odobrenja izdaje u isto vrijeme kada se provodi procjena na temelju članka 8., 22. ili 27.a, nadležno se tijelo za potrebe tih članaka prema potrebi koordinira s konsolidirajućim nadzornim tijelom te, ako nije riječ o istom tijelu, s nadležnim tijelom u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding imaju poslovni nastan. Razdoblje procjene iz članka 22. stavka 2. drugog podstavka ili članka 27.a stavka 6. suspendira se do dovršetka postupka iz ovog članka.";

(c) u stavku 3. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) ispunjeni su kriteriji koji se odnose na dioničare i članove kreditnih institucija navedeni u članku 14. i zahtjevi utvrđeni u članku 121.”;

(d) u stavku 4. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Financijski holding ili mješoviti financijski holding može zatražiti izuzeće od odobrenja na temelju ovog članka, koje se izdaje ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

ii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) kreditna institucija koja je društvo kći ili financijski holding koji je društvo kći odnosno mješoviti financijski holding kojima je dodijeljeno odobrenje za rad u skladu s ovim člankom imenovani su kao odgovorni za osiguravanje usklađenosti grupe s bonitetnim zahtjevima na konsolidiranoj osnovi te su im dana sva potrebna sredstva i pravna ovlast za učinkovito ispunjavanje tih obveza;”;

(e) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ne dovodeći u pitanje stavak 4., konsolidirajuće nadzorno tijelo može na pojedinačnoj osnovi dopustiti da se financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi koji su izuzeti od odobrenja isključe iz opsega konsolidacije pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) isključenje ne utječe na djelotvornost nadzora nad kreditnom institucijom koja je društvo kći ili nad grupom;

(b) financijski holding ili mješoviti financijski holding nema izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja osim izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u kreditnoj instituciji koja je društvo kći ili u posredničkom matičnom financijskom holdingu odnosno mješovitom financijskom holdingu koji kontrolira kreditnu instituciju koja je društvo kći;

(c) financijski holding ili mješoviti financijski holding ne koristi se u znatnoj mjeri financijskom polugom i nema izloženosti koje nisu povezane s njegovim vlasništvom u kreditnoj instituciji koja je društvo kćeri ili u posredničkom matičnom financijskom holdingu odnosno mješovitom financijskom holdingu koji kontrolira kreditnu instituciju koja je društvo kći.”;

(f) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se konsolidirajuće nadzorno tijelo razlikuje od nadležnog tijela u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding ima poslovni nastan, ta dva tijela surađuju uz potpuno savjetovanje za potrebe donošenja odluka o odobrenju, izuzeću od odobrenja i isključenju iz opsega konsolidacije iz stavaka 3., 4. i 4.a te o nadzornim mjerama iz stavaka 6. i 7. Konsolidirajuće nadzorno tijelo priprema procjenu o pitanjima iz stavaka 3., 4., 4.a, 6. i 7., ovisno o slučaju, i tu procjenu prosljeđuje nadležnom tijelu u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding ima poslovni nastan. Ta dva tijela čine sve u granicama svojih ovlasti kako bi donijela zajedničku odluku u roku od dva mjeseca od primitka te procjene.”;

ii. sljedeći se podstavak umeće nakon prvog podstavka:

„U slučaju da se donese zajednička odluka, ako se konsolidirajuće nadzorno tijelo razlikuje od nadležnog tijela u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding ima poslovni nastan, zajednička odluka također se provodi ili se, ako je to dopušteno nacionalnim pravom, izravno primjenjuje u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding ima poslovni nastan.”;

(g) u stavku 10. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se na temelju ovog članka odobrenje ili izuzeće od odobrenja financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu odbije, konsolidirajuće nadzorno tijelo obavješćuje podnositelja zahtjeva o odluci i razlozima za to u roku od četiri mjeseca od primitka zahtjeva, ili ako je zahtjev nepotpun, u roku od četiri mjeseca od primitka potpunih informacija potrebnih za odluku.”;

8. u članku 21.b umeće se sljedeći stavak:

„6.a EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju jedinstveni formati i definicije te razvija informatička rješenja koja se u Uniji primjenjuju za izvješćivanje o informacijama iz stavka 6.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz drugog podstavka ovoga stavka, u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.";

9. umeće se sljedeći članak:

„Članak 21.c

Zahtjev za osnivanje podružnice radi pružanja bankovnih usluga od strane društava iz trećih zemalja

1. Države članice propisuju da društva s poslovnim nastanom u trećoj zemlji iz članka 47. na njihovu državnom području osnivaju podružnicu i podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s glavom VI. kako bi započela ili nastavila obavljati djelatnosti iz članka 47. stavka 1. u relevantnoj državi članici.

2. Zahtjev utvrđen u stavku 1. ovog članka ne primjenjuje se ako društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pruža uslugu ili djelatnost klijentu ili drugoj ugovornoj strani koja ima poslovni nastan ili se nalazi u Uniji, a koja je:

(a) mali ulagatelj, kvalificirana druga ugovorna strana ili profesionalni klijent u smislu odjeljaka I. i II. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU koji ima poslovni nastan ili se nalazi u Uniji, ako taj klijent ili druga ugovorna strana isključivo na vlastitu inicijativu pristupi društvu s poslovnim nastanom u trećoj zemlji radi pružanja bilo koje usluge ili djelatnosti iz članka 47. stavka 1. ove Direktive;

(b) kreditna institucija;

(c) društvo koje pripada istoj grupi kao i društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak točku (c), ako društvo iz treće zemlje traži klijenta ili drugu ugovornu stranu, ili potencijalnog klijenta ili drugu ugovornu stranu iz točke (a) tog podstavka preko subjekta koji djeluje u njegovo vlastito ime ili je u bliskoj vezi s takvim društvom iz treće zemlje ili preko bilo koje druge osobe koja djeluje u ime tog društva, to se ne smatra pružanjem usluga isključivo na inicijativu klijenta ili druge ugovorne strane ili potencijalnog klijenta ili druge ugovorne strane.

Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlast zahtijevati od kreditnih institucija i podružnica s poslovnim nastanom na njihovu državnom području da im dostave informacije koje su im potrebne za praćenje usluga koje se pružaju isključivo na inicijativu klijenta ili druge ugovorne strane koji ima poslovni nastan ili se nalazi na njihovu državnom području ako takve usluge pružaju društva s poslovnim nastanom u trećim zemljama koja su dio iste grupe.

3. Inicijativa klijenta ili druge ugovorne strane iz stavka 2. ne daje društvu iz treće zemlje pravo da nudi druge kategorije proizvoda, djelatnosti ili usluga osim onih koje su klijent ili druga ugovorna strana zatražili, osim preko podružnice iz treće zemlje koja ima poslovni nastan u državi članici. Međutim, osnivanje podružnice iz treće zemlje ne smije se zahtijevati za bilo koje usluge, djelatnosti ili proizvode koji su potrebni ili su usko povezani s pružanjem usluge, proizvoda ili djelatnosti koje je klijent ili druga ugovorna strana izvorno zatražio, uključujući slučajeve u kojima se takve usko povezane usluge, djelatnosti ili proizvodi pružaju naknadno uz one koji su prvotno zatraženi.

4. Zahtjev utvrđen u stavku 1. ovog članka ne primjenjuje se na usluge ili aktivnosti navedene u odjeljku A Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, uključujući sve povezane pomoćne usluge, kao što su povezano primanje depozita ili odobravanje kredita ili zajmova čija je svrha pružanje usluga u skladu s tom direktivom.

5. Kako bi se očuvala stečena prava klijenata na temelju postojećih ugovora, zahtjevom utvrđenim u stavku 1. ne dovode se u pitanje postojeći ugovori koji su sklopljeni prije 11. srpnja 2026.

6. EBA do 10. srpnja 2025., nakon savjetovanja s EIOPA-om i ESMA-om, preispituje bi li bilo koji subjekt financijskog sektora osim kreditnih institucija trebao biti izuzet od zahtjeva za osnivanje podružnice radi pružanja bankovnih usluga od strane društava iz trećih zemalja u skladu s ovim člankom. EBA podnosi izvješće o tome Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. U tom se izvješću uzimaju u obzir bojazni u pogledu financijske stabilnosti i učinka na konkurentnost Unije.

Na temelju tog izvješća Komisija, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.";

10. u članku 22. stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela odmah, a u svakom slučaju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti ili informacija, u pisanom obliku potvrđuju primitak obavijesti iz stavka 1. ili dodatnih informacija iz stavka 3.";

11. članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) postoje li, u vezi s predloženim stjecanjem, opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*) obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano ili da bi predloženo stjecanje moglo povećati rizik da do toga dođe.

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).";

ii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe procjene kriterija iz prvog podstavka točke (e) ovoga stavka, nadležna tijela savjetuju se, u okviru svojih provjera, s tijelima odgovornima za nadzor kreditnih institucija u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

Nadležna tijela mogu uložiti prigovor na predloženo stjecanje ako se predloženi stjecatelj nalazi u trećoj zemlji koja je uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2015/849, ili u trećoj zemlji na koju se primjenjuju Unijine mjere ograničavanja, i ako nadležno tijelo procijeni da to utječe na sposobnost predloženog stjecatelja da ima uspostavljene prakse i postupke koji se zahtijevaju za usklađivanje sa zahtjevima režima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.";

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe ovoga stavka i s obzirom na kriterij iz stavka 1. točke (e) ovog članka, pri procjeni predloženog stjecanja nadležna tijela na odgovarajući način uzimaju u obzir negativno mišljenje tijela odgovornih za nadzor kreditnih institucija u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 koje su nadležna tijela primila u roku od 30 radnih dana od prvotnog zahtjeva te ono može biti opravdan razlog za protivljenje.";

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„6. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se odredio popis minimalnih informacija koje predloženi stjecatelj treba dostaviti nadležnom tijelu u trenutku primitka obavijesti iz članka 22. stavka 1.

Za potrebe prvog podstavka EBA uzima u obzir glavu II. Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(*) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).";

12. u glavi III. dodaju se sljedeća poglavlja:

„POGLAVLJE 3.

STJECANJE ILI PRODAJA ZNAČAJNOG UDJELA

Članak 27.a

Obavješćivanje o stjecanju i njegova procjena

1. Države članice zahtijevaju da institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi obuhvaćeni područjem primjene članka 21.a stavka 1. (‚predloženi stjecatelj') unaprijed obavijeste svoje nadležno tijelo u pisanom obliku ako namjeravaju steći, izravno ili neizravno, značajan udjel (‚predloženo stjecanje'). U obavijesti se navode opseg predloženog stjecanja i relevantne informacije, kako je propisano člankom 27.b stavkom 5.

2. Za potrebe stavka 1., udjel se smatra značajnim ako je jednak ili veći od 15 % priznatog kapitala predloženog stjecatelja.

3. Za potrebe stavka 1., ako je predloženi stjecatelj institucija, prag iz stavka 2. primjenjuje se i na pojedinačnoj osnovi i na temelju konsolidiranog položaja grupe. Ako je prag iz stavka 2. premašen samo na pojedinačnoj osnovi, predloženi stjecatelj o tome obavješćuje nadležno tijelo u državi članici u kojoj ima poslovni nastan. Nadležno tijelo procjenjuje predloženo stjecanje. Ako je taj prag premašen na pojedinačnoj osnovi i na temelju konsolidiranog položaja grupe, predloženi stjecatelj o tome obavješćuje i konsolidirajuće nadzorno tijelo. To konsolidirajuće nadzorno tijelo procjenjuje i predloženo stjecanje.

4. Ako je predloženi stjecatelj financijski holding ili mješoviti financijski holding obuhvaćen područjem primjene članka 21.a stavka 1., prag iz stavka 2. ovog članka primjenjuje se na temelju konsolidiranog položaja, a konsolidirajuće nadzorno tijelo nadležno je tijelo za potrebe stavka 1. ovog članka.

5. Nadležno tijelo odmah, a u svakom slučaju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti ili dodatnih informacija, u pisanom obliku potvrđuje primitak obavijesti iz stavka 1. ili svih dodatnih informacija u skladu sa stavkom 9.

6. Nadležno tijelo ima na raspolaganju 60 radnih dana od datuma pisane potvrde o primitku obavijesti i primitka svih dokumenata, uključujući one za koje je država članica propisala da se prilažu obavijesti u skladu s člankom 27.b stavkom 5. (‚razdoblje procjene'), za provedbu procjene predviđene u članku 27.b stavku 1.

Ako se predloženo stjecanje odnosi na kvalificirani udio u kreditnoj instituciji kako je navedeno u članku 22. stavku 1., predloženi stjecatelj podliježe i obvezi obavješćivanja i procjeni na temelju tog članka. U tom slučaju rok u kojem nadležno tijelo treba provesti procjenu predviđenu člankom 27.b stavkom 1. i procjenu iz članka 22. stavka 2. istječe tek nakon isteka kasnijeg od dvaju relevantnih razdoblja procjene.

7. Ako se predloženo stjecanje značajnog udjela provodi između subjekata iste grupe kako je navedeno u članku 113. stavku 6. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili između subjekata unutar istog institucionalnog sustava zaštite kako je navedeno u članku 113. stavku 7. te uredbe, nadležno tijelo nije obvezno provesti procjenu predviđenu člankom 27.b stavkom 1. ove Direktive.

8. Nadležno tijelo obavješćuje predloženog stjecatelja o datumu isteka razdoblja procjene u trenutku primitka potvrde iz stavka 5.

9. Nadležno tijelo za vrijeme razdoblja procjene može, ako je to potrebno, a u svakom slučaju najkasnije pedesetog radnog dana razdoblja procjene, zatražiti dodatne informacije potrebne za dovršetak takve procjene predviđene člankom 27.b stavkom 1. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku te se u njemu pobliže navode dodatne informacije koje su potrebne.

10. Razdoblje procjene suspendira se u razdoblju između datuma zahtjeva nadležnog tijela za dodatne informacije i datuma primitka odgovora predloženog stjecatelja u kojem je dostavio sve zatražene informacije. Ta suspenzija ne smije biti dulja od 20 radnih dana. Nadležno tijelo može prema svojem nahođenju postaviti daljnje zahtjeve za dopunu ili pojašnjenje pruženih informacija, ali se razdoblje procjene zbog toga ne suspendira.

11. Nadležno tijelo može produljiti suspenziju iz stavka 10. na najviše 30 radnih dana u sljedećim slučajevima:

(a) ako se subjekt koji se stječe nalazi u trećoj zemlji ili podliježe regulatornom okviru treće zemlje;

(b) ako je razmjena informacija s tijelima odgovornima za nadzor predloženog stjecatelja u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 potrebna za provedbu procjene predviđene člankom 27.b stavkom 1. ove Direktive.

12. Ako se financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu obuhvaćenom područjem primjene članka 21.a stavka 1. odobrenje izdaje u vrijeme provedbe procjene predviđene člankom 27.b stavkom 1., nadležno se tijelo za potrebe članka 21.a stavka 1. prema potrebi koordinira s konsolidirajućim nadzornim tijelom te, ako nije riječ o istom tijelu, s nadležnim tijelom u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding ima poslovni nastan. U tom slučaju razdoblje procjene suspendira se do dovršetka postupka iz članka 21.a.

13. Ako se nadležno tijelo odluči usprotiviti predloženom stjecanju, ono u roku od dva radna dana od završetka procjene, a prije isteka razdoblja procjene predviđene člankom 27.b stavkom 1., obavješćuje predloženog stjecatelja pisanim putem i navodi razloge za svoje protivljenje.

14. Ako se nadležno tijelo pisanim putem ne usprotivi predloženom stjecanju u razdoblju procjene, ono se smatra odobrenim.

15. Nadležno tijelo može odrediti krajnji rok za dovršetak predloženog stjecanja i prema potrebi ga produljiti.

Članak 27.b

Kriteriji procjene

1. Pri procjeni obavijesti o predloženom stjecanju iz članka 27.a stavka 1. te informacija iz članka 27.a stavka 9., nadležno tijelo procjenjuje mogućnost dobrog i razboritog upravljanja predloženog stjecatelja, a posebno rizike kojima je predloženi stjecatelj izložen ili bi mogao biti izložen nakon predloženog stjecanja, u skladu sa sljedećim kriterijima:

(a) sposobnosti predloženog stjecatelja da poštuje i nastavi ispunjavati bonitetne zahtjeve iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013 te, ako je to primjenjivo, drugih pravnih akata Unije;

(b) postojanje, u vezi s predloženim stjecanjem, opravdanih razloga za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano ili da bi predloženo stjecanje moglo povećati rizik da do toga dođe.

2. Za potrebe procjene kriterija iz stavka 1. točke (b) ovoga članka, nadležno tijelo savjetuje se, u okviru svojih provjera, s tijelima odgovornima za nadzor predloženog stjecatelja u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

3. Nadležno tijelo može se usprotiviti predloženom stjecanju samo ako za to postoje opravdani razlozi na temelju kriterija iz stavka 1. ovoga članka, ili ako su informacije koje dostavi predloženi stjecatelj nepotpune unatoč tome što je zahtjev podnesen u skladu s člankom 27.a stavkom 9.

Za potrebe ovoga stavka i s obzirom na kriterij iz stavka 1. točke (b) ovog članka, pri procjeni predloženog stjecanja nadležna tijela na odgovarajući način uzimaju u obzir negativno mišljenje tijela odgovornih za nadzor predloženog stjecatelja u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 koje su nadležna tijela primila u roku od 30 radnih dana od prvotnog zahtjeva te ono može biti opravdan razlog za protivljenje.

4. Države članice ne smiju nametnuti nikakve prethodne uvjete u pogledu razine predloženog stjecanja niti smiju dopustiti svojem nadležnom tijelu da ispituje predloženo stjecanje u smislu gospodarskih potreba tržišta.

5. Države članice objavljuju popis informacija koje se traže za provedbu procjene. Predloženi stjecatelj navedene informacije pruža nadležnom tijelu u trenutku dostave obavijesti iz članka 27.a stavka 1. Zatražene informacije moraju biti proporcionalne i primjerene prirodi predloženog stjecanja. Države članice ne smiju zahtijevati informacije koje nisu relevantne za bonitetnu procjenu na temelju ovog članka.

6. Ne dovodeći u pitanje članak 27.a stavke od 5. do 11., ako je nadležno tijelo obaviješteno o dvama prijedlozima, ili više njih, za stjecanje značajnih udjela u istom subjektu, ono prema predloženim stjecateljima postupa na nediskriminirajući način.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

(a) popis minimalnih informacija koje predloženi stjecatelj treba dostaviti nadležnom tijelu u trenutku dostave obavijesti iz članka 27.a stavka 1., članka 27.f stavka 1. i članka 27.i stavka 1.;

(b) zajednička metodologija procjene kriterija iz ovoga članka i članka 27.j;

(c) postupak koji se primjenjuje na dostavu obavijesti i bonitetne procjene propisan člancima 27.a i 27.i.

Za potrebe prvog podstavka, EBA uzima u obzir glavu II. Direktive (EU) 2017/1132.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. srpnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.c

Suradnja među nadležnim tijelima

1. Pri provedbi procjene predviđene člankom 27.b stavkom 1. nadležno tijelo savjetuje se s tijelima kojima je povjerena javna dužnost nadzora drugih dotičnih subjekata financijskog sektora ako se predloženo stjecanje odnosi na jedno od sljedećeg:

(a) kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem posluje predloženi stjecatelj;

(b) matično društvo kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, investicijskog društva ili društva za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem posluje predloženi stjecatelj;

(c) pravnu osobu koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže.

2. Ako je predloženi stjecatelj institucija i ako je prag iz članka 27.a stavka 2. premašen samo na pojedinačnoj osnovi, nadležno tijelo koje procjenjuje predloženo stjecanje obavješćuje konsolidirajuće nadzorno tijelo o predloženom stjecanju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti predloženog stjecatelja, ako je predloženi stjecatelj dio grupe i ako se nadležno tijelo razlikuje od konsolidirajućeg nadzornog tijela. Nadležno tijelo također prosljeđuje svoju procjenu konsolidirajućem nadzornom tijelu.

Ako je predloženi stjecatelj financijski holding ili mješoviti financijski holding obuhvaćen područjem primjene članka 21.a stavka 1., konsolidirajuće nadzorno tijelo koje procjenjuje predloženo stjecanje obavješćuje nadležno tijelo u državi članici u kojoj predloženi stjecatelj ima poslovni nastan o predloženom stjecanju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti predloženog stjecatelja, ako se to nadležno tijelo razlikuje od konsolidirajućeg nadzornog tijela. Konsolidirajuće nadzorno tijelo također prosljeđuje svoju procjenu tom nadležnom tijelu.

Ako je predloženi stjecatelj institucija i ako je prag iz članka 27.a stavka 2. premašen i na pojedinačnoj osnovi i na temelju konsolidiranog položaja grupe, nadležno tijelo i konsolidirajuće nadzorno tijelo koji procjenjuju predloženo stjecanje nastoje koordinirati svoje procjene, posebno u pogledu savjetovanja s relevantnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka.

3. Ako procjenu predloženog stjecanja treba provesti konsolidirajuće nadzorno tijelo iz članka 27.a stavka 3., a konsolidirajuće nadzorno tijelo razlikuje se od nadležnog tijela u državi članici u kojoj predloženi stjecatelj ima poslovni nastan, ta dva tijela surađuju i međusobno se opsežno savjetuju. Konsolidirajuće nadzorno tijelo priprema procjenu predloženog stjecanja i prosljeđuje tu procjenu nadležnom tijelu u državi članici u kojoj predloženi stjecatelj ima poslovni nastan. Ta dva tijela čine sve u granicama svojih ovlasti kako bi donijela zajedničku odluku u roku od dva mjeseca od primitka te procjene. Ta zajednička odluka uredno se dokumentira i obrazlaže. Konsolidirajuće nadzorno tijelo obavješćuje predloženog stjecatelja o toj zajedničkoj odluci.

U slučaju da se zajednička odluka ne donese u roku od dva mjeseca od primitka procjene, konsolidirajuće nadzorno tijelo ili nadležno tijelo u državi članici u kojoj predloženi stjecatelj ima poslovni nastan suzdržava se od donošenja odluke i upućuje predmet EBA-i u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA donosi odluku u roku od jednog mjeseca od primitka upućenog predmeta. Dotična tijela donose zajedničku odluku u skladu s odlukom EBA-e.

4. Nadležna tijela, bez odgode, dostavljaju jedna drugima informacije koje su nužne ili relevantne za procjenu. U tu svrhu nadležna tijela jedna drugima na zahtjev ili na vlastitu inicijativu priopćavaju sve informacije relevantne za procjenu.

Nadležna tijela nastoje koordinirati svoje procjene i osigurati dosljednost svojih odluka. U tu se svrhu u odluci nadležnog tijela odgovornog za procjenu navode stajališta ili zadrške drugih relevantnih nadležnih tijela.

5. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zajednički postupci i obrasci, kao i predloške za proces savjetovanja između relevantnih nadležnih tijela, kao što je navedeno u ovom članku.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. srpnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka, u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.d

Obavijest o prodaji imovine

Države članice propisuju da institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi obuhvaćeni područjem primjene članka 21.a stavka 1. obavijeste nadležno tijelo ako namjeravaju izravno ili neizravno otuđiti značajan udjel kako je utvrđen u skladu s člankom 27.a stavkom 2. Ta se obavijest upućuje unaprijed i u pisanom obliku, uz navođenje veličine dotičnog udjela.

Članak 27.e

Obveze obavješćivanja i kazne

Ako predloženi stjecatelj unaprijed ne dostavi obavijest o predloženom stjecanju u skladu s člankom 27.a stavkom 1. ili stekne značajan udjel kako je navedeno u tome članku unatoč protivljenju nadležnog tijela, države članice zahtijevaju da nadležno tijelo poduzme odgovarajuće mjere. Ako je značajni udjel stečen unatoč protivljenju nadležnog tijela, države članice, ne dovodeći u pitanje potencijalne kazne, određuju privremenu suspenziju odgovarajućih glasačkih prava ili ništavnost glasovanja.

POGLAVLJE 4.

ZNAČAJNI PRIJENOSI IMOVINE I OBVEZA

Članak 27.f

Obavješćivanje o značajnim prijenosima imovine i obveza

1. Države članice zahtijevaju da institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 21.a stavka 1. unaprijed u pisanom obliku obavijeste svoje nadležno tijelo o svakom značajnom prijenosu imovine ili obveza koji izvršavaju prodajom ili bilo kojom drugom vrstom transakcije (‚predložena operacija').

Ako predložena operacija uključuje samo subjekte iz iste grupe, ti subjekti također podliježu prvom podstavku.

Za potrebe prvog i drugog podstavka, svaki subjekt koji je uključen u istu predloženu operaciju pojedinačno podliježe obvezi obavješćivanja iz tih odredaba.

2. Za potrebe stavka 1., predložena operacija smatra se značajnom za subjekt ako je najmanje jednaka10 % njegove ukupne imovine ili obveza, osim ako se predložena operacija izvršava između subjekata iste grupe, u kojem se slučaju predložena operacija smatra značajnom za subjekt ako je najmanje jednak 15 % njegove ukupne imovine ili obveza.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka, na matične financijske holdinge i matične mješovite financijske holdinge iz stavka 1. postoci se primjenjuju na temelju njihova konsolidiranog položaja.

Za izračun postotaka iz prvog podstavka ovoga stavka ne uzimaju se u obzir:

(a) prijenosi neprihodonosne imovine;

(b) prijenosi imovine radi uključivanja u skup za pokriće kako je definiran u članku 3. točki 3. Direktive (EU) 2019/2162 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(c) prijenosi imovine koju treba sekuritizirati;

(d) prijenosi imovine ili obveza u kontekstu primjene instrumenata sanacije te sanacijskih ovlasti i mehanizama predviđenih u glavi IV. Direktive 2014/59/EU.

3. Nadležno tijelo odmah, a u svakom slučaju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti, u pisanom obliku potvrđuje primitak obavijesti iz stavka 1.

Članak 27.g

Obveze obavješćivanja i kazne

Ako subjekti unaprijed ne obavijeste o predloženoj operaciji u skladu s člankom 27.f stavkom 1., države članice propisuju da nadležna tijela poduzmu odgovarajuće mjere.

POGLAVLJE 5.

SPAJANJA ODNOSNO PRIPAJANJA I PODJELE

Članak 27.h

Područje primjene i definicije

Ovim poglavljem ne dovodi se u pitanje primjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 (**) i Direktive (EU) 2017/1132.

Spajanja odnosno pripajanja i podjele koji proizlaze iz primjene Direktive 2014/59/EU ne podliježu obvezama utvrđenima u ovome poglavlju.

Za potrebe ovoga poglavlja, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚spajanje odnosno pripajanje' znači bilo koja sljedeća operacija kojom:

(a) jedno ili više društava, koji prestaju postojati bez postupka likvidacije, prenose svu svoju imovinu i obveze ili njihove dijelove na drugo postojeće društvo, društvo preuzimatelja, u zamjenu za izdavanje njihovim članovima vrijednosnih papira ili dionica koji predstavljaju kapital tog društva preuzimatelja i, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti, osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom, ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

(b) jedno ili više društava, koji prestaju postojati bez postupka likvidacije, prenose svu svoju imovinu i obveze ili njihove dijelove na drugo postojeće trgovačko društvo, društvo preuzimatelja, bez izdavanja novih vrijednosnih papira ili dionica društva preuzimatelja, pod uvjetom da jedna osoba izravno ili neizravno drži sve vrijednosne papire i dionice društava koja se spajaju ili da članovi društava koja se spajaju drže svoje vrijednosne papire i dionice u istom omjeru u svim društvima koja se spajaju;

(c) dva ili više društava, koji prestaju postojati bez postupka likvidacije, prenose svu svoju imovinu i obveze ili njihove dijelove na društvo koje osnivaju, novo društvo, u zamjenu za izdavanje njihovim članovima vrijednosnih papira ili dionica koji predstavljaju kapital tog novog društva i, prema potrebi, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti, osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom, ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

(d) društvo, koje prestaje postojati bez postupka likvidacije, prenosi svu svoju imovinu i obveze ili njihove dijelove na društvo koje drži sve vrijednosne papire ili dionice koji predstavljaju njegov kapital;

2. ‚podjela' znači bilo što od sljedećeg:

(a) operacija u okviru koje društvo koje je prestalo postojati bez postupka likvidacije prenosi svu svoju imovinu i obveze na više društava u zamjenu za dodjelu, dioničarima društva koje se dijeli, vrijednosnih papira ili dionica u društvima koja zbog podjele primaju uplate i, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti, osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom, ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

(b) operacija u okviru koje društvo koje je prestalo postojati bez postupka likvidacije prenosi svu svoju imovinu i obveze na više novoosnovanih društava u zamjenu za dodjelu, dioničarima društva koje se dijeli, vrijednosnih papira ili dionica u društvima primateljima i, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti, osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom, ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

(c) operacija koja se sastoji od kombinacije operacija opisanih u točkama (a) i (b);

(d) operacija u okviru koje društvo koje se dijeli dio svoje imovine i obveza prenosi na jedno ili više društava primatelja u zamjenu za izdavanje, članovima društva koje se dijeli, vrijednosnih papira ili dionica u društvima primateljima, u društvu koje se dijeli ili i u društvima primateljima i u društvu koje se dijeli, i, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti, osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom, ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

(e) operacija u okviru koje društvo koje se dijeli dio svoje imovine i obveza prenosi na jedno ili više društava primatelja u zamjenu za izdavanje, društvu koje se dijeli, vrijednosnih papira ili dionica u društvima primateljima.

Članak 27.i

Obavješćivanje o spajanju odnosno pripajanju ili podjeli i njihova procjena

1. Države članice zahtijevaju da institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi obuhvaćeni područjem primjene članka 21.a stavka 1. (‚financijski dionici') koji provode spajanje odnosno pripajanje ili podjelu (‚predložena operacija') nakon donošenja nacrta uvjeta predložene operacije i prije završetka predložene operacije obavijeste nadležno tijelo koje će biti odgovorno za nadzor subjekata koji proizlaze iz takve predložene operacije, navodeći relevantne informacije kako je pobliže navedeno u skladu s člankom 27.j stavkom 5.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka, ako se predložena operacija sastoji od podjele, nadležno tijelo koje treba obavijestiti i koje je zaduženo za procjenu predviđenu člankom 27.j stavkom 1. jest nadležno tijelo zaduženo za nadzor subjekta koji provodi predloženu operaciju.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ako je predložena operacija spajanje odnosno pripajanje koje uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, uključujući grupu kreditnih institucija koje su trajno povezane sa središnjim tijelom i koje se nadziru kao grupa, nadležno tijelo nije dužno provesti procjenu predviđenu člankom 27.j stavkom 1.

3. Procjena predviđena člankom 27.j stavkom 1. ne provodi se ako je za predloženu operaciju potrebno odobrenje za rad u skladu s člankom 8. ili odobrenje u skladu s člankom 21.a.

4. Nadležno tijelo odmah, a u svakom slučaju u roku od deset radnih dana od primitka obavijesti ili dodatnih informacija, u pisanom obliku potvrđuje primitak obavijesti iz stavka 1. ili dodatnih informacija podnesenih u skladu sa stavkom 5.

Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, nadležno tijelo ima na raspolaganju 60 radnih dana od datuma pisane potvrde o primitku obavijesti i svih dokumenata za koje je država članica propisala da se prilažu obavijesti u skladu s člankom 27.j stavkom 5. (‚razdoblje procjene') radi provedbe procjene iz članka 27.j stavka 1.

Nadležno tijelo obavješćuje financijske dionike o datumu isteka razdoblja procjene u potvrdi o primitku.

5. Nadležno tijelo može zatražiti dodatne informacije koje su mu potrebne za dovršetak procjene predviđene člankom 27.j stavkom 1. Takav zahtjev podnosi se u pisanom obliku i u njemu se detaljno navodi koje su dodatne informacije potrebne.

Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, nadležno tijelo može zatražiti dodatne informacije najkasnije pedesetog radnog dana razdoblja procjene.

Razdoblje procjene suspendira se od datuma zahtjeva nadležnog tijela za dodatne informacije do datuma primitka odgovora financijskih dionika u kojem su dostavili sve zatražene informacije. Ta suspenzija ne smije biti dulja od 20 radnih dana. Nadležno tijelo može prema svojem nahođenju postaviti daljnje zahtjeve za dopunu ili pojašnjenje dostavljenih informacija, ali se razdoblje procjene zbog toga ne suspendira.

6. Nadležno tijelo može produljiti suspenziju iz stavka 5. trećeg podstavka na najviše 30 radnih dana u sljedećim slučajevima:

(a) ako se najmanje jedan financijski dionik nalazi u trećoj zemlji ili podliježe regulatornom okviru treće zemlje;

(b) ako je razmjena informacija s tijelima odgovornima za nadzor financijskih dionika u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 potrebna za provedbu procjene predviđene člankom 27.j stavkom 1. ove Direktive.

7. Predloženu operaciju ne dovršava se prije nego što nadležno tijelo izda pozitivno mišljenje.

8. Nadležno tijelo u roku od dva radna dana od dovršetka svoje procjene financijskim dionicima pisanim putem izdaje obrazloženo pozitivno ili negativno mišljenje. Financijski dionici to obrazloženo mišljenje dostavljaju tijelima koja su prema nacionalnom pravu zadužena za nadzor predložene operacije.

9. Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, a nadležno se tijelo u roku za procjenu ne usprotivi predloženoj operaciji u pisanom obliku, mišljenje se smatra pozitivnim.

10. Obrazloženim pozitivnim mišljenjem koje je dalo nadležno tijelo može se predvidjeti ograničeno razdoblje tijekom kojeg se predložena operacija treba provesti.

Članak 27.j

Kriteriji procjene

1. Pri procjeni obavijesti o predloženoj operaciji iz članka 27.i stavka 1. i informacija iz članka 27.i stavka 5., a kako bi se osigurala stabilnost bonitetnog profila financijskih dionika nakon dovršetka predložene operacije a posebno kako bi se odgovorilo na rizike kojima su financijski dionici izloženi ili bi mogli biti izloženi tijekom predložene operacije i rizicima kojima bi subjekt koji nastane iz predložene operacije mogao biti izložen, nadležno tijelo procjenjuje predloženu operaciju u skladu sa sljedećim kriterijima:

(a) ugledom financijskih dionika uključenih u predloženu operaciju;

(b) financijskom stabilnošću financijskih dionika uključenih u predloženu operaciju, posebno s obzirom na vrstu poslova koji se obavljaju i koji su predviđeni za subjekt koji nastane iz predložene operacije;

(c) hoće li se subjekt koji nastane iz predložene operacije moći uskladiti i nastaviti se pridržavati bonitetnih zahtjeva utvrđenih u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) br. 575/2013 te, ako je to primjenjivo, drugim aktima prava Unije, a posebno direktivama 2002/87/EZ i 2009/110/EZ;

(d) je li plan provedbe predložene operacije realan i utemeljen iz bonitetne perspektive;

(e) postoje li, u vezi s predloženom operacijom, opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano ili da bi predložena operacija mogla povećati rizik da do toga dođe.

Plan provedbe iz prvoga podstavka točke (d) do završetka predložene operacije podliježe odgovarajućem praćenju koje obavlja nadležno tijelo.

2. Za potrebe procjene kriterija iz stavka 1. točke (e) ovog članka, nadležno tijelo savjetuje se, u okviru svojih provjera, s tijelima odgovornima za nadzor financijskih dionika u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

3. Nadležno tijelo može izdati negativno mišljenje o predloženoj operaciji samo ako nisu ispunjeni kriteriji iz stavka 1. ovoga članka ili ako su informacije koje dostavi financijski dionik nepotpune, unatoč tome što je zahtjev podnesen u skladu s člankom 27.i stavkom 5.

S obzirom na kriterij iz stavka 1. točke (e) ovoga članka, pri procjeni predložene operacije nadležno tijelo na odgovarajući način uzima u obzir negativno mišljenje tijela odgovornih za nadzor financijskih dionika u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 koje je nadležno tijelo primilo u roku od 30 radnih dana od prvotnog zahtjeva te ono može biti opravdan razlog za negativno mišljenje, kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka.

4. Države članice ne dopuštaju nadležnim tijelima da ispituju predloženu operaciju u smislu gospodarskih potreba tržišta.

5. Države članice objavljuju popis informacija koje se zahtijevaju za provedbu procjene predviđene stavkom 1. ovog članka. Financijski dionici navedene informacije pružaju nadležnim tijelima u trenutku dostave obavijesti iz članka 27.i stavka 1. Zatražene informacije moraju biti proporcionalne i primjerene prirodi predložene operacije. Države članice ne smiju zahtijevati informacije koje nisu relevantne za bonitetnu procjenu na temelju ovog članka.

Članak 27.k

Suradnja među nadležnim tijelima

1. Pri provedbi procjene predviđene člankom 27.j stavkom 1. nadležno tijelo savjetuje se s tijelima kojima je povjerena javna dužnost nadzora drugih dotičnih subjekata financijskog sektora ako predložena operacija, uz financijske dionike, uključuje i subjekte koji su bilo što od sljedećeg:

(a) kreditna institucija, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se predložena operacija poduzima;

(b) matično društvo kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, investicijskog društva ili društva za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se predložena operacija poduzima;

(c) pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje imovinom kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se predložena operacija poduzima.

2. Nadležna tijela međusobno, bez odgode, razmjenjuju sve informacije koje su nužne ili relevantne za procjenu. U tom pogledu nadležna tijela na zahtjev ili na vlastitu inicijativu dostavljaju jedna drugima sve informacije relevantne za procjenu. U mišljenju nadležnog tijela financijskog dionika navode se stajališta ili zadrške nadležnog tijela koje nadzire jedan subjekt naveden u stavku 1. ili više takvih subjekata.

Nadležna tijela nastoje koordinirati svoje procjene i osigurati dosljednost svojih mišljenja.

3. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zajednički postupci i obrasci, kao i predloške za proces savjetovanja između relevantnih nadležnih tijela, kao što je navedeno u ovom članku.

Za potrebe prvog podstavka, EBA uzima u obzir glavu II. Direktive (EU) 2017/1132.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2027.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.l

Obveze obavješćivanja i kazne

Ako financijski dionici unaprijed ne dostave obavijest o predloženoj operaciji u skladu s člankom 27.i stavkom 1. ili su predloženu operaciju iz toga članka proveli bez prethodnog pozitivnog mišljenja nadležnih tijela, države članice zahtijevaju od nadležnih tijela da poduzmu odgovarajuće mjere.

(*) Direktiva (EU) 2019/2162 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica i izmjeni direktiva 2009/65/EZ i 2014/59/EU (SL L 328, 18.12.2019., str. 29.).

(**) Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1.).";

13. glava VI. zamjenjuje se sljedećim:

„GLAVA VI.

BONITETNI NADZOR PODRUŽNICA IZ TREĆIH ZEMALJA I ODNOSI S TREĆIM ZEMLJAMA

POGLAVLJE 1.

BONITETNI NADZOR PODRUŽNICA IZ TREĆIH ZEMALJA

ODJELJAK I.

Opće odredbe

Članak 47.

Područje primjene i definicije

1. Ovim se poglavljem utvrđuju minimalni zahtjevi u vezi s obavljanjem sljedećih djelatnosti podružnice iz treće zemlje u državi članici:

(a) bilo koje djelatnosti iz točaka 2. i 6. Priloga I. ovoj Direktivi koje obavlja društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, a koje bi se smatralo kreditnom institucijom ili bi ispunjavalo kriterije iz članka 4. stavka 1. točke 1. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 da ima poslovni nastan u Uniji;

(b) djelatnosti iz točke 1. Priloga I. ovoj Direktivi koju obavlja društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji.

2. Ako društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pruža djelatnosti i usluge navedene u Prilogu I. odjeljku A Direktive 2014/65/EU i bilo koju povezanu pomoćnu uslugu, kao što su povezano primanje depozita ili odobravanje kredita ili zajmova čija je svrha pružanje usluga na temelju te direktive, to društvo nije uključeno u područje primjene stavka 1. ovog članka.

3. Za potrebe ove glave, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚podružnica iz treće zemlje' znači podružnica koju su u državi članici osnovali:

   (a) društvo s mjestom uprave u trećoj zemlji za potrebe obavljanja bilo koje djelatnosti iz stavka 1.;

   (b) kreditna institucija s mjestom uprave u trećoj zemlji;

2. ‚glavno društvo' znači društvo s mjestom uprave u trećoj zemlji koje je osnovalo podružnicu iz treće zemlje u državi članici te posrednička ili krajnja matična društva toga društva, ovisno o slučaju.

Članak 48.

Zabrana diskriminacije

Države članice na podružnice iz trećih zemalja koje počinju ili nastavljaju obavljati svoje poslovanje ne primjenjuju odredbe koje dovode do povoljnijeg tretmana od onog koji se primjenjuje na podružnice institucija s mjestom uprave u drugoj državi članici.

Članak 48.a

Razvrstavanje podružnica iz trećih zemalja

1. Države članice razvrstavaju podružnice iz trećih zemalja u 1. razred ako te podružnice ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) ukupna računovodstvena vrijednost imovine podružnice iz treće zemlje ili ukupna vrijednost imovine koja nastaje u podružnici iz treće zemlje u državi članici jednaka je ili veća od 5 milijardi EUR, kako je iskazano u godišnjem izvještajnom razdoblju koje neposredno prethodi tekućem u skladu s odjeljkom II. pododjeljkom 4.;

(b) odobrene djelatnosti podružnice iz treće zemlje uključuju primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od klijenata iz kategorije stanovništva, pod uvjetom da je iznos takvih depozita i drugih povratnih sredstava jednak ili veći od 5 % ukupnih obveza podružnice iz treće zemlje ili da iznos takvih depozita i drugih povratnih sredstava premašuje 50 milijuna EUR;

(c) podružnica iz treće zemlje ne smatra se kvalificiranom podružnicom iz treće zemlje u smislu članka 48.b.

2. Države članice razvrstavaju u 2. razred podružnice iz trećih zemalja koje ne ispunjavaju nijedan od uvjeta iz stavka 1.

3. Nadležna tijela ažuriraju razvrstavanje podružnica iz trećih zemalja na sljedeći način:

(a) ako podružnica 1. razreda iz treće zemlje prestane ispunjavati uvjete iz stavka 1., ona se odmah smatra podružnicom 2. razreda;

(b) ako podružnica 2. razreda iz treće zemlje počne ispunjavati jedan od uvjeta iz stavka 1., ona se smatra podružnicom 1. razreda samo nakon razdoblja od četiri mjeseca od datuma na koji je počela ispunjavati te uvjete.

4. Države članice mogu na podružnice iz trećih zemalja kojima je izdano odobrenje za rad na njihovu državnom području ili na određene kategorije takvih podružnica iz trećih zemalja primjenjivati iste zahtjeve koji se primjenjuju na kreditne institucije kojima je odobrenje za rad izdano na temelju ove Direktive umjesto zahtjevâ iz ove glave. Ako se tretman utvrđen u ovom stavku primjenjuje samo na određene kategorije podružnica iz trećih zemalja, države članice utvrđuju relevantne kriterije razvrstavanja za potrebe toga tretmana. Stavci 1., 2. i 3. ovog članka ne primjenjuju se na te podružnice iz trećih zemalja, osim za potrebe članka 48.p.

Članak 48.b

Uvjeti za kvalificirane podružnice iz trećih zemalja

1. Ako su ispunjeni sljedeći uvjeti u vezi s podružnicom iz treće zemlje, ta se podružnica za potrebe ove glave smatra ‚kvalificiranom podružnicom iz treće zemlje':

(a) glavno društvo ima poslovni nastan u zemlji koja primjenjuje bonitetne standarde i nadzor u skladu s bankovnim regulatornim okvirom te treće zemlje koji su barem istovjetni onima iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013;

(b) nadzorna tijela glavnog društva podliježu zahtjevima povjerljivosti koji su barem istovjetni zahtjevima utvrđenima u glavi VII. poglavlju 1. odjeljku II. ove Direktive;

(c) glavno društvo ima poslovni nastan u zemlji koja nije uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2015/849.

2. Komisija može provedbenim aktima donijeti odluke o tome jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovoga članka u odnosu na bankovni regulatorni okvir treće zemlje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 147. stavka 2.

3. Prije donošenja odluke iz stavka 2. ovog članka Komisija može zatražiti pomoć EBA-e u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 1093/2010 radi provedbe procjene bankovnog regulatornog okvira relevantne treće zemlje i zahtjevâ u pogledu povjerljivosti te izdavanja izvješća o usklađenosti tog okvira i tih zahtjeva s uvjetima iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka. EBA objavljuje ishod svoje procjene na svojim internetskim stranicama.

4. EBA vodi javni registar trećih zemalja i tijela trećih zemalja koja ispunjavaju uvjete iz stavka 1.

5. Po primitku zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u skladu s člankom 48.c nadležno tijelo procjenjuje uvjete utvrđene u stavku 1. ovog članka i u članku 48.a radi razvrstavanja podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili 2. razred. Ako relevantna treća zemlja nije upisana u javni registar iz stavka 4. ovog članka, nadležno tijelo od Komisije zahtijeva da procijeni bankovni regulatorni okvir dotične treće zemlje i zahtjeve u pogledu povjerljivosti za potrebe stavka 2. ovog članka, pod uvjetom da je ispunjen uvjet iz stavka 1. točke (c) ovog članka. Nadležno tijelo razvrstava podružnicu iz treće zemlje kao podružnicu 1. razreda do donošenja odluke Komisije u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

ODJELJAK II.

Zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad i regulatorni zahtjevi

Pododjeljak 1.

Zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad

Članak 48.c

Minimalni uvjeti za izdavanje odobrenja za rad podružnicama iz trećih zemalja

1. Države članice propisuju da, u skladu s člankom 21.c, društva iz trećih zemalja osnuju podružnicu na njihovu državnom području prije početka ili nastavka obavljanja djelatnosti iz članka 47. stavka 1. Osnivanje podružnice iz treće zemlje podliježe izdavanju prethodnog odobrenja za rad u skladu s ovim poglavljem.

2. Nadležna tijela nastoje sklopiti administrativne sporazume ili druge aranžmane s relevantnim nadležnim tijelima treće zemlje prije nego što podružnica iz treće zemlje počne obavljati svoje djelatnosti u relevantnoj državi članici. Takvi sporazumi temelje se na modelima administrativnih aranžmana koje je razvila EBA u skladu s člankom 33. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1093/2010. Taj se zahtjev ne primjenjuje ako podružnice iz trećih zemalja podliježu strožim nacionalnim zahtjevima. Nadležna tijela EBA-i bez odgode dostavljaju informacije o svim administrativnim sporazumima ili drugim aranžmanima sklopljenima s nadležnim tijelima trećih zemalja.

3. Države članice zahtijevaju da se uz zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad podružnicama iz trećih zemalja priloži program rada u kojem se navode predviđeno poslovanje, djelatnosti iz članka 47. stavka 1. koje treba provoditi te organizacijska struktura i upravljanje rizicima podružnice u relevantnoj državi članici u skladu s člankom 48.g.

4. Podružnicama iz trećih zemalja izdaje se odobrenje za rad ako su ispunjeni barem svi sljedeći uvjeti:

(a) podružnica iz treće zemlje ispunjava minimalne regulatorne zahtjeve utvrđene u pododjeljku 2.;

(b) djelatnosti za koje je glavno društvo zatražilo odobrenje za rad u državi članici obuhvaćene su odobrenjem za rad koje to glavno društvo ima u trećoj zemlji poslovnog nastana i podliježu nadzoru u toj trećoj zemlji;

(c) nadzorno tijelo glavnog društva u trećoj zemlji obaviješteno je o zahtjevu za osnivanje podružnice u državi članici te mu je dostavljen taj zahtjev i popratni dokumenti iz stavka 3.;

(d) u odobrenju za rad navedeno je da podružnica iz treće zemlje može obavljati djelatnosti za koje joj je izdano odobrenje samo u državi članici poslovnog nastana i izričito joj se zabranjuje da te djelatnosti nudi ili obavlja u drugim državama članicama na prekograničnoj osnovi, uz iznimku transakcija financiranja unutar grupe sklopljenih s drugim podružnicama istoga glavnog društva iz trećih zemalja i transakcija sklopljenih u okviru obrnutog nuđenja usluga u skladu s člankom 21.c;

(e) nadležno tijelo za potrebe izvršavanja svojih nadzornih funkcija može pristupiti svim potrebnim informacijama o glavnom društvu od nadzornih tijela toga glavnog društva i može učinkovito koordinirati svoje nadzorne aktivnosti s nadzornim aktivnostima nadzornih tijela treće zemlje, posebno u razdobljima krize ili financijskih poteškoća koje utječu na glavno društvo, njegovu grupu ili financijski sustav treće zemlje;

(f) ne postoje opravdani razlozi za sumnju da bi se podružnica iz treće zemlje mogla upotrijebiti za počinjenje ili olakšanje počinjenja pranja novca ili financiranja terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849.

5. Kako bi procijenilo je li ispunjen uvjet iz stavka 4. točke (f) ovoga članka, nadležno tijelo savjetuje se s tijelom odgovornim za nadzor sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u državi članici u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 i ne započinju postupak izdavanja odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje prije nego što dobiju pisanu potvrdu da je taj uvjet ispunjen.

6. Nadležna tijela mogu odlučiti da odobrenja za rad podružnica iz trećih zemalja izdana do 10. siječnja 2027. ostaju valjana, pod uvjetom da podružnice iz trećih zemalja kojima su ta odobrenja za rad izdana ispunjavaju minimalne zahtjeve utvrđene u ovoj glavi.

7. EBA prati operacije između podružnica iz trećih zemalja istoga glavnog društva kojima je izdano odobrenje za rad u različitim državama članicama i podnosi izvješće Komisiji u kojem izlaže svoje nalaze do 10. srpnja 2028.

8. EBA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se pobliže određuju:

(a) informacije koje treba dostaviti nadležnim tijelima u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje, uključujući program rada i organizacijsku strukturu te upravljanje rizicima iz stavka 3.;

(b) postupak izdavanja odobrenja za rad podružnice iz treće zemlje, kao i standardne obrasce i predloške za dostavu informacija iz točke (a) ovog stavka;

(c) uvjeti za izdavanje odobrenja za rad iz stavka 4.

(d) uvjeti pod kojima se nadležna tijela mogu osloniti na informacije koje su već dostavljene u postupku prethodnog odobrenja za rad podružnice iz treće zemlje.

Članak 48.d

Uvjeti za odbijanje ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje

1. Države članice predviđaju barem sljedeće uvjete za odbijanje ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje:

(a) podružnica iz treće zemlje ne ispunjava zahtjeve za odobrenje za rad utvrđene u članku 48.c ili u nacionalnom pravu;

(b) glavno društvo ili njegova grupa ne ispunjava bonitetne zahtjeve koji se na njih primjenjuju u skladu s pravom treće zemlje ili postoje opravdani razlozi za sumnju da te zahtjeve ne ispunjava ili da će ih prekršiti u sljedećih 12 mjeseci.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), podružnice iz trećih zemalja odmah obavješćuju svoja nadležna tijela o okolnostima iz te točke.

2. Nadležna tijela ujedno mogu oduzeti odobrenje za rad izdano podružnici iz treće zemlje ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) podružnica iz treće zemlje nije se počela koristiti odobrenjem za rad u roku od 12 mjeseci od njegova izdavanja, izričito se odrekla odobrenja za rad ili nije poslovala više od šest mjeseci, osim ako je dotična država članica propisala istek odobrenja za rad u takvim slučajevima;

(b) podružnici iz treće zemlje izdano je odobrenje za rad na temelju lažnih izjava ili na drugi nepravilan način;

(c) podružnica iz treće zemlje više ne ispunjava jedan ili više dodatnih uvjeta ili zahtjeva na temelju kojih je odobrenje za rad izdano;

(d) više se ne može očekivati da će podružnica iz treće zemlje ispunjavati svoje obveze prema vjerovnicima te ona posebice više ne pruža sigurnost za imovinu koju su joj povjerili njezini deponenti;

(e) podružnica iz treće zemlje potpada u jedan od drugih slučajeva za koje nacionalno pravo propisuje oduzimanje odobrenja za rad;

(f) podružnica iz treće zemlje povrijedila je jednu od odredaba članka 67. stavka 1.;

(g) postoje opravdani razlozi za sumnju da se u vezi s podružnicom iz treće zemlje, njezinim glavnim društvom ili njezinom grupom obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 ili da postoji povećani rizik od počinjenja ili pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma u vezi s podružnicom iz treće zemlje, njezinim glavnim društvom ili njezinom grupom.

3. Kako bi procijenilo je li ispunjen uvjet iz stavka 2. točke (g) ovog članka, nadležno tijelo savjetuje se s tijelom odgovornim za nadzor sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u državi članici u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

4. Države članice osiguravaju jasne postupke za odbijanje izdavanja ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje u skladu sa stavcima 1., 2. i 3.

Pododjeljak 2.

Minimalni regulatorni zahtjevi

Članak 48.e

Zahtjev za dotacijski kapital

1. Ne dovodeći u pitanje druge primjenjive kapitalne zahtjeve u skladu s nacionalnim pravom, države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja stalno održavaju minimalni iznos dotacijskog kapitala koji je barem jednak:

(a) za podružnice 1. razreda iz trećih zemalja, 2,5 % prosječnih obveza podružnice za tri godišnja izvještajna razdoblja koja neposredno prethode tekućem ili, za podružnice iz trećih zemalja kojima je izdano novo odobrenje za rad, obveza podružnice u trenutku izdavanja odobrenja za rad, kako su iskazane u skladu s pododjeljkom 4., uz primjenu minimalnog iznosa od 10 milijuna EUR;

(b) za podružnice 2. razreda iz trećih zemalja, 0,5 % prosječnih obveza podružnice za tri godišnja izvještajna razdoblja koja neposredno prethode tekućem ili, za podružnice iz trećih zemalja kojima je izdano novo odobrenje za rad, obveza podružnice u trenutku izdavanja odobrenja za rad, kako su iskazane u skladu s pododjeljkom 4., uz primjenu minimalnog iznosa od 5 milijuna EUR.

2. Podružnice iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjev za minimalni dotacijski kapital iz stavka 1. bilo kojim od sljedećih oblika imovine:

(a) gotovinom ili instrumentima koji se mogu smatrati gotovinom kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 60. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(b) dužničkim vrijednosnim papirima koje su izdale središnje države ili središnje banke država članica; ili

(c) bilo kojim drugim instrumentom koji je dostupan podružnici iz treće zemlje neograničeno i odmah raspoloživ za pokriće rizika ili gubitaka čim ti rizici ili gubitci nastanu.

3. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja instrumente dotacijskog kapitala iz stavka 2. ovoga članka polože na založni račun u državi članici u kojoj je podružnici izdano odobrenje za rad pri kreditnoj instituciji koja nije dio njezine grupe glavnog društva ili, ako je to dopušteno nacionalnim pravom, u središnjoj banci dotične države članice. Instrumenti dotacijskog kapitala položeni na založni račun dostupni su za upotrebu za potrebe članka 96. Direktive 2014/59/EU u slučaju sanacije podružnice iz treće zemlje i u svrhu likvidacije podružnice iz treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom.

4. EBA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se pobliže određuje zahtjev utvrđen u stavku 2. točki (c) ovoga članka u vezi s instrumentima koji su dostupni neograničeno i trenutačno za pokriće rizika ili gubitaka čim ti rizici ili gubitci nastanu.

Članak 48.f

Zahtjevi za likvidnost

1. Ne dovodeći u pitanje druge primjenjive zahtjeve za likvidnost u skladu s nacionalnim pravom, države članice propisuju barem da podružnice iz trećih zemalja stalno drže količinu neopterećene i likvidne imovine dovoljnu za pokrivanje njezinih likvidnosnih odljeva tijekom razdoblja od najmanje 30 dana.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, države članice propisuju da podružnice 1. razreda iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjev za likvidnosnu pokrivenost utvrđen u dijelu šestom glavi I. Uredbe (EU) br. 575/2013 i Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/61 (*).

3. Države članice zahtijevaju da podružnice iz trećih zemalja likvidnu imovinu koju drže radi usklađivanja s ovim člankom polože u državi članici u kojoj je podružnici izdano odobrenje za rad na račun u kreditnoj instituciji koja nije dio grupe njezina glavnog društva ili, ako je to dopušteno nacionalnim pravom, u središnjoj banci dotične države članice. Ako na računu preostane likvidne imovine nakon što je upotrijebljena za pokrivanje likvidnosnih odljeva u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, ta preostala likvidna imovina dostupna je za upotrebu za svrhe iz članka 96. Direktive 2014/59/EU u slučaju sanacije podružnice iz treće zemlje i u svrhu likvidacije podružnice iz treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom.

4. Nadležna tijela mogu kvalificirane podružnice iz trećih zemalja izuzeti od zahtjeva za likvidnost utvrđenog u ovome članku.

Članak 48.g

Unutarnje upravljanje i upravljanje rizicima

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja imenuju najmanje dvije osobe u relevantnoj državi članici koje stvarno upravljaju njihovim poslovanjem, podložno prethodnom odobrenju nadležnih tijela. Te osobe moraju imati dobar ugled, dostatno znanje, vještine i iskustvo te posvećivati dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti.

2. Države članice propisuju da podružnice 1. razreda iz trećih zemalja postupaju u skladu s člancima 74. i 75., člankom 76. stavcima 5. i 6. te člancima 92., 94. i 95. Nadležna tijela mogu zatražiti od podružnica iz trećih zemalja da imenuju lokalni upravljački odbor kako bi se osiguralo odgovarajuće upravljanje podružnicom.

3. Države članice propisuju da podružnice 2. razreda iz trećih zemalja ispunjavaju uvjete iz članaka 74., 75., 92., 94. i 95. te da imaju interne kontrolne funkcije kako je predviđeno člankom 76. stavkom 5. i člankom 76. stavkom 6. prvim, drugim i četvrtim podstavkom.

Ovisno o veličini, internom ustroju te vrsti, opsegu i složenosti djelatnosti podružnica 2. razreda iz trećih zemalja, nadležna tijela od tih podružnica mogu zatražiti da imenuju voditelje internih kontrolnih funkcija kako je predviđeno člankom 76. stavkom 6. trećim i petim podstavkom.

4. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja uspostave linije izvješćivanja upravljačkom tijelu glavnog društva koje obuhvaćaju sve značajne rizike i politike upravljanja rizikom i njihove izmjene te da uspostave odgovarajuće sustave informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) te kontrole radi usklađenosti s tim politikama.

5. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja prate i upravljaju svojim mehanizmima za eksternalizaciju poslovnih procesa te osiguravaju da njihova nadležna tijela imaju potpun pristup svim informacijama koje su im potrebne za izvršavanje njihove nadzorne funkcije.

6. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja koje sudjeluju u naizmjeničnim operacijama ili operacijama unutar grupe imaju odgovarajuće resurse za utvrđivanje i pravilno upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane ako se značajni rizici povezani s računovodstvenom imovinom podružnice iz treće zemlje prenesu na drugu ugovornu stranu.

7. Ako glavno društvo podružnice iz treće zemlje obavlja njezine ključne ili važne funkcije, te se funkcije obavljaju u skladu s internim aranžmanima odnosno sporazumima unutar grupe. Nadležna tijela zadužena za nadzor podružnica iz trećih zemalja imaju pristup svim informacijama koje su im potrebne za obavljanje njihove nadzorne funkcije.

8. Nadležna tijela zahtijevaju da neovisna treća strana redovito procjenjuje provedbu i stalnu usklađenost podružnice iz treće zemlje sa zahtjevima utvrđenima u ovome članku te da nadležnom tijelu podnese izvješće o svojim nalazima i zaključcima.

9. EBA do 10. siječnja 2027. izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, o primjeni sustava, procesa i mehanizama iz članka 74. stavka 1. ove Direktive na podružnice iz trećih zemalja, uzimajući u obzir članak 74. stavak 2., te o primjeni članka 75. i članka 76. stavaka 5. i 6. ove Direktive na podružnice iz trećih zemalja.

Članak 48.h

Zahtjevi za vođenje poslovnih knjiga

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja vode poslovne knjige koje tim podružnicama iz trećih zemalja omogućuju praćenje i vođenje sveobuhvatne i točne evidencije cjelokupne računovodstvene imovine i obveza podružnice iz treće zemlje ili cjelokupne imovine i obveza koje nastaju u podružnici iz treće zemlje u državi članici i samostalno upravljanje tom imovinom i obvezama unutar podružnice iz treće zemlje. Poslovne knjige pružaju sve potrebne i dostatne informacije o rizicima koji proizlaze iz te podružnice iz treće zemlje i o tome kako se tim rizicima upravlja.

2. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja razvijaju te redovito preispituju i ažuriraju politiku aranžmanâ za vođenje poslovnih knjiga iz stavka 1. Takvu politiku dokumentira i odobrava odgovarajuće upravljačko tijelo glavnog društva podružnice. U toj politici jasno se obrazlažu postupci vođenja poslovnih knjiga i utvrđuje način za usklađivanje tih postupaka s poslovnom strategijom podružnice iz treće zemlje.

3. Države članice zahtijevaju da podružnice iz trećih zemalja osiguravaju redovitu pripremu neovisnog pisanog i obrazloženog mišljenja o provedbi i stalnoj usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovom članku, i njegovo upućivanje nadležnom tijelu s nalazima i zaključcima.

4. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju aranžmani za vođenje poslovnih knjiga koje podružnice iz trećih zemalja trebaju primijeniti za potrebe ovog članka, posebno u pogledu:

(a) metodologije za utvrđivanje i vođenje sveobuhvatne i precizne evidencije računovodstvene imovine i obveza podružnice iz treće zemlje u državi članici; i

(b) posebne metodologije za utvrđivanje i vođenje evidencije izvanbilančnih stavki i imovine i obveza koje nastaju u podružnici iz treće zemlje i koje su računovodstveno evidentirane ili se drže izmješteno u drugim podružnicama ili društvima kćerima iste grupe u ime ili u korist podružnice iz treće zemlje u kojoj su nastale.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Pododjeljak 3.

Ovlaštenje za zahtjev za odobrenje za rad na temelju glave III. i zahtjevi za podružnice iz trećih zemalja koje imaju sistemsku važnost

Članak 48.i

Ovlast zahtijevati osnivanje društva kćeri

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlasti zahtijevati od podružnica iz trećih zemalja da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad na temelju glave III. poglavlja 1., najmanje u sljedećim slučajevima:

(a) podružnica iz treće zemlje u prošlosti je obavljala ili trenutačno obavlja djelatnosti iz članka 47. stavka 1., ne dovodeći u pitanje izuzeća iz članka 48.c stavka 4. točke (d), s klijentima ili ugovornim stranama u drugim državama članicama;

(b) podružnica iz treće zemlje ispunjava pokazatelje sistemske važnosti iz članka 131. stavka 3. ili je procijenjeno da ima sistemsku važnost u skladu s člankom 48.j i predstavlja znatne rizike za financijsku stabilnost u Uniji ili državi članici u kojoj ima poslovni nastan ili

(c) ukupan iznos imovine svih podružnica iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje jednak je ili veći od 40 milijardi EUR odnosno iznos računovodstvene imovine podružnice iz treće zemlje u državi članici u kojoj ima poslovni nastan jednak je ili veći od 10 milijardi EUR.

Ovlast iz prvog podstavka ovoga stavka može se upotrijebiti nakon primjene mjera iz članka 48.j ili 48.o, ovisno o slučaju, ili ako nadležno tijelo može opravdati, na temelju razloga koji nisu navedeni u prvom podstavku ovoga stavka, da te mjere ne bi bile dovoljne za rješavanje znatnih zabrinutosti u vezi s nadzorom.

2. Prije izvršavanja ovlasti iz stavka 1. nadležna tijela savjetuju se s EBA-om i nadležnim tijelima država članica u kojima je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice ili institucije kćeri iz trećih zemalja.

Za potrebe stavka 1. točaka (b) i (c) ovoga članka i pri provedbi procjene iz članka 48.j, nadležna tijela ili, prema potrebi, imenovana tijela uzimaju u obzir odgovarajuće pokazatelje za procjenu sistemske važnosti podružnica iz trećih zemalja, koji posebno uključuju:

(a) veličinu podružnice iz treće zemlje;

(b) složenost strukture, ustroja i poslovnog modela podružnice iz treće zemlje;

(c) stupanj međusobne povezanosti podružnice iz treće zemlje s financijskim sustavom Unije i države članice poslovnog nastana;

(d) zamjenjivost djelatnosti, usluga ili operacija ili financijske infrastrukture koje pruža podružnica iz treće zemlje;

(e) tržišni udio podružnice iz treće zemlje u Uniji i u državi članici poslovnog nastana u pogledu ukupne bankovne imovine i u odnosu na djelatnosti i usluge koje pruža te operacije koje obavlja;

(f) vjerojatan učinak suspenzije ili prestanka operacija ili poslovanja podružnice iz treće zemlje na likvidnost financijskog sustava države članice u kojoj ima poslovni nastan ili na platne sustave te sustave poravnanja i namire u Uniji i toj državi članici;

(g) ulogu i važnost podružnice iz treće zemlje za djelatnosti, usluge i operacije grupe iz treće zemlje u Uniji i državi članici poslovnog nastana;

(h) ulogu i važnost podružnice iz treće zemlje u kontekstu sanacije ili likvidacije na temelju informacija sanacijskog tijela;

(i) obujam poslovanja grupe iz treće zemlje preko podružnica iz trećih zemalja u odnosu na poslovanje te grupe preko institucija kćeri kojima je izdano odobrenje za rad u Uniji i državama članicama u kojima podružnice iz trećih zemalja imaju poslovni nastan.

Članak 48.j

Procjena sistemske važnosti i zahtjevi za podružnice iz trećih zemalja koje imaju sistemsku važnost

1. Podružnica iz treće zemlje podliježe procjeni utvrđenoj u stavku 2. ovoga članka ako je ukupan iznos imovine u Uniji svih podružnica iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje kako je iskazana u skladu s pododjeljkom 4. jednak ili veći od 40 milijardi EUR:

(a) prosječno za tri godišnja izvještajna razdoblja koja neposredno prethode tekućem razdoblju; ili

(b) u apsolutnom iznosu, za najmanje tri godišnja izvještajna razdoblja tijekom pet godišnjih izvještajnih razdoblja koja neposredno prethode tekućem razdoblju.

Prag za imovinu iz prvoga podstavka ne uključuje imovinu koju podružnica iz treće zemlje drži u vezi s tržišnim operacijama središnjih banaka sklopljenima sa središnjim bankama ESSB-a.

2. Nadležno tijelo odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje koja pripada grupi iz treće zemlje ako je ukupan iznos imovine u Uniji svih podružnica iz trećih zemalja u Uniji jednak ili veći od 40 milijardi EUR procjenjuje ima li podružnica iz treće zemlje pod njegovim nadzorom sistemsku važnost i predstavlja li znatan rizik za financijsku stabilnost Unije ili države članice u kojoj ima poslovni nastan. U tu svrhu nadležna tijela osobito uzimaju u obzir pokazatelje sistemske važnosti iz članka 48.i stavka 2. i članka 131. stavka 3.

3. Kao dio procjene iz stavka 2., nadležno tijelo ili, prema potrebi, imenovano tijelo savjetuje se s EBA-om i nadležnim tijelima država članica u kojima je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice ili institucije kćeri iz trećih zemalja kako bi procijenila rizike za financijsku stabilnost koje relevantna podružnica iz treće zemlje predstavlja za države članice koje nisu država članica u kojoj ima poslovni nastan.

Nadležno tijelo ili, prema potrebi, imenovano tijelo dostavlja svoju obrazloženu procjenu sistemske važnosti podružnice iz treće zemlje za Uniju ili državu članicu u kojoj ona ima poslovni nastan EBA-i i nadležnim tijelima država članica u kojima je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice ili institucije kćeri iz trećih zemalja.

Ako se nadležna tijela s kojima se provodi savjetovanje ne slažu s procjenom sistemske važnosti podružnice iz treće zemlje, o tome obavješćuju nadležno tijelo koje je provelo procjenu iz stavka 2. u roku od deset radnih dana od primitka procjene. Nadležna tijela, uz pomoć EBA-e, ulažu sve napore kako bi se postigao konsenzus o procjeni i, ako je to primjenjivo, o ciljanim zahtjevima iz stavka 4. najkasnije tri mjeseca od datuma na koji je nadležno tijelo ili, prema potrebi, imenovano tijelo podnijelo prigovor. Nakon isteka toga razdoblja nadležno tijelo odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje koja je predmet procjene donosi odluku o procjeni sistemske važnosti podružnice iz treće zemlje i o ciljanim zahtjevima iz stavka 4.

4. Ako je to primjereno kao odgovor na utvrđene rizike, nadležno tijelo ili, prema potrebi, imenovano tijelo može na podružnicu iz treće zemlje primijeniti ciljane zahtjeve koji mogu uključivati:

(a) zahtijevanje da relevantna podružnica iz treće zemlje restrukturira svoju imovinu ili djelatnosti tako da se više ne smatra da ima sistemsku važnost u skladu sa stavkom 2. ili da prestane predstavljati neopravdan rizik za financijsku stabilnost Unije ili država članica u kojima ona ima poslovni nastan; ili

(b) uvođenje dodatnih bonitetnih zahtjeva za relevantnu podružnicu iz treće zemlje.

Ako nadležno tijelo ili, prema potrebi, imenovano tijelo smatra da podružnica iz treće zemlje ima sistemsku važnost, ali je donijelo odluku da neće izvršavati nijednu od ovlasti iz prvog podstavka točke (a) ovog stavka ili članka 48.i, ono dostavlja obrazloženu obavijest EBA-i i nadležnim tijelima država članica ako je relevantna grupa iz treće zemlje osnovala druge podružnice ili institucije kćeri iz trećih zemalja o razlozima zbog kojih je odlučilo da neće izvršavati te ovlasti.

5. EBA do 31. prosinca 2028. izvješćuje Europski parlament, Vijeće i Komisiju o:

(a) procjeni iz stavka 3. ovoga članka, osobito u pogledu utvrđivanja podružnica istoga glavnog društva iz trećih zemalja i funkcioniranja postupka savjetovanja utvrđenog u tome stavku;

(b) primjeni nadzornih ovlasti utvrđenih u stavku 4. ovoga članka i članku 48.i.

Pododjeljak 4.

Izvještajni zahtjevi

Članak 48.k

Regulatorne i financijske informacije o podružnicama iz trećih zemalja i o glavnome društvu

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja svojim nadležnim tijelima periodično dostavljaju informacije o sljedećem:

(a) imovini i obvezama u svojim poslovnim knjigama u skladu s člankom 48.h te imovini i obvezama koje nastaju u podružnicama iz trećih zemalja, s raščlambom u kojoj se izdvajaju:

i. najveća iskazana imovina i obveze razvrstane prema sektoru i vrsti druge ugovorne strane, uključujući posebno izloženosti financijskog sektora;

ii. značajne koncentracije izloženosti i izvora financiranja u odnosu na određene vrste drugih ugovornih strana;

iii. značajne unutarnje transakcije s glavnim društvom i članovima grupe glavnog društva;

(b) usklađenosti podružnica iz trećih zemalja sa zahtjevima koji se na njih primjenjuju na temelju ove Direktive;

(c) na *ad hoc* osnovi, sustavima zaštite depozita koji su dostupni deponentima u podružnicama iz trećih zemalja u skladu s člankom 15. stavcima 2. i 3. Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća (**);

(d) dodatnim regulatornim zahtjevima koje su države članice uvele podružnicama iz trećih zemalja na temelju nacionalnog prava.

Za potrebe izvješćivanja o računovodstvenoj imovini i obvezama u skladu s prvim podstavkom točkom (a), podružnice iz trećih zemalja primjenjuju međunarodne računovodstvene standarde koji se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (***) ili primjenjiva općeprihvaćena računovodstvena načela u državi članici.

2. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja svojim nadležnim tijelima dostavljaju sljedeće informacije o svojem glavnom društvu:

(a) redovito, agregirane informacije o imovini i obvezama koje se drže ili su računovodstveno evidentirane u društvima kćerima odnosno drugim podružnicama iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju grupi dotičnog glavnog društva;

(b) redovito, informacije o usklađenosti glavnog društva s primjenjivim bonitetnim zahtjevima na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi;

(c) na *ad hoc* osnovi, informacije o značajnim nadzornim provjerama i procjenama kad se provode nad glavnim društvom i nadzorne odluke koje iz toga proizlaze;

(d) planove oporavka glavnog društva i konkretne mjere koje bi se mogle poduzeti u vezi s podružnicama iz trećih zemalja u skladu s tim planovima te sva naknadna ažuriranja i izmjene tih planova;

(e) poslovnu strategiju glavnog društva u odnosu na podružnice iz trećih zemalja i sve naknadne izmjene te strategije;

(f) usluge koje glavno društvo pruža klijentima koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji na temelju obrnutog nuđenja usluga u skladu s člankom 21.c.

3. Obveze izvješćivanja utvrđene u ovome članku ne sprečavaju nadležno tijelo da uvede dodatne izvještajne zahtjeve za podružnice iz trećih zemalja ako smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi se dobio sveobuhvatan pregled poslovanja, djelatnosti ili financijske sigurnosti podružnica iz trećih zemalja ili njihova glavnog društva, provjerila usklađenost podružnica iz trećih zemalja i njihova glavnog društva s primjenjivim pravom te kako bi se osiguralo da podružnice iz trećih zemalja poštuju to pravo.

Članak 48.l

Standardni obrasci i predlošci te učestalost izvješćivanja

1. EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju jedinstveni formati i definicije za izvješćivanje, kao i učestalost tog izvješćivanja, te razvija informatička rješenja koja treba primjenjivati za potrebe članka 48.k.

Izvještajni zahtjevi iz članka 48.k razmjerni su razvrstavanju podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili u 2. razred.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka, u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

2. Regulatorne i financijske informacije iz članka 48.k dostavljaju se najmanje dvaput godišnje za podružnice 1. razreda iz trećih zemalja i najmanje jednom godišnje za podružnice 2. razreda iz trećih zemalja.

3. Nadležno tijelo može djelomično ili u cijelosti kvalificirane podružnice iz trećih zemalja izuzeti od zahtjevâ za dostavljanje informacija o glavnom društvu utvrđenih u članku 48.k stavku 2., pod uvjetom da nadležno tijelo može dobiti relevantne informacije izravno od nadzornih tijela relevantne treće zemlje.

ODJELJAK III.

Nadzor

Članak 48.m

Nadzor podružnica iz trećih zemalja i plan nadzora

1. Države članice propisuju da nadležna tijela ispunjavaju odredbe ovog odjeljka i, *mutatis mutandis*, glave VII. za potrebe nadzora podružnica iz trećih zemalja.

2. Nadležna tijela uključuju podružnice iz trećih zemalja u plan nadzora iz članka 99.

Članak 48.n

Postupak nadzorne provjere i ocjene

1. Države članice propisuju da nadležna tijela provjeravaju sustave, strategije, procese i mehanizme koje provode podružnice iz trećih zemalja kako bi se uskladile s odredbama koje se na njih primjenjuju na temelju ove Direktive i, ako je to primjenjivo, sa svim dodatnim regulatornim zahtjevima na temelju nacionalnog prava.

2. Na temelju provjere iz stavka 1. nadležna tijela ocjenjuju osigurava li se sustavima, strategijama, procesima i mehanizmima koje provode podružnice iz trećih zemalja te dotacijskim kapitalom i likvidnošću koje one drže dobro upravljanje i pokrivanje njihovih značajnih rizika te održivost podružnica iz trećih zemalja.

3. Nadležna tijela provode provjeru i ocjenu iz stavaka 1. i 2. ovog članka u skladu s kriterijima za primjenu načela proporcionalnosti, kako je objavljeno u skladu s člankom 143. stavkom 1. točkom (c). Nadležna tijela posebno utvrđuju razinu učestalosti i intenziteta provjere iz stavka 1. ovog članka koja je razmjerna razvrstavanju podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili 2. razred i uzimajući u obzir druge relevantne kriterije, kao što su vrsta, opseg i složenost djelatnosti podružnica iz trećih zemalja.

4. Ako se provjerom, osobito sustavâ upravljanja, poslovnog modela ili djelatnosti podružnice iz treće zemlje, nadležnim tijelima pruže opravdani razlozi za sumnju da se u vezi s tom podružnicom iz treće zemlje pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano odnosno ako za to postoji povećani rizik, nadležno tijelo odmah o tome obavješćuje EBA-u i tijelo koje je odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. Ako postoji povećani rizik od pranja novca ili financiranja terorizma, nadležno tijelo i tijelo koje je odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 odmah se povezuje s EBA-om i obavješćuje je o njihovoj zajedničkoj procjeni. Nadležno tijelo prema potrebi poduzima mjere u skladu s ovom Direktivom, koje mogu uključivati oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje na temelju članka 48.d stavka 2. točke (g) ove Direktive.

5. Nadležno tijelo, financijsko-obavještajna jedinica i tijelo odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 usko surađuju u okviru svojih nadležnosti i razmjenjuju informacije koje su relevantne za ovu Direktivu, pod uvjetom da se takvom suradnjom i razmjenom informacija ne zadire u bilo kakve tekuće izvide, istrage ili postupke na temelju kaznenog ili upravnog prava države članice u kojoj se nalazi nadležno tijelo, financijsko-obavještajna jedinica ili tijelo odgovorno za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. U slučaju neslaganja s usklađivanjem nadzornih aktivnosti na temelju ovoga članka EBA može na vlastitu inicijativu pomoći nadležnim tijelima i tijelima odgovornima za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. U tom slučaju EBA djeluje u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. EBA do 10. srpnja 2026. izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se pobliže određuju:

(a) zajednički postupci i metodologije za postupak nadzorne provjere i ocjene iz ovog članka te za procjenu postupanja sa značajnim rizicima;

(b) mehanizmi za suradnju i razmjenu informacija među tijelima iz stavka 5. ovoga članka, osobito u kontekstu utvrđivanja ozbiljnih kršenja propisa o sprečavanju pranja novca ili financiranja terorizma;

(c) tijelo odgovorno za nadzor sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u državi članici u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 u kontekstu primjene članka 27.b stavka 2., članka 48.c stavka 5. i članka 48.d stavka 3. ove Direktive.

Za potrebe prvoga podstavka točke (a), postupci i metodologije iz te točke utvrđuju se na način razmjeran razvrstavanju podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili 2. razred te drugim odgovarajućim kriterijima kao što su vrsta, opseg i složenost njihovih djelatnosti.

Članak 48.o

Nadzorne mjere i ovlasti

1. Nadležna tijela propisuju da podružnice iz trećih zemalja u ranoj fazi poduzimaju potrebne mjere kako bi:

(a) osigurala da podružnice iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjeve koji se na njih primjenjuju na temelju ove Direktive i nacionalnog prava ili da ponovno uspostave usklađenost s tim zahtjevima; i

(b) osigurala pokrivenost značajnih rizika kojima su izložene podružnice iz trećih zemalja, dobro i dostatno upravljanje tim podružnicama i njihovu održivost.

2. Za potrebe stavka 1., ovlasti nadležnih tijela uključuju barem ovlast da od podružnica iz trećih zemalja zahtijevaju da:

(a) drže dotacijski kapital čiji iznos premašuje minimalne zahtjeve utvrđene u članku 48.e ili da se usklade s drugim dodatnim kapitalnim zahtjevima; sav dodatni dotacijski kapital koji podružnica iz treće zemlje treba držati u skladu s ovom točkom usklađen je sa zahtjevima utvrđenima u članku 48.e;

(b) uz zahtjeve utvrđene u članku 48.f, ispunjavaju druge posebne likvidnosne zahtjeve; sva dodatna likvidna imovina koju podružnica iz treće zemlje treba držati u skladu s ovom točkom usklađena je sa zahtjevima utvrđenima u članku 48.f;

(c) jačaju svoje sustave upravljanja, upravljanja rizicima ili vođenja poslovnih knjiga;

(d) snize ili ograniče opseg svojeg poslovanja ili djelatnosti koje obavljaju, kao i drugih ugovornih strana koje u njima sudjeluju;

(e) smanje rizik svojstven njihovim djelatnostima, proizvodima i sustavima, uključujući eksternalizirane aktivnosti, i da prestanu obavljati te djelatnosti ili nuditi te proizvode;

(f) ispunjavaju dodatne izvještajne zahtjeve u skladu s člankom 48.k stavkom 3. ili da povećaju učestalost redovitog izvješćivanja;

(g) objavljuju informacije.

Članak 48.p

Suradnja nadležnih tijela i kolegijâ nadzornih tijela

1. Nadležna tijela koja nadziru podružnice iz trećih zemalja i institucije kćeri iste grupe iz treće zemlje blisko surađuju i razmjenjuju informacije. Nadležna tijela imaju pisane sporazume o koordinaciji i suradnji u skladu s člankom 115.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, podružnice 1. razreda iz trećih zemalja podliježu sveobuhvatnom nadzoru kolegija nadzornih tijela u skladu s člankom 116. Sljedeći se zahtjevi primjenjuju za te potrebe:

(a) ako je u vezi s institucijama kćerima grupe iz treće zemlje osnovan kolegij nadzornih tijela, podružnice 1. razreda iz trećih zemalja koje pripadaju istoj grupi obuhvaćene su djelokrugom tog kolegija nadzornih tijela;

(b) ako grupa iz treće zemlje ima podružnice 1. razreda iz trećih zemalja u nekoliko država članica, ali u Uniji nema institucije kćeri na koje se primjenjuje članak 116., osniva se kolegij nadzornih tijela u vezi s tim podružnicama 1. razreda iz trećih zemalja;

(c) ako grupa iz treće zemlje ima podružnice 1. razreda iz trećih zemalja u nekoliko država članica ili barem jednu podružnicu 1. razreda iz treće zemlje te jednu ili više institucija kćeri u Uniji na koje se ne primjenjuje članak 116., u vezi s tim podružnicama iz trećih zemalja i institucijama kćerima osniva se kolegij nadzornih tijela.

3. Za potrebe stavka 2. točaka (b) i (c) ovog članka, države članice osiguravaju postojanje glavnog nadležnog tijela koje ima istu ulogu kao konsolidirajuće nadzorno tijelo u skladu s člankom 116. Glavno nadležno tijelo jest tijelo države članice u kojoj se nalazi najveća podružnica iz treće zemlje prema kriteriju ukupne vrijednosti računovodstvene imovine.

4. Uz zadaće iz članka 116. kolegij nadzornih tijela:

(a) priprema izvješće o ustroju i djelatnostima grupe iz treće zemlje u Uniji i ažurira ga jednom godišnje;

(b) razmjenjuje informacije o rezultatima postupka nadzorne provjere i ocjene iz članka 48.n;

(c) nastoji uskladiti primjenu nadzornih mjera i ovlasti iz članka 48.o.

5. Kolegij nadzornih tijela prema potrebi osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju s relevantnim nadzornim tijelima iz trećih zemalja.

6. EBA doprinosi promicanju i praćenju učinkovitog, djelotvornog i dosljednog funkcioniranja kolegija nadzornih tijela iz ovog članka, u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

(a) mehanizmi suradnje i nacrti predložaka sporazuma među nadležnim tijelima za potrebe stavka 1.; i

(b) uvjeti za funkcioniranje kolegijâ nadzornih tijela za potrebe stavaka od 2. do 6.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 10. siječnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 48.q

Obavješćivanje EBA-e

Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o sljedećem:

(a) svim odobrenjima za rad koja su izdana podružnicama iz trećih zemalja i svim naknadnim izmjenama tih odobrenja;

(b) ukupnoj računovodstvenoj imovini i obvezama podružnica iz trećih zemalja kojima je izdano odobrenje za rad o kojima se periodično izvješćuje;

(c) nazivu grupe iz treće zemlje kojoj pripada podružnica iz treće zemlje kojoj je izdano odobrenje za rad.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje popis svih podružnica iz trećih zemalja kojima je izdano odobrenje za rad u Uniji u skladu s ovom glavom, uz naznaku država članica u kojima im je odobren rad.

POGLAVLJE 2.

ODNOSI S TREĆIM ZEMLJAMA

Članak 48.r

Suradnja s nadzornim tijelima trećih zemalja u vezi s nadzorom na konsolidiranoj osnovi

1. Unija može sklapati sporazume s jednom ili više trećih zemalja o načinima provođenja nadzora na konsolidiranoj osnovi, i to putem:

(a) institucija čija matična društva imaju svoja mjesta uprave u trećim zemljama;

(b) institucija koje se nalaze u trećim zemljama čija matična društva, bez obzira na to jesu li institucije, financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi, imaju svoje mjesto uprave u Uniji.

2. Sporazumima iz stavka 1. posebno se nastoji osigurati da:

(a) na temelju njihova konsolidiranog financijskog položaja, nadležna tijela država članica mogu dobiti informacije potrebne za nadzor institucija, financijskih holdinga i mješovitih financijskih holdinga koji se nalaze u Uniji i imaju društva kćeri koja su institucije ili financijske institucije u trećoj zemlji ili imaju sudjelujuće udjele u takvim institucijama;

(b) nadzorna tijela trećih zemalja mogu dobiti informacije potrebne za nadzor matičnih društava čija se mjesta uprave nalaze na njihovu području i imaju društva kćeri koja su institucije ili financijske institucije u jednoj ili više država članica ili imaju sudjelujuće udjele u takvim institucijama; i

(c) EBA može od nadležnih tijela država članica dobiti informacije koje su ona primila od nacionalnih tijela trećih zemalja u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 218. UFEU-a, Komisija uz pomoć Europskog odbora za bankarstvo ispituje ishod pregovora iz stavka 1. ovog članka i nastalu situaciju.

4. EBA pomaže Komisiji za potrebe ovog članka u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost kreditnih institucija (SL L 11, 17.1.2015., str. 1.).

(**) Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

(***) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.)";

14. u članku 53. stavku 1., drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Povjerljive informacije koje te osobe, revizori ili stručnjaci saznaju u obavljanju svojih dužnosti smiju se priopćiti samo u sažetom ili skupnom obliku tako da nije moguće prepoznati pojedinu kreditnu instituciju, ne dovodeći u pitanje slučajeve koji su obuhvaćeni kaznenim ili poreznim pravom.";

15. u članku 56. dodaje se sljedeći stavak:

„Članak 53. stavak 1. i članak 54. ne isključuju razmjenu informacija između nadležnih tijela i poreznih tijela u istoj državi članici, u skladu s nacionalnim pravom. Ako informacije potječu iz druge države članice, razmjenjuju se samo kako je navedeno u prvoj rečenici ovoga stavka uz izričitu suglasnost nadležnih tijela koja su ih priopćila.";

16. članci 65. i 66. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 65.

Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne ovlasti nadležnih tijela iz članka 64. ove Direktive i pravo država članica da propišu i izreknu kaznene sankcije, države članice propisuju pravila o administrativnim kaznama, periodičnim penalima i drugim administrativnim mjerama za kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, Uredbe (EU) br. 575/2013 i odluka koje je donijelo nadležno tijelo na temelju tih odredaba ili te uredbe, i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere djelotvorni su, proporcionalni i odvraćajući.

2. Ako se obveze iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju na institucije, financijske holdinge i mješovite financijske holdinge, države članice osiguravaju da nadležna tijela, u slučaju kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, Uredbe (EU) br. 575/2013 ili odluka koje je donijelo nadležno tijelo na temelju tih odredaba ili te Uredbe, mogu primijeniti administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere na članove upravljačkog tijela, više rukovodstvo, nositelje ključnih funkcija, druge članove osoblja čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti institucije kako je navedeno u članku 92. stavku 3. ove Direktive i na druge fizičke osobe, pod uvjetom da su na temelju nacionalnoga prava odgovorni za kršenje.

3. Primjena periodičnih penala ne sprečava nadležna tijela u izricanju administrativnih kazni ili drugih administrativnih mjera za isto kršenje.

4. Nadležnim tijelima daju se sve ovlasti za prikupljanje informacija i istražne ovlasti potrebne za izvršavanje njihovih funkcija. Te ovlasti uključuju:

(a) ovlast da od sljedećih fizičkih ili pravnih osoba zahtijevaju dostavljanje svih informacija koje su potrebne kako bi nadležna tijela mogla obavljati svoje zadaće, uključujući informacije koje se za potrebe nadzora i s njima povezane statističke potrebe moraju dostavljati u redovitim vremenskim razmacima i u utvrđenim formatima:

i. institucija s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;

ii. financijskih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;

iii. mješovitih financijskih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;

iv. mješovitih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;

v. osoba koje pripadaju subjektima iz podtočaka od i. do iv.;

vi. trećih osoba kojima su subjekti iz podtočaka od i. do iv. ove točke eksternalizirali funkcije ili aktivnosti, uključujući treće strane pružatelje IKT usluga iz poglavlja V. Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(b) ovlast da provedu sve potrebne istrage bilo koje osobe iz točke (a) podtočaka od i. do vi. koje imaju poslovni nastan ili se nalaze u dotičnoj državi članici kada je to potrebno za obavljanje zadaća nadležnih tijela, uključujući ovlast:

i. da zatraže dostavu dokumenata;

ii. za pregled poslovnih knjiga i evidencije osoba iz točke (a) podtočaka od i. do vi. i uzimanje preslika ili izvadaka iz tih knjiga i evidencije;

iii. za dobivanje pisanih ili usmenih objašnjenja od bilo koje osobe iz točke (a) podtočaka od i. do vi. ili njezinih predstavnika odnosno zaposlenika;

iv. za obavljanje razgovora s bilo kojom drugom osobom koja pristane na razgovor za potrebe prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage; i

v. za obavljanje, podložno uvjetima navedenima u pravu Unije, svih potrebnih inspekcija u poslovnim prostorima pravnih osoba iz točke (a) podtočaka od i. do vi. i svih drugih društava uključenih u nadzor na konsolidiranoj osnovi kada je nadležno tijelo konsolidirajuće nadzorno tijelo, ako dotična nadležna tijela dostave prethodnu obavijest o tome; ako je prema nacionalnom pravu za inspekciju potrebno odobrenje pravosudnog tijela, za to se odobrenje podnosi zahtjev.

5. Odstupajući od stavka 1, ako pravnim sustavom države članice nisu predviđene administrativne kazne, ovaj se članak može primjenjivati tako da postupak kažnjavanja pokrene nadležno tijelo, a da kaznu izriče pravosudno tijelo, pri čemu se osigurava djelotvornost tih pravnih lijekova i učinak istovjetan administrativnim kaznama koje izriču nadzorna tijela. U svakom slučaju kazne koje se izriču djelotvorne su, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice iz prvoga podstavka priopćuju Komisiji mjere nacionalnog prava koje donesu na temelju ovoga stavka do 10. siječnja 2026. i, bez odgode, sve naknadne izmjene tih mjera.

Članak 66.

Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere za kršenja zahtjevâ za odobrenje za rad i zahtjevâ za stjecanje ili prodaju značajnih udjela, značajne prijenose imovine i obveza, spajanja odnosno pripajanja ili podjele

1. Države članice osiguravaju da se njihovim zakonima i drugim propisima propisuju administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere barem u sljedećim slučajevima:

(a) obavljanje djelatnosti kao kreditne institucije započelo je bez prethodnog odobrenja za rad, što je kršenje članka 8. ove Direktive;

(b) najmanje jednu od djelatnosti iz članka 4. stavka 1. točke 1. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 obavlja subjekt koji je dostigao prag naveden u toj točki i koji nema odobrenje za rad kao kreditna institucija, osim za subjekte koji traže izuzeće na temelju članka 8.a ove Direktive;

(c) poslovi primanja depozita ili ostalih povratnih sredstava od građana obavljaju se bez odobrenja za rad kao kreditne institucije, što je kršenje članka 9. ove Direktive;

(d) kvalificirani udjel u kreditnoj instituciji stečen je izravno ili neizravno ili je izravnim ili neizravnim stjecanjem dodatno povećan, zbog čega bi udio glasačkih prava ili kapitala dosegnuo ili premašio pragove iz članka 22. stavka 1. ove Direktive ili bi time kreditna institucija postala društvo kći stjecatelja, a da pritom nisu pisanim putem obaviještena nadležna tijela kreditne institucije u kojoj stjecatelj nastoji steći ili povećati kvalificirani udio tijekom razdoblja procjene ili unatoč protivljenju nadležnih tijela, što je kršenje toga članka;

(e) kvalificirani udjel u kreditnoj instituciji otuđen je izravno ili neizravno ili smanjen, zbog čega bi udio glasačkih prava ili kapitala pao ispod pragova iz članka 25. ove Direktive ili bi kreditna institucija prestala biti društvo kći pravne osobe koja je otuđila kvalificirani udjel, a da pritom nisu obaviještena nadležna tijela, što je kršenje toga članka;

(f) financijski holding ili mješoviti financijski holding obuhvaćen područjem primjene članka 21.a stavka 1. ove Direktive nije podnio zahtjev za odobrenje, što je kršenje tog članka, ili je kršenje bilo kojeg drugog zahtjeva iz tog članka;

(g) predloženi stjecatelj u smislu članka 27.a stavka 1. ove Direktive nije dostavio obavijest relevantnom nadležnom tijelu o izravnom ili neizravnom stjecanju značajnog udjela, što je kršenje toga članka;

(h) bilo koji subjekt iz članka 27.d ove Direktive nije obavijestio relevantno nadležno tijelo o izravnom ili neizravnom otuđenju značajnog udjela koji premašuje 15 % priznatog kapitala tog subjekta;

(i) bilo koji subjekt iz članka 27.f stavka 1. ove Direktive proveo je značajan prijenos imovine i obveza, a da pritom nije obavijestio nadležna tijela, što je kršenje toga članka;

(j) bilo koji subjekt iz članka 27.i stavka 1. ove Direktive proveo je spajanje odnosno pripajanje ili podjelu, što je kršenje toga članka.

2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. mogu primijeniti barem sljedeće mjere:

(a) administrativne kazne:

i. u slučaju pravne osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 10 % ukupnog godišnjeg neto prometa tog društva;

ii. u slučaju fizičke osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 5 milijuna EUR ili, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, do odgovarajuće protuvrijednosti u nacionalnoj valuti na dan 17. srpnja 2013.;

iii. administrativne novčane kazne u visini do dvostrukog iznosa dobiti ostvarene kršenjem odnosno gubitaka izbjegnutih kršenjem, ako je moguće utvrditi ostvarenu dobit ili izbjegnute gubitke;

(b) periodične penale:

i. u slučaju pravne osobe, periodične penale u iznosu do 5 % prosječnog dnevnog neto prometa koje je pravna osoba, u slučaju kršenja koje je u tijeku, dužna platiti po danu kršenja do ponovnog ispunjavanja obveze; periodični penali mogu se izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci nadležnog tijela kojom se zahtijeva prestanak kršenja i izriču periodični penali;

ii. u slučaju fizičke osobe, periodične penale u iznosu do 50 000 EUR, ili u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, do odgovarajuće protuvrijednosti u nacionalnoj valuti na dan 9. srpnja 2024., koje je ta fizička osoba, u slučaju kršenja koje je u tijeku, dužna platiti po danu kršenja do ponovnog ispunjavanja obveze; periodični penali mogu se izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci nadležnog tijela kojom se zahtijeva prestanak kršenja i izriču periodični penali;

(c) druge administrativne mjere:

i. javnu izjavu u kojoj se navodi odgovorna fizička osoba, institucija, financijski holding, mješoviti financijski holding ili posredničko matično društvo u EU-u te vrsta kršenja;

ii. nalog kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe zahtijeva da prekine i više ne ponavlja takvo postupanje;

iii. privremenu suspenziju glasačkih prava dioničara koji se smatraju odgovornima za kršenja iz stavka 1.;

iv. u skladu s člankom 65. stavkom 2., privremenu zabranu obavljanja funkcija u institucijama za člana upravljačkog tijela ili drugu fizičku osobu koja se smatra odgovornom za kršenje.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), države članice mogu odrediti viši maksimalni iznos za periodične penale koji se primjenjuju po danu kršenja.

Odstupajući od prvog podstavka točke (b), države članice mogu primijeniti periodične penale na tjednoj ili mjesečnoj bazi. U tom slučaju maksimalni iznos periodičnih penala koji se primjenjuju za relevantno tjedno ili mjesečno razdoblje u kojem je došlo do kršenja ne smije premašiti maksimalni iznos periodičnih penala koji bi se u skladu s tom točkom primjenjivali dnevno za relevantno razdoblje.

Periodični penali mogu se izreći na određeni datum i početi se primjenjivati od kasnijeg datuma.

3. Ukupni godišnji neto promet iz ovog članka stavka 2. točke (a) podtočke i. zbroj je sljedećih stavki, utvrđenih u skladu s prilozima III. i IV. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/451 (**):

(a) kamatnih prihoda;

(b) kamatnih rashoda;

(c) rashoda od dioničkog kapitala koji se vraća na zahtjev;

(d) prihoda od dividendi;

(e) prihoda od naknada i provizija;

(f) rashoda za naknade i provizije;

(g) dobitaka ili gubitaka po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drži radi trgovanja, neto;

(h) dobitaka ili gubitaka po financijskoj imovini i financijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto;

(i) dobitaka ili gubitaka od računovodstva zaštite, neto;

(j) tečajnih razlika (dobitak ili gubitak), neto;

(k) ostalih prihoda iz poslovanja;

(l) ostalih rashoda iz poslovanja.

Za potrebe ovog članka, osnova za izračun jesu posljednji godišnji nadzorni financijski podaci u kojima je rezultat veći od nule. Ako pravna osoba iz ovog članka stavka 2. ne podliježe Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/451, relevantni ukupni godišnji neto promet jest ukupni godišnji neto promet ili odgovarajuća vrsta prihoda u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Ako je dotično društvo dio grupe, relevantni ukupni godišnji neto promet jednak je ukupnom godišnjem neto prometu koji proizlazi iz konsolidiranog financijskog izvještaja krajnjeg matičnog društva.

4. Prosječni neto dnevni promet iz stavka 2. točke (b) podtočke i. jest ukupni godišnji neto promet iz stavka 3. podijeljen s 365.

(*) Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (SL L 333, 27.12.2022., str. 1.).

(**) Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/451 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja institucija i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) br. 680/2014 (SL L 97, 19.3.2021., str. 1.).";

17. članak 67. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) institucija nema uspostavljene sustave upravljanja i rodno neutralne politike primitaka koje zahtijevaju nadležna tijela u skladu s člankom 74.;";

ii. točke (e), (f) i (i) brišu se;

iii. točka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) institucija ne održava omjer neto stabilnih izvora financiranja, što je kršenje članka 413. ili članka 428.b Uredbe (EU) br. 575/2013, ili u više navrata ili kontinuirano ne drži likvidnu imovinu, što je kršenje članka 412. te uredbe;";

iv. točke (k) i (l) brišu se;

v. dodaju se sljedeće točke:

„(r) institucija ne ispunjava kapitalne zahtjeve utvrđene u članku 92. stavku 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(s) institucija ili fizička osoba opetovano ne ispunjava zahtjeve iz odluke koju je nadležno tijelo donijelo u skladu s nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva ili u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013;

(t) institucija ne ispunjava zahtjeve u pogledu primitaka utvrđene u člancima 92., 94. i 95. ove Direktive;

(u) institucija djeluje bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela kad se nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva ili odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013 propisuje da institucija ishodi takvo prethodno odobrenje ili je institucija ishodila takvo odobrenje na temelju lažnih izjava ili ne ispunjava uvjete pod kojima je to odobrenje izdano;

(v) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane sa sastavom, uvjetima, usklađenjima i odbicima koji se odnose na regulatorni kapital kako je utvrđeno u dijelu drugom Uredbe (EU) br. 575/2013;

(w) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane sa svojim velikim izloženostima prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba iz dijela četvrtog Uredbe (EU) br. 575/2013;

(x) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom omjera financijske poluge, uključujući primjenu odstupanja iz dijela sedmog Uredbe (EU) br. 575/2013;

(y) institucija nadležnom tijelu ne dostavlja informacije o podacima iz članka 430. stavaka od 1. do 3. te članka 430.a Uredbe (EU) br. 575/2013 ili dostavlja nepotpune odnosno netočne informacije;

(z) institucija ne ispunjava zahtjeve za prikupljanje podataka i upravljanje njima iz dijela trećeg glave III. poglavlja 2. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(aa) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva ili ne primjenjuje sustave upravljanja utvrđene u dijelu trećem glavama od II. do VI. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(ab) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom koeficijenta likvidnosne pokrivenosti ili omjera neto stabilnih izvora financiranja iz dijela šestog, glava I. i IV. Uredbe (EU) br. 575/2013 i iz Delegirane uredbe (EU) 2015/61.";

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. mogu primijeniti barem sljedeće mjere:

(a) administrativne kazne:

i. u slučaju pravne osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 10 % ukupnog godišnjeg neto prihoda tog društva;

ii. u slučaju fizičke osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 5 milijuna EUR ili, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, do odgovarajuće protuvrijednosti u nacionalnoj valuti na dan 17. srpnja 2013.;

iii. administrativne novčane kazne u visini do dvostrukog iznosa dobiti ostvarene povredom odnosno gubitaka izbjegnutih povredom, ako je moguće utvrditi ostvarenu dobit ili izbjegnute gubitke;

(b) periodične penale:

i. u slučaju pravne osobe, periodične penale u iznosu do 5 % prosječnog dnevnog neto prometa koje je pravna osoba, u slučaju kršenja koje je u tijeku, dužna platiti po danu kršenja do ponovnog ispunjavanja obveze; periodični penali mogu se izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci nadležnog tijela kojom se zahtijeva prestanak kršenja i izriču periodični penali;

ii. u slučaju fizičke osobe, periodične penale u iznosu do 50 000 EUR, ili u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, do odgovarajuće protuvrijednosti u nacionalnoj valuti na dan 9. srpnja 2024., koje je ta fizička osoba, u slučaju kršenja koje je u tijeku, dužna platiti po danu kršenja do ponovnog ispunjavanja obveze; periodični penali mogu se izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci nadležnog tijela kojom se zahtijeva prestanak kršenja i izriču periodični penali;

(c) druge administrativne mjere:

i. javnu izjavu u kojoj se navodi odgovorna fizička osoba, institucija, financijski holding, mješoviti financijski holding ili posredničko matično društvo u EU-u te vrsta kršenja;

ii. nalog kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe zahtijeva da prekine i više ne ponavlja takvo postupanje;

iii. u slučaju institucije, oduzimanje odobrenja za rad institucije u skladu s člankom 18.;

iv. u skladu s člankom 65. stavkom 2., privremenu zabranu obavljanja funkcija u institucijama za člana upravljačkog tijela ili drugu fizičku osobu koja se smatra odgovornom za kršenje.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), države članice mogu odrediti viši maksimalni iznos za periodične penale koji se primjenjuju po danu kršenja.

Odstupajući od prvog podstavka točke (b), države članice mogu primijeniti periodične penale na tjednoj ili mjesečnoj bazi. U tom slučaju maksimalni iznos periodičnih penala koji se primjenjuju za relevantno tjedno ili mjesečno razdoblje u kojem je došlo do kršenja ne premašuje maksimalni iznos periodičnih penala koji bi se u skladu s tom točkom primjenjivali dnevno za relevantno razdoblje.

Periodični penali mogu se izreći na određeni datum i početi se primjenjivati od kasnijeg datuma.";

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„3. Ukupni godišnji neto promet iz ovog članka stavka 2. točke (a) podtočke i. zbroj je sljedećih stavki, utvrđenih u skladu s prilozima III. i IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/451:

(a) kamatnih prihoda;

(b) kamatnih rashoda;

(c) rashoda od dioničkog kapitala koji se vraća na zahtjev;

(d) prihoda od dividendi;

(e) prihoda od naknada i provizija;

(f) rashoda za naknade i provizije;

(g) dobitaka ili gubitaka po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drži radi trgovanja, neto;

(h) dobitaka ili gubitaka po financijskoj imovini i financijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto;

(i) dobitaka ili gubitaka od računovodstva zaštite, neto;

(j) tečajnih razlika (dobitak ili gubitak), neto;

(k) ostalih prihoda iz poslovanja;

(l) ostalih rashoda iz poslovanja.

Za potrebe ovog članka, osnova za izračun jesu posljednji godišnji nadzorni financijski podaci u kojima je rezultat veći od nule. Ako pravna osoba iz stavka 2. ovog članka ne podliježe Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/451, relevantni ukupni godišnji neto promet jest ukupni godišnji neto promet ili odgovarajuća vrsta prihoda u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Ako je dotično društvo dio grupe, relevantni ukupni godišnji neto promet jednak je ukupnom godišnjem neto prometu koji proizlazi iz konsolidiranog izvještaja krajnjeg matičnog društva.

4. Prosječni neto dnevni promet iz stavka 2. točke (b) podtočke i. jest ukupni godišnji neto promet iz stavka 3. podijeljen s 365.";

18. članak 70. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 70.

Djelotvorna primjena administrativnih kazni i drugih administrativnih mjera i izvršenje ovlasti nadležnih tijela za izricanje kazni

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela pri određivanju vrste i razine administrativnih kazni ili drugih administrativnih mjera uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući prema potrebi sljedeće:

(a) težinu i trajanje kršenja;

(b) stupanj odgovornosti fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za kršenje;

(c) financijsku snagu fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za kršenje, koja je među ostalim vidljiva iz ukupnog prometa pravne osobe ili godišnjeg dohotka fizičke osobe;

(d) iznos ostvarene dobiti ili izbjegnutoga gubitka fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za kršenje, ako ih je moguće utvrditi;

(e) gubitke koje su zbog kršenja pretrpjele treće osobe, ako ih je moguće utvrditi;

(f) razinu suradnje fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za kršenje s nadležnim tijelom;

(g) prethodna kršenja koja je počinila fizička ili pravna osoba odgovorna za kršenje;

(h) sve moguće sistemske posljedice kršenja;

(i) kaznene sankcije koje su za isto kršenje prethodno izrečene fizičkoj ili pravnoj osobi odgovornoj za to kršenje.

2. Nadležna tijela u izvršavanju svojih ovlasti izricanja administrativnih kazni i drugih administrativnih mjera blisko surađuju kako bi osigurala da te kazne i mjere daju rezultate koji se nastoje postići ovom Direktivom. Osim toga, koordiniraju svoja djelovanja kako bi se u prekograničnim slučajevima spriječila kumulacija i preklapanje pri primjeni administrativnih kazni i drugih administrativnih mjera.

3. Nadležna tijela mogu izreći kazne istoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je odgovorna za isto djelo ili propust u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka koji se odnose na isto kršenje. Međutim, takva kumulacija postupaka i kazni mora biti strogo nužna i proporcionalna kako bi se ostvarili različiti i komplementarni ciljevi od općeg interesa.

4. Države članice uspostavljaju odgovarajuće mehanizme kojima se osigurava da su nadležna tijela i pravosudna tijela propisno i pravodobno obaviještena o pokretanju administrativnih i kaznenih postupaka protiv iste fizičke ili pravne osobe koja se može smatrati odgovornom za isto postupanje u oba postupka.

5. EBA do 18. srpnja 2029. Komisiji podnosi izvješće o suradnji među nadležnim tijelima u kontekstu primjene administrativnih kazni, periodičnih penala i drugih administrativnih mjera. Osim toga, EBA procjenjuje sva odstupanja u primjeni administrativnih kazni među nadležnim tijelima. EBA posebno procjenjuje:

(a) razinu suradnje nadležnih tijela u kontekstu kazni koje se primjenjuju na prekogranične predmete ili u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka;

(b) razmjenu informacija među nadležnim tijelima kad je riječ o prekograničnim slučajevima;

(c) najbolje prakse koje je izradilo bilo koje nadležno tijelo, a koje bi mogle biti korisne drugim nadležnim tijelima za primjenu u području administrativnih kazni, periodičnih penala i drugih administrativnih mjera;

(d) učinkovitost i stupanj postignute konvergencije u pogledu provedbe nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva i odredaba Uredbe (EU) br. 575/2013, uključujući administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere izrečene fizičkim ili pravnim osobama za koje je utvrđeno da su odgovorne za kršenje na temelju nacionalnog prava.";

19. u članku 73. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije moraju imati uspostavljene dobre, djelotvorne i sveobuhvatne strategije i procese za kontinuiranu procjenu i održavanje iznosa, vrsta i raspodjele internog kapitala koje smatraju adekvatnima za pokrivanje vrste i razine rizika kojima su izložene ili bi mogle biti izložene. Institucije izričito uzimaju u obzir kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje za pokrivanje ESG rizika.";

20. u članku 74. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije moraju imati robusne sustave upravljanja koji uključuju:

(a) jasnu organizacijsku strukturu s dobro definiranim, transparentnim i dosljednim linijama odgovornosti;

(b) učinkovite procese za utvrđivanje i praćenje rizika, upravljanje rizicima te izvješćivanje o rizicima kojima su izložene ili bi mogle biti izložene, uključujući ESG rizike u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;

(c) primjerene mehanizme unutarnje kontrole, uključujući dobre administrativne i računovodstvene postupke;

(d) mrežne i informacijske sustave koji su uspostavljeni u skladu s Uredbom (EU) 2022/2554 i kojima se upravlja u skladu s tom uredbom;

(e) politike i prakse primitaka koje su usklađene s dobrim i učinkovitim upravljanjem rizicima te ih promiču, među ostalim uzimanjem u obzir sklonost institucije preuzimanju rizika u pogledu ESG rizika.

Politike i prakse u pogledu primitaka iz prvog podstavka točke (e) moraju biti rodno neutralne.";

21. članak 76. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da upravljačko tijelo odobrava i barem jednom u dvije godine preispituje strategije i politike za preuzimanje, praćenje i ublažavanje rizika te upravljanje rizicima kojima je institucija izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući rizike povezane s makroekonomskim okruženjem u kojem institucija posluje s obzirom na stanje poslovnog ciklusa, te rizike koji proizlaze iz aktualnih te kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih učinaka ESG čimbenika.

Države članice mogu, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, dopustiti upravljačkim tijelima malih i jednostavnih institucija da strategije i politike iz prvog podstavka preispituju svake dvije godine.";

(b) u stavku 2. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države članice osiguravaju da upravljačko tijelo razvije i prati provedbu posebnih planova, koji uključuju mjerljive ciljeve i postupke praćenja i odgovaranja na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne financijske rizike koji proizlaze iz ESG čimbenika, među ostalim onih koji proizlaze iz procesa prilagodbe i trendova tranzicije u kontekstu relevantnih regulatornih ciljeva i pravnih akata Unije i država članica u odnosu na ESG čimbenike, a posebno cilj postizanja klimatske neutralnosti, kao i, ako je relevantno za institucije koje posluju na međunarodnoj razini, pravnih i regulatornih ciljeva trećih zemalja.

Mjerljivi ciljevi i postupci za suočavanje s ESG rizicima uključenima u planove iz ovog stavka drugog podstavka uzimaju u obzir najnovija izvješća i mjere koje je propisao Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene, posebno u vezi s postizanjem klimatskih ciljeva Unije. Ako institucija objavljuje informacije o ESG pitanjima u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*), planovi iz drugog podstavka ovog stavka moraju biti usklađeni s planovima iz članka 19.a ili 29.a te direktive i posebno uključivati djelovanja koja se odnose na poslovni model i strategiju institucije koja su dosljedna u oba plana.

Države članice osiguravaju razmjernu primjenu drugog i trećeg podstavka za upravljačka tijela malih i jednostavnih institucija, navodeći u kojim se područjima može primijeniti izuzeće ili pojednostavnjeni postupak.

(*) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).";

(c) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji i odbor za rizike, ako je osnovan, određuju vrstu, količinu, format i učestalost informacija o rizicima koje primaju. Kako bi pomogao u uspostavi dobrih politika i praksi primitaka, ali ne dovodeći u pitanje zadaće odbora za primitke, odbor za rizike ispituje uzimaju li se poticajima predviđenima sustavom primitaka u obzir rizici, među ostalim oni koji su posljedica učinka ESG čimbenika, kapital, likvidnost i vjerojatnost te očekivano razdoblje ostvarivanja dobiti.";

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U skladu sa zahtjevom o proporcionalnosti utvrđenim u članku 7. stavku 2. Direktive Komisije 2006/73/EZ (*), države članice osiguravaju da su interne kontrolne funkcije institucija neovisne o operativnim funkcijama i da imaju dostatne ovlasti, status, resurse i pristup upravljačkom tijelu.

Države članice osiguravaju:

(a) da se internim kontrolnim funkcijama osigurava da su svi značajni rizici odgovarajuće utvrđeni, izmjereni i da se o njima izvješćuje;

(b) da se internim kontrolnim funkcijama pruža potpuni pregled čitavog raspona rizika kojima je institucija izložena;

(c) da je funkcija upravljanja rizicima aktivno uključena u izradu strategije rizika institucije i u sve odluke o upravljanju značajnim rizicima te da ima kontrolu nad djelotvornom provedbom strategije rizika;

(d) da funkcija unutarnje revizije provodi neovisnu reviziju djelotvorne provedbe strategije rizika institucije;

(e) da se funkcijom praćenja usklađenosti procjenjuje i ublažava rizik usklađenosti i osigurava da se u strategiji rizika institucije uzima u obzir rizik usklađenosti i da se rizik usklađenosti na odgovarajući način uzme u obzir u svim odlukama o upravljanju značajnim rizicima.

(*) Direktiva Komisije 2006/73/EZ od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na organizacijske zahtjeve i uvjete poslovanja investicijskih društava i izraze definirane za potrebe te Direktive (SL L 241, 2.9.2006., str. 26.).";

(e) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Države članice osiguravaju da interne kontrolne funkcije imaju izravan pristup upravljačkom tijelu i da mogu izravno izvješćivati upravljačko tijelo u njegovoj nadzornoj funkciji.

U tu svrhu interne kontrolne funkcije neovisne su od članova upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i od višeg rukovodstva, i osobito mogu postavljati pitanja i upozoravati upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji, prema potrebi ili u slučaju specifičnih kretanja u području rizika koja utječu ili mogu utjecati na instituciju, ne dovodeći u pitanje odgovornosti upravljačkog tijela na temelju ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013.

Voditelji internih kontrolnih funkcija neovisni su viši rukovoditelji s posebnom odgovornošću za funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije. Ako vrsta, opseg i složenost djelatnosti institucije ne opravdavaju imenovanje konkretne osobe za funkciju upravljanja rizikom ili funkciju praćenja usklađenosti, druga osoba na višem položaju koja obavlja druge zadaće u instituciji može preuzeti odgovornosti za funkciju praćenja usklađenosti ili funkciju upravljanja rizikom, pod uvjetom da ne postoji sukob interesa i da osoba odgovorna za funkciju upravljanja rizikom i funkciju praćenja usklađenosti:

(a) ispunjava kriterije primjerenosti i zahtjeve u pogledu primjerenosti znanja, vještina i iskustva koji su potrebni za različita područja o kojima je riječ; i

(b) raspolaže dovoljnim vremenom za pravilno obavljanje obiju kontrolnih funkcija.

Funkcija unutarnje revizije ne smije se kombinirati ni s jednom drugom linijom poslovanja niti drugom funkcijom kontrole institucije.

Voditelji internih kontrolnih funkcija ne smjenjuju se bez prethodne suglasnosti upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji.";

22. članak 77. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Uzimajući u obzir njihovu veličinu, internu organizaciju i vrstu, opseg i složenost njihovih djelatnosti, nadležna tijela potiču institucije da razviju internu sposobnost za procjenu tržišnog rizika i povećaju upotrebu internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za portfelje pozicija iz knjige trgovanja, zajedno s internim

modelima za izračun kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza, ako su njihove izloženosti riziku statusa neispunjavanja obveza značajne u apsolutnom smislu te ako imaju velik broj značajnih pozicija u dužničkim ili vlasničkim instrumentima različitih izdavatelja kojima se trguje.

Ovim člankom ne dovodi se u pitanje ispunjavanje kriterija utvrđenih u dijelu trećem glavi IV. poglavlju 1.b Uredbe (EU) br. 575/2013.";

(b) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za definiranje koncepta ‚izloženosti riziku statusa neispunjavanja obveza koje su značajne u apsolutnom smislu' kao što je navedeno u stavku 3. prvom podstavku i pragova za velik broj značajnih drugih ugovornih strana i pozicija u dužničkim ili vlasničkim instrumentima različitih izdavatelja kojima se trguje.";

23. članak 78. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Nadzorno ocjenjivanje pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva u odnosu na referentne vrijednosti";

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležna tijela osiguravaju sljedeće:

(a) da institucije kojima je odobrena primjena internih pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva izvješćuju o rezultatima svojih izračuna za svoje izloženosti ili pozicije koje su uključene u referentne portfelje;

(b) da institucije koje primjenjuju alternativni standardizirani pristup iz dijela trećeg glave IV. poglavlja 1.a Uredbe (EU) br. 575/2013 izvješćuju o rezultatima svojih izračuna za svoje izloženosti ili pozicije uključene u referentne portfelje, pod uvjetom da je obujam bilančnih i izvanbilančnih poslova institucije podložnih tržišnom riziku jednak ili veći od 500 milijuna EUR u skladu s člankom 325.a stavkom 1. točkom (b) te uredbe;

(c) da institucije kojima je odobrena primjena internih pristupa u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, kao i relevantne institucije koje primjenjuju standardizirani pristup u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. te uredbe, izvješćuju o rezultatima izračuna pristupa primijenjenih za potrebe određivanja iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za svoje izloženosti ili pozicije uključene u referentne portfelje, ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

i. institucije pripremaju svoje financijske izvještaje u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima kako se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002;

ii. institucije vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke te određuju regulatorni kapital u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima na temelju članka 24. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013;

iii. institucije vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke u skladu s računovodstvenim standardima na temelju Direktive Vijeća 86/635/EEZ (*) i upotrebljavaju model očekivanih kreditnih gubitaka, koji je jednak onome koji se upotrebljava u međunarodnim računovodstvenim standardima kako se primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002.

Institucije na zahtjev EBA-e dostavljaju rezultate svojih izračuna iz prvog podstavka, zajedno s objašnjenjem metodologija koje su primijenjene za njihovu izradu i svim kvalitativnim informacijama kojima se može objasniti učinak tih izračuna na kapitalne zahtjeve. Ti se rezultati dostavljaju nadležnim tijelima najmanje jednom godišnje. EBA može svake dvije godine provoditi nadzorno ocjenjivanje u odnosu na referentne vrijednosti za svaki pristup iz prvog podstavka nakon što je to ocjenjivanje za svaki pojedinačni pristup provedeno pet puta.

(*) Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).";

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Na osnovi informacija koje im institucije dostave u skladu sa stavkom 1., nadležna tijela prate raspon iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva, ovisno o slučaju, za izloženosti ili transakcije u referentnom portfelju, a koji proizlaze iz pristupa tih institucija. Nadležna tijela procjenjuju kvalitetu tih pristupa barem istom učestalošću kojom EBA provodi ocjenjivanje iz stavka 1. drugog podstavka, pri čemu posebnu pozornost posvećuju:";

ii. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) pristupima kod kojih postoji posebno velika ili mala varijabilnost te onima kod kojih postoji značajno i sistemsko podcjenjivanje kapitalnih zahtjeva.";

iii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA sastavlja izvješće kako bi nadležnim tijelima pomogla u procjeni kvalitete pristupâ na temelju informacija iz stavka 2.";

(d) u stavku 5. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela osiguravaju da su njihove odluke o primjerenosti korektivnih mjera iz stavka 4. usklađene s načelom da takve mjere moraju podupirati ciljeve pristupâ iz područja primjene ovog članka i:";

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. EBA može izdati smjernice i preporuke u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 ako to smatra potrebnim na temelju informacija i procjena iz ovog članka stavaka 2. i 3. kako bi poboljšala nadzorne prakse ili prakse institucija u vezi s pristupima u okviru nadzornog ocjenjivanja u odnosu na referentne vrijednosti.";

(f) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku dodaje se sljedeća točka:

„(c) popis relevantnih institucija iz stavka 1. točke (c).";

ii. sljedeći se podstavak umeće nakon prvog podstavka:

„Za potrebe točke (c), pri utvrđivanju popisa relevantnih institucija EBA vodi računa o načelu proporcionalnosti.";

24. u članku 79. dodaje se sljedeća točka:

„(e) institucije provode *ex ante* procjenu svake izloženosti povezane s kriptoimovinom koju namjeravaju zauzeti i primjerenosti postojećih procesa i postupaka za upravljanje rizikom druge ugovorne strane te o tim procjenama izvješćuju svoje nadležno tijelo;";

25. članak 81. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 81.

Koncentracijski rizik

Nadležna tijela osiguravaju, među ostalim putem pisanih politika i postupaka, razmatranje i kontrolu koncentracijskog rizika koji proizlazi iz izloženosti prema svakoj drugoj ugovornoj strani, uključujući središnje druge ugovorne strane, grupe povezanih drugih ugovornih strana i druge ugovorne strane iz istoga gospodarskog sektora, iste geografske regije, iste djelatnosti ili povezane s istom robom, primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane s velikim neizravnim kreditnim izloženostima kao što je jedan izdavatelj kolaterala. Za kriptoimovinu bez izdavatelja koji se može identificirati koncentracijski rizik razmatra se u smislu izloženosti kriptoimovini sa sličnim obilježjima.";

26. u članku 83. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Nadležna tijela osiguravaju da institucije provode *ex ante* procjenu svake izloženosti povezane s kriptoimovinom koju namjeravaju zauzeti i primjerenosti postojećih procesa i postupaka za upravljanje tržišnim rizikom te o tim procjenama izvješćuju svoje nadležno tijelo.";

27. u članku 85. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležna tijela osiguravaju da institucije provode politike i procese za vrednovanje izloženosti operativnom riziku i upravljanje tim izloženostima, uključujući rizike koji proizlaze iz aranžmana za eksternalizaciju i izravnih ili neizravnih izloženosti kriptoimovini ili pružateljima usluga povezanih s kriptoimovinom te za pokriće događaja male učestalosti s velikim gubicima. Institucije određuju što predstavlja operativni rizik u smislu tih politika i postupaka.”;

28. umeće se sljedeći članak:

„Članak 87.a

Okolišni, socijalni i upravljački rizici

1. Nadležna tijela osiguravaju da institucije kako dio svojeg sustava upravljanja, uključujući i okvir za upravljanje rizicima iz članka 74. stavka 1., imaju pouzdane strategije, politike, procese i sustave za utvrđivanje, mjerenje, upravljanje i praćenje ESG rizika u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.

2. Strategije, politike, procesi i sustavi iz stavka 1. moraju biti razmjerni opsegu, vrsti i složenosti ESG rizika poslovnog modela i opsegu djelatnosti institucije te uzimati u obzir kratkoročno i srednjoročno razdoblje te dugoročno razdoblje od najmanje 10 godina.

3. Nadležna tijela osiguravaju da institucije provode testiranje svoje otpornosti na dugoročne negativne učinke ESG čimbenika u osnovnom i nepovoljnom scenariju u određenom vremenskom okviru, počevši s klimatskim čimbenicima. Nadležna tijela osiguravaju da institucije u takvo testiranje otpornosti uključe niz ESG scenarija koji odražavaju potencijalne učinke okolišnih i socijalnih promjena i povezanih javnih politika na dugoročno poslovno okruženje. Nadležna tijela osiguravaju da institucije u postupku testiranja otpornosti primjenjuju vjerodostojne scenarije na temelju scenarija koje su izradile međunarodne organizacije.

4. Nadležna tijela procjenjuju i prate razvoj praksi institucija u vezi s njihovim ESG strategijama i upravljanjem rizicima, uključujući planove koji sadržavaju mjerljive ciljeve i postupke za praćenje i odgovaranje na ESG rizike koji nastaju u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, a koje treba izraditi u skladu s člankom 76. stavkom 2. Tom procjenom uzimaju se u obzir ponude proizvoda institucije povezanih s održivošću, njihove politike financiranja tranzicije, povezane politike odobravanja kredita te ESG ciljevi i ograničenja. Nadležna tijela procjenjuju pouzdanost tih planova u okviru postupaka nadzorne provjere i ocjene.

Prema potrebi, za procjenu iz prvog podstavka nadležna tijela mogu surađivati s tijelima ili javnim tijelima nadležnima za klimatske promjene i nadzor u području okoliša.

5. EBA do 10. siječnja 2026. izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se određuju:

(a) minimalni standardi i referentne metodologije za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i upravljanje ESG rizicima;

(b) sadržaj planova koje treba izraditi u skladu s člankom 76. stavkom 2., koji uključuju konkretne rokove te mjerljive prijelazne ciljeve i ključne točke radi praćenja i odgovora na financijske rizike koji proizlaze iz ESG čimbenika, među ostalim one koji proizlaze iz procesa prilagodbe i trendova tranzicije u kontekstu relevantnih regulatornih ciljeva i pravnih akata Unije i država članica u odnosu na ESG čimbenike, posebno cilj postizanja klimatske neutralnosti, kao i, ako je relevantno za institucije koje posluju na međunarodnoj razini, pravnih i regulatornih ciljeva trećih zemalja;

(c) kvalitativni i kvantitativni kriteriji za procjenu učinka ESG rizika na profil rizičnosti i solventnost institucija u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;

(d) kriteriji za utvrđivanje scenarijâ iz stavka 3., uključujući parametre i pretpostavke koje treba primijeniti u svakom scenariju, posebne rizike i vremenske okvire.

Prema potrebi, metodologije i pretpostavke kojima se podržavaju ciljevi, obveze i strateške odluke objavljeni u sadržajima planova iz članka 19.a ili 29.a Direktive 2013/34/EU ili drugim relevantnim okvirima za objavu i dubinsku analizu moraju biti usklađene s kriterijima, metodologijama i ciljevima iz prvog podstavka ovog stavka te s pretpostavkama i obvezama uključenima u te planove.

EBA redovito ažurira smjernice iz prvog podstavka kako bi one odražavale napredak u mjerenju ESG rizika i upravljanju njima, kao i razvoj regulatornih ciljeva Unije u području održivosti.”;

29. članak 88. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugom podstavku, točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) predsjednik upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji u instituciji ne smije istodobno obnašati funkcije glavnog izvršnog direktora u istoj instituciji.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Ne dovodeći u pitanje opću zajedničku odgovornost upravljačkog tijela, države članice osiguravaju da institucije sastavljaju, održavaju i ažuriraju pojedinačne izjave u kojima se utvrđuju uloge i dužnosti svih članova upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija te mapiranje dužnosti, uključujući pojedinosti o linijama izvješćivanja i linijama odgovornosti te osobama koje su dio sustava upravljanja iz članka 74. stavka 1. i njihovim dužnostima.

Države članice osiguravaju da se pojedinačne izjave o dužnostima i mapiranje dužnosti stave na raspolaganje u bilo kojem trenutku i na zahtjev pravodobno dostave nadležnim tijelima, među ostalim u svrhu dobivanja odobrenja za rad kako je navedeno u članku 8.”;

30. članak 91. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 91.

Upravljačko tijelo i procjena primjerenosti

1. Institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi kojima je u skladu s člankom 21.a stavkom 1. dodijeljeno odobrenje („subjekti”) imaju glavnu odgovornost osigurati da članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku imaju dovoljno dobar ugled, postupaju pošteno, časno i s neovisnošću mišljenja i posjeduju dostatno znanje, vještine i iskustvo za obavljanje svojih dužnosti i ispunjavanje kriterija i zahtjeva iz stavaka od 2. do 6. ovog članka, osim u pogledu privremenih upravitelja koje imenuju nadležna tijela na temelju članka 29. stavka 1. Direktive 2014/59/EU i posebnih upravitelja koje imenuju sanacijska tijela na temelju članka 35. stavka 1. te direktive. Nepostojanje osuđujuće kaznene presude ili kaznenog progona koji je u tijeku za kazneno djelo nije samo po sebi dovoljno da bi bio ispunjen zahtjev dobrog ugleda te poštenog i časnog postupanja.

1.a Subjekti osiguravaju da članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku ispunjavaju kriterije i zahtjeve iz stavaka od 2. do 6. te procjenjuju primjerenost članova upravljačkog tijela prije njihova preuzimanja dužnosti i periodično, uzimajući u obzir nadzorna očekivanja, kako je utvrđeno u primjenjivim zakonima i propisima, smjernicama i politikama interne primjerenosti.

Međutim, ako većinu članova upravljačkog tijela istodobno trebaju zamijeniti novoimenovani članovi, a primjena prvog podstavka dovela bi do situacije u kojoj bi procjenu primjerenosti novih članova proveli članovi na odlasku, države članice mogu dopustiti da se procjena provede nakon što novoimenovani članovi preuzmu svoju dužnost. Pri podnošenju zahtjeva nadležnom tijelu, u skladu sa stavkom 1.f, subjekt potvrđuje i postojanje tih uvjeta.

1.b Ako subjekti na temelju interne procjene primjerenosti iz stavka 1.a zaključe da dotični član ili potencijalni član ne ispunjava kriterije i zahtjeve iz stavka 1., oni:

(a) osiguravaju da dotični potencijalni član ne preuzme dužnost koja se razmatra ako je interna procjena primjerenosti dovršena prije nego što potencijalni član preuzme tu dužnost;

(b) pravodobno razrješuju tog člana dužnosti člana upravljačkog tijela; ili

(c) pravodobno poduzimaju potrebne dodatne mjere kako bi se osiguralo da taj član bude ili postane primjeren za dotičnu dužnost.

1.c Subjekti osiguravaju ažurnost informacija o primjerenosti članova upravljačkog tijela. Subjekti na zahtjev dostavljaju te informacije nadležnom tijelu na način koji odredi nadležno tijelo.

1.d Države članice barem osiguravaju da nadležno tijelo zaprimi zahtjev za procjenu primjerenosti bez nepotrebne odgode i čim postoji jasna namjera imenovanja člana upravljačkog tijela u izvršnoj funkciji ili predsjednika upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji, a u svakom slučaju najkasnije 30 radnih dana prije preuzimanja dužnosti potencijalnih članova, barem za sljedeće subjekte:

(a) matične institucije iz EU-a koje se smatraju velikim institucijama;

(b) matične institucije u državi članici koje se smatraju velikim institucijama, osim ako su povezane sa središnjim tijelom;

(c) središnja tijela koja se smatraju velikim institucijama ili koja nadziru velike institucije koje su s njima povezane;

(d) samostalne institucije u Uniji koje se smatraju velikim institucijama;

(e) velika društva kćeri, kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 147. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(f) matične financijske holdinge u državi članici, matične mješovite financijske holdinge u državi članici, matične financijske holdinge iz EU-a i matične mješovite financijske holdinge iz EU-a koji unutar grupe imaju velike institucije, osim one obuhvaćene člankom 21.a stavkom 4. ove Direktive.

1.e Zahtjevu za procjenu primjerenosti iz stavka 1.d prilažu se:

(a) upitnik o primjerenosti i životopis;

(b) interna procjena primjerenosti iz stavka 1.a, osim ako se primjenjuje drugi podstavak tog stavka;

(c) kaznene evidencije, čim postanu dostupne;

(d) svi drugi dokumenti koji se zahtijevaju u skladu s nacionalnim pravom, čim postanu dostupni;

(e) svi drugi dokumenti koje je navelo nadležno tijelo, čim postanu dostupni; i

(f) planirani datum imenovanja i datum stvarnog preuzimanja dužnosti.

Subjekti zahtjev za procjenu primjerenosti i njemu priložene dokumente dostavljaju nadležnom tijelu na načine koje odredi to nadležno tijelo.

Ako nadležno tijelo nema dovoljno informacija za provedbu procjene primjerenosti na temelju elemenata navedenih u prvom podstavku ovog stavka, ono može zahtijevati da potencijalni član ne preuzme dužnost prije dostave traženih informacija, osim ako se to nadležno tijelo uvjeri da takve informacije nije moguće dostaviti.

Ako nadležno tijelo ima dvojbe o tome ispunjava li potencijalni član kriterije i zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 6. ovog članka, ono započinje pojačani dijalog s institucijom kako bi se otklonile utvrđene dvojbe i osiguralo da potencijalni član bude ili postane primjeren za preuzimanje dužnosti.

EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice kojima se pobliže određuje način provedbe pojačanog dijaloga za rješavanje pitanja primjerenosti.

1.f Države članice osiguravaju da nadležna tijela procjenjuju ispunjavaju li članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku kriterije i zahtjeve iz stavaka od 2. do 6. Subjekti zahtjev za procjenu primjerenosti i druge informacije potrebne za procjenu primjerenosti članova svojeg upravljačkog tijela dostavljaju nadležnom tijelu na načine koje odredi to nadležno tijelo.

Nadležna tijela mogu zatražiti dodatne informacije ili dokumentaciju, uključujući intervjue ili saslušanja.

1.g Nadležna tijela posebno provjeravaju jesu li kriteriji i zahtjevi iz stavaka od 2. do 6. ovog članka i dalje ispunjeni ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušano odnosno ako za to postoji povećani rizik u vezi sa subjektom.

1.h Ako članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku ne ispunjavaju kriterije i zahtjeve iz stavaka od 2. do 6., države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da:

(a) u slučaju *ex ante* procjene, spriječe takve članove da budu dio upravljačkog tijela ili ih razriješe dužnosti člana upravljačkog tijela;

(b) u slučaju *ex post* procjene, razriješe takve članove dužnosti člana upravljačkog tijela; ili

(c) od dotičnih subjekata zatraže poduzimanje dodatnih mjera potrebnih kako bi se osiguralo da takvi članovi budu ili postanu primjereni za dotične dužnosti.

Čim postanu poznate nove činjenice ili druge okolnosti koje bi mogle utjecati na primjerenost članova upravljačkog tijela, subjekti ponovno procjenjuju primjerenost tih članova i o tome bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo.

Ako nadležno tijelo sazna da su se relevantne informacije o primjerenosti članova upravljačkog tijela promijenile i da bi takva promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnih članova, nadležno tijelo ponovno procjenjuje njihovu primjerenost.

Nadležna tijela nisu obvezna ponovno procijeniti primjerenost članova upravljačkog tijela pri obnovi njihova mandata, osim ako su se relevantne informacije kojima raspolažu nadležna tijela promijenile i ako bi ta promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnog člana.

1.i Nadležna tijela mogu od tijela odgovornog za nadzor sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 zatražiti da u okviru svojih provjera i na temelju procjene rizika pregledaju relevantne informacije o članovima upravljačkog tijela. Nadležna tijela mogu zatražiti i pristup središnjoj bazi podataka o SPNFT-u iz Uredbe (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma osnovano tom uredbom (‚Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma'), odlučuje hoće li odobriti takav pristup.

1.j Barem u pogledu imenovanja članova upravljačkog tijela na dužnost u subjektima iz stavka 1.d, nadležna tijela propisno razmatraju određivanje najduljeg razdoblja za zaključenje procjene primjerenosti. To se najdulje razdoblje može prema potrebi produljiti.

2. Svaki član upravljačkog tijela dužan je posvetiti dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija u subjektima.

2.a Svaki član upravljačkog tijela mora imati dobar ugled, postupati pošteno, časno i s neovisnošću mišljenja kako bi mogao učinkovito procjenjivati i preispitivati odluke upravljačkog tijela kada je to potrebno te kako bi mogao učinkovito nadzirati i pratiti upravljačko donošenje odluka. Članstvo u upravljačkom tijelu kreditne institucije koja je trajno povezana sa središnjim tijelom samo po sebi nije prepreka neovisnom postupanju.

2.b Upravljačko tijelo mora raspolagati odgovarajućim zajedničkim znanjima, vještinama i iskustvom kako bi moglo razumjeti djelatnosti subjekta, kao i povezane rizike kojima je izložen te njegove učinke, u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, uzimajući u obzir ESG čimbenike. Ukupni sastav upravljačkog tijela mora biti dovoljno raznolik da odražava odgovarajuće širok raspon iskustava.

3. Broj direktorskih funkcija koje istodobno može obnašati član upravljačkog tijela ovisi o pojedinačnim okolnostima i vrsti, opsegu i složenosti poslova subjekta. Osim ako zastupaju interese države članice, članovi upravljačkog tijela subjekta koji je značajan u smislu veličine, interne organizacije i vrste, opsega i složenosti djelatnosti, od 1. srpnja 2014. ne smiju istodobno obnašati više od jedne od sljedećih kombinacija direktorskih funkcija:

(a) jedna funkcija izvršnog direktora i dvije funkcije neizvršnog direktora;

(b) četiri funkcije neizvršnog direktora.

4. Sljedeće direktorske funkcije računaju se kao jedna direktorska funkcija za potrebe stavka 3.:

(a) funkcije izvršnog ili neizvršnog direktora unutar iste grupe;

(b) funkcije izvršnog ili neizvršnog direktora u bilo kojem od sljedećeg:

i. subjektima koji su članovi istog institucionalnog sustava zaštite, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 113. stavka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili subjektima u kojima isti institucionalni sustav zaštite ima kvalificirani udio;

ii. društvima, uključujući nefinancijske subjekte, u kojima subjekt ima kvalificirani udio.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) ovog stavka, grupa znači grupa društava koja su međusobno povezana kako je opisano u članku 22. Direktive 2013/34/EU ili grupa društava koja su društva kćeri istog financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.

5. Direktorske funkcije u organizacijama koje nemaju pretežno komercijalne ciljeve ne uzimaju se u obzir za potrebe stavka 3.

6. Nadležna tijela mogu ovlastiti članove upravljačkog tijela da zadrže jednu dodatnu funkciju neizvršnog direktora.

7. Subjekti su dužni osigurati primjerene ljudske i financijske resurse za uvođenje i osposobljavanje članova upravljačkog tijela, uključujući u vezi s ESG rizicima i učincima te IKT rizikom kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52.c Uredbe (EU) br. 575/2013.

8. Države članice ili nadležna tijela zahtijevaju od subjekata i njihovih odbora za imenovanja, ako su uspostavljeni, da pri odabiru članova upravljačkog tijela odrede širok raspon kvaliteta i kompetencija te da promiču raznolikost i rodnu ravnotežu u upravljačkom tijelu. U tu svrhu subjekti uspostavljaju politiku kojom se promiče raznolikost upravljačkog tijela.

9. Nadležna tijela prikupljaju informacije objavljene u skladu s člankom 435. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 575/2013 i upotrebljavaju ih za utvrđivanje referentnih praksi vezanih uz raznolikost. Nadležna tijela pružaju te informacije EBA-i. EBA se koristi tim informacijama za utvrđivanje referentnih praksi vezanih uz raznolikost na razini Unije.

10. Za potrebe ovog članka i članka 91.a, EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda za subjekte navedene u stavku 1.d ovog članka kako bi pobliže odredila minimalni sadržaj upitnika o primjerenosti, životopisa i interne procjene primjerenosti koje treba dostaviti nadležnim tijelima za provedbu procjene primjerenosti iz stavka 1.f ovog članka i članka 91.a stavka 5.

Države članice osiguravaju izradu odgovarajućih standarda za subjekte koji nisu navedeni u stavku 1.d ovog članka.

EBA nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka podnosi Komisiji do 10. srpnja 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

11. EBA do 10. srpnja 2026. u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o:

(a) pojmu dovoljnog vremena koje član upravljačkog tijela posvećuje obavljanju svojih funkcija, s obzirom na pojedinačne okolnosti i vrstu, opseg i složenost djelatnosti subjekta;

(b) pojmovima dobrog ugleda, poštenja, časti i neovisnosti mišljenja člana upravljačkog tijela kako je navedeno u stavku 2.a.;

(c) pojmu odgovarajućih zajedničkih znanja, vještina i iskustva upravljačkog tijela kako je navedeno u stavku 2.b.;

(d) pojmu primjerenih ljudskih i financijskih resursa namijenjenih uvođenju i osposobljavanju članova upravljačkog tijela kako je navedeno u stavku 7.;

(e) pojmu raznolikosti koju treba uzeti u obzir pri odabiru članova upravljačkog tijela kako je navedeno u stavku 8.;

(f) kriterijima za utvrđivanje postoje li opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušano odnosno ako za to postoji povećani rizik u vezi sa subjektom.

Za potrebe prvog podstavka točke (f), EBA blisko surađuje s ESMA-om i Tijelom za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma.

12. Do 31. prosinca 2029. EBA u bliskoj suradnji s ESB-om preispituje primjenu stavaka od 1.d do 1.j i njihovu djelotvornost u osiguravanju toga da okvir za procjenu primjerenosti odgovora svojoj svrsi, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, te izvješćuje o tome. EBA to izvješće podnosi Europskom parlamentu i Vijeću. Na temelju tog izvješća Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog.

13. Ovim člankom i člankom 91.a ne dovode se u pitanje odredbe država članica o zastupanju zaposlenika u upravljačkom tijelu.

14. Ovim člankom i člankom 91.a ne dovode se u pitanje odredbe država članica o imenovanju članova upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji od strane regionalnih ili lokalnih izabranih tijela ili o imenovanjima u kojima upravljačko tijelo nema nikakvu nadležnost u postupku odabira i imenovanja svojih članova. U tim slučajevima uspostavljaju se odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se osigurala primjerenost tih članova upravljačkog tijela.”

(*) Uredba (EU) 2024/1620 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o osnivanju Tijela za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 (SL L, 2024/1620, 19.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).;

31. umeće se sljedeći članak:

„Članak 91.a

Nositelji ključnih funkcija i procjena primjerenosti

1. Subjekti iz članka 91. stavka 1. imaju glavnu odgovornost osigurati da nositelji ključnih funkcija u svakom trenutku imaju dovoljno dobar ugled, postupaju pošteno i časno te posjeduju dostatno znanje, vještine i iskustvo potrebne za obavljanje svojih dužnosti. Nepostojanje osuđujuće kaznene presude ili kaznenog progona koji je u tijeku za kazneno djelo nije samo po sebi dovoljno da bi bio ispunjen zahtjev dobrog ugleda te poštenog i časnog postupanja.

2. Subjekti osiguravaju da nositelji ključnih funkcija u svakom trenutku ispunjavaju kriterije i zahtjeve iz stavka 1. te procjenjuju primjerenost nositelja ključnih funkcija prije njihova preuzimanja dužnosti i periodično, uzimajući u obzir nadzorna očekivanja, kako je utvrđeno u primjenjivom pravu i propisima, smjernicama i politikama interne primjerenosti.

3. Ako subjekti na temelju interne procjene primjerenosti iz stavka 2. zaključe da osoba ne ispunjava kriterije i zahtjeve iz stavka 1., ti subjekti:

(a) ne imenuju tu osobu nositeljem ključnih funkcija ako je procjena dovršena prije nego što osoba preuzme dužnost;

(b) pravodobno razrješuju tu osobu dužnosti nositelja ključne funkcije; ili

(c) pravodobno poduzimaju dodatne mjere potrebne kako bi se osiguralo da ta osoba bude ili postane primjerena za dotičnu dužnost.

Subjekti poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurali odgovarajuće funkcioniranje dužnosti nositelja ključnih funkcija, uključujući zamjenu nositelja ključnih funkcija ako ta osoba prestane ispunjavati kriterije primjerenosti i zahtjeve u pogledu primjerenosti.

4. Subjekti osiguravaju ažurnost informacija o primjerenosti nositelja ključnih funkcija. Subjekti na zahtjev dostavljaju te informacije nadležnom tijelu na način koji odredi to nadležno tijelo.

5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela procijene ispunjavaju li voditelji internih kontrolnih funkcija i glavni financijski direktor u svakom trenutku kriterije i zahtjeve iz stavka 1., ako se oni imenuju za dužnosti u barem sljedećim subjektima:

(a) matičnim institucijama iz EU-a koje se smatraju velikim institucijama;

(b) matičnim institucijama u državi članici koje se smatraju velikim institucijama; osim ako su povezane sa središnjim tijelom;

(c) središnjim tijelima koja se smatraju velikim institucijama ili koje nadziru velike institucije koje su s njima povezane;

(d) samostalnim institucijama u Uniji koje se smatraju velikim institucijama;

(e) velikim društvima kćerima, kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 147. Uredbe (EU) br. 575/2013;

(f) matične financijske holdinge u državi članici, matične mješovite financijske holdinge u državi članici, matične financijske holdinge iz EU-a i matične mješovite financijske holdinge iz EU-a koji unutar grupe imaju velike institucije, osim one obuhvaćene člankom 21.a stavkom 4. ove Direktive.

6. Ako voditelji internih kontrolnih funkcija i glavni financijski direktor u svakom trenutku ne ispunjavaju kriterije i zahtjeve iz stavka 1., države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da:

(a) u slučaju *ex ante* procjene, spriječe da ti voditelji ili direktor preuzmu tu dužnost ili ih razriješe te dužnosti;

(b) u slučaju *ex post* procjene, razriješe voditelja ili direktora te dužnosti ili zatraže od subjekta da ih razriješi te dužnosti;

(c) zatraže od dotičnih subjekata da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da ti voditelji ili direktor budu ili postanu primjereni za dotičnu dužnost.

Čim postanu poznate nove činjenice ili druge okolnosti koje bi mogle utjecati na primjerenost voditelja internih kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, subjekti iz stavka 5. ponovno procjenjuju primjerenost tih voditelja i tog direktora i o tome bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo.

Ako nadležno tijelo sazna da su se relevantne informacije o primjerenosti voditelja internih kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora promijenile i da bi takva promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnih voditelja ili direktora, nadležno tijelo ponovno procjenjuje njihovu primjerenost.

Nadležna tijela nisu obvezna ponovno procijeniti primjerenost tih voditelja ili tog direktora pri obnovi ili produljenju njihova mandata, osim ako su se relevantne informacije kojima raspolažu nadležna tijela promijenile i ako bi ta promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnih voditelja ili direktora.

Barem u pogledu imenovanja tih voditelja internih kontrolnih funkcija i tog glavnog financijskog direktora na dužnost u subjektima iz stavka 5., nadležna tijela propisno razmatraju određivanje najduljeg razdoblja za zaključenje procjene primjerenosti. To se najdulje razdoblje prema potrebi može produljiti.

7. Nadležna tijela mogu od tijela nadležnog za nadzor sprečavanja pranja novca ili borbe protiv financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 zatražiti da u okviru svojih provjera i na temelju procjene rizika pregledaju relevantne informacije o voditeljima internih kontrolnih funkcija i glavnom financijskom direktoru. Nadležna tijela mogu zatražiti i pristup središnjoj bazi podataka o SPNFT-u iz Uredbe (EU) 2024/1620. Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma, nakon što bude osnovano, odlučuje hoće li odobriti takav pristup.

8. EBA do 10. srpnja 2026. u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o:

(a) pojmovima dobrog ugleda, poštenja i časti iz stavka 1.;

(b) pojmu dostatnog znanja, vještina i iskustva iz stavka 1.;

(c) kriterijima za utvrđivanje postoje li opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušano odnosno ako za to postoji povećani rizik u vezi sa subjektom.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), EBA blisko surađuje s ESMA-om i s Tijelom za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma.”;

32. članak 92. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točke (e) i (f) zamjenjuju se sljedećim:

„(e) zaposlenici koji obavljaju poslove u internim kontrolnim funkcijama moraju biti neovisni o poslovnim jedinicama koje nadziru, moraju imati odgovarajuće ovlasti te ostvarivati primitke u skladu s ostvarenim ciljevima povezanima s njihovim funkcijama, neovisno o uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju;

(f) primitke voditeljâ internih kontrolnih funkcija izravno nadzire odbor za primitke iz članka 95. ili, ako takav odbor nije osnovan, upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji;";

(b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) članove osoblja s rukovodećim ovlastima u internim kontrolnim funkcijama institucije ili značajnim poslovnim jedinicama;";

33. članak 94. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) ako primici ovise o uspješnosti, ukupan iznos primitaka temelji se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca i dotične poslovne jedinice i ukupnih rezultata institucije, a kada se ocjenjuje uspješnost pojedinca, uzimaju se u obzir financijski i nefinancijski kriteriji, uključujući tretman rizika iz članka 76. stavka 2.";

(b) u stavku 2. trećem podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) upravljačkih odgovornosti i internih kontrolnih funkcija;";

(c) u stavku 3. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) instituciju koja nije velika institucija i čija vrijednost imovine, u prosjeku i na pojedinačnoj osnovi u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 575/2013, iznosi 5 milijardi EUR ili manje u razdoblju od četiri godine koje neposredno prethodi tekućoj financijskoj godini;";

34. u članku 97. stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri provođenju provjere i ocjene iz stavka 1. ovog članka nadležna tijela primjenjuju načelo proporcionalnosti u skladu s kriterijima objavljenima na temelju članka 143. stavka 1. točke (c). Posebno, za potrebe provjere i ocjene institucije, nadležno tijelo može razmotriti jesu li ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) institucija nije GSV institucija, GSV institucija izvan EU-a ili GSV subjekt u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013;

(b) institucija se ne smatra ostalom sistemski važnom institucijom (OSV institucija) u skladu s člankom 131. stavcima 1. i 3. ove Direktive;

(c) institucija je dio grupe u kojoj su matična institucija i velika većina institucija kćeri međusobno povezane kako je opisano u članku 22. Direktive 2013/34/EU;

(d) institucije kćeri iz točke (c) ovog podstavka ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. ispunjavaju uvjete, ili velika većina njih ispunjava uvjete, da se smatraju uzajamnim institucijama, zadrugama ili štednim institucijama u skladu s člankom 27. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013, a primjenjivo nacionalno pravo uključuje gornju granicu ili ograničenje maksimalne razine raspodjela;

ii. na pojedinačnoj ili potkonsolidiranoj osnovi njihova ukupna imovina ne premašuje 30 milijardi EUR.";

35. članak 98. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(k) opseg u kojem su institucije uspostavile odgovarajuće politike i operativne mjere povezane s mjerljivim ciljevima i ključnim točkama utvrđenima u planovima koje treba izraditi u skladu s člankom 76. stavkom 2.";

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„9. Provjera i ocjena koje provode nadležna tijela uključuju procjenu postupaka upravljanja i upravljanja rizicima institucija namijenjenih odgovaranju na ESG rizike, kao i procjenu izloženosti institucija tim rizicima. Pri određivanju adekvatnosti postupaka i izloženosti institucija nadležna tijela uzimaju u obzir poslovne modele tih institucija.

Izloženosti institucija ESG rizicima procjenjuju se i na temelju planova institucija koji se trebaju izraditi u skladu s člankom 76. stavkom 2. Postupci upravljanja i postupci upravljanja rizicima institucija u pogledu ESG rizika usklađuju se s ciljevima utvrđenima u tim planovima.

Provjera i ocjena koje provode nadležna tijela uključuju procjenu planova institucija koje treba izraditi u skladu s člankom 76. stavkom 2., kao i napretka u odgovoru na ESG rizike koji proizlaze iz procesa prilagodbe u cilju klimatske neutralnosti i drugih relevantnih regulatornih ciljeva Unije u vezi s ESG čimbenicima.

10. Provjera i ocjena koje provode nadležna tijela uključuju procjenu postupaka upravljanja i postupaka upravljanja rizicima institucija za izloženosti kriptoimovini i pružanje usluga povezanih s kriptoimovinom, među ostalim razmatranjem politika i postupaka institucija za utvrđivanje rizika, kao i primjerenosti rezultata procjena iz članka 79. točke (e) i članka 83. stavka 4.";

36. u članku 100. dodaju se sljedeći stavci:

„3. Institucije i treće strane koje djeluju u svojstvu savjetnika institucija u kontekstu testiranja otpornosti na stres suzdržavaju se od aktivnosti koje bi mogle narušiti testiranje otpornosti na stres, kao što su ocjenjivanje na osnovi referentnih vrijednosti, međusobna razmjena informacija, sporazumi o zajedničkom postupanju ili optimizacija njihovih rezultata u testovima otpornosti na stres. Ne dovodeći u pitanje druge relevantne odredbe ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela imaju sve ovlasti za prikupljanje informacija i istražne ovlasti potrebne za otkrivanje tih aktivnosti.

4. EBA, EIOPA i ESMA putem Zajedničkog odbora iz članka 54. uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 sastavljaju smjernice kako bi osigurale da su dosljednost, dugoročna pitanja i zajednički standardi za metodologije procjene uključeni u testiranje otpornosti na stres u odnosu na ESG rizike. Zajednički odbor objavljuje te smjernice do 10. siječnja 2026. EBA, EIOPA i ESMA u okviru tog zajedničkog odbora istražuju kako se socijalni i upravljački rizici mogu uključiti u testiranje otpornosti na stres.";

37. u članku 101. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako za organizacijsku jedinicu za trgovanje koja upotrebljava interni model za izračun tržišnog rizika rezultati retroaktivnog testiranja ili testa za raspodjelu dobiti i gubitka upućuju na to da taj model više nije dovoljno točan, nadležna tijela preispituju uvjete za odobrenje za uporabu tog internog modela ili uvode odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo brzo poboljšanje modela.";

38. članak 104. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe članka 97., članka 98. stavaka 1., 4., 5., 9. i 10., članka 101. stavka 4. i članka 102. ove Direktive te primjene Uredbe (EU) br. 575/2013 nadležna tijela imaju barem ovlasti:";

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ograničiti poslove, među ostalim u vezi s prihvaćanjem depozita, poslovanjem ili mrežom institucija ili zahtijevati prestanak aktivnosti koje predstavljaju prekomjerne rizike za stabilnost institucije;";

iii. dodaju se sljedeće točke:

„(m) zahtijevati od institucija da smanje rizike koji kratkoročno, srednjoročno i dugoročno proizlaze iz ESG čimbenika, među ostalim one koji proizlaze iz procesa prilagodbe i trendova tranzicije u kontekstu relevantnih pravnih i regulatornih ciljeva Unije, država članica ili trećih zemalja, prilagodbom njihovih poslovnih strategija, upravljanja i upravljanja rizicima za koje bi se moglo zatražiti jačanje ciljeva, mjera i aktivnosti uključenih u njihove planove koje treba pripremiti u skladu s člankom 76. stavkom 2.;

(n) zahtijevati od institucija da provedu testiranje otpornosti na stres ili analizu scenarija kako bi procijenile rizike koji proizlaze iz izloženosti kriptoimovini i pružanja usluga povezanih s kriptoimovinom.";

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. EBA izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, kojima se određuje kako nadležna tijela mogu utvrditi predstavlja li rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju institucija iz članka 381. Uredbe (EU) br. 575/2013 prekomjerni rizik za stabilnost tih institucija.";

39. članak 104.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se zahtijeva dodatni regulatorni kapital kao odgovor na rizik prekomjerne financijske poluge koji nije dostatno pokriven člankom 92. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela određuju razinu dodatnog regulatornog kapitala, koji se zahtijeva na temelju stavka 1. točke (a) ovog članka, kao razliku između kapitala koji se smatra adekvatnim na temelju stavka 2. ovog članka, osim za njegov peti podstavak, i relevantnih kapitalnih zahtjeva iz dijela trećeg i sedmog Uredbe (EU) br. 575/2013.";

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„6. Ako institucija postane obveznik primjene minimalne donje granice iz članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, primjenjuje se sljedeće:

(a) nominalni iznos dodatnog regulatornog kapitala koji nadležno tijelo institucije zahtijeva u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) kao odgovora na rizike koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge ne treba povećati zbog toga što je institucija postala obveznik primjene minimalne donje granice;

(b) nadležno tijelo institucije bez odgode i u svakom slučaju najkasnije do isteka roka za sljedeći postupak provjere i ocjene preispituje dodatni regulatorni kapital koji zahtijeva od institucije u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) te iz tog kapitala isključuje sve dijelove kojima se dvostruko obračunavaju rizici koji su već u potpunosti pokriveni zbog toga što je institucija obveznik primjene minimalne donje granice;

(c) čim nadležno tijelo dovrši preispitivanje iz točke (b) ovog podstavka, točka (a) ovog podstavka više se ne primjenjuje.

Za potrebe ovog članka i članaka 131. i 133. ove Direktive, smatra se da je institucija obveznik primjene minimalne donje granice ako ukupni iznos izloženosti rizicima institucije izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 3. prvim podstavkom, točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 premašuje njezin ukupni iznos izloženosti rizicima bez primjene donje granice izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. te uredbe.

7. EBA do 10. travnja 2025. izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se pobliže određuje kako operativno provesti zahtjeve utvrđene u stavku 6. ovog članka, a posebno:

(a) način na koji nadležna tijela u svojem postupku nadzorne provjere i ocjene trebaju u obzir uzeti činjenicu da je institucija postala obveznik primjene minimalne donje granice;

(b) način na koji nadležna tijela i institucije trebaju dostavljati i objavljivati informacije o utjecaju na nadzorne zahtjeve institucije koja postaje obveznik primjene minimalne donje granice.

8. Za potrebe stavka 2., sve dok je institucija obveznik primjene minimalne donje granice nadležno tijelo institucije ne uvodi dodatni kapitalni zahtjev kojim bi se dvostruko obračunavali rizici koji su već u potpunosti pokriveni zbog toga što je institucija obveznik primjene minimalne donje granice.";

40. u članku 104.b umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ako institucija postane obveznik primjene minimalne donje granice, njezino nadležno tijelo može preispitati svoje smjernice o dodatnom regulatornom kapitalu dostavljene toj instituciji kako bi se osiguralo da njegova kalibracija ostane primjerena.";

41. u članku 106. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice ovlašćuju nadležna tijela da:

(a) od institucija zahtijevaju da informacije iz dijela osmog Uredbe (EU) br. 575/2013 objavljuju češće nego što se to zahtijeva člancima od 433. do 433.c te uredbe;

(b) odrede rokove u kojima institucije, osim malih i jednostavnih institucija, moraju EBA-i dostaviti informacije za objavu radi njihova objavljivanja na internetskim stranicama EBA-e za centralizirane objave;

(c) od institucija zahtijevaju upotrebu posebnih medija i mjesta za objavljivanje, osim internetskih stranica EBA-e za centralizirane objave, ili financijskih izvještaja institucija.

EBA do 10. srpnja 2025., uzimajući u obzir dio osmi Uredbe (EU) br. 575/2013, izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se pobliže određuju zahtjevi iz ovog članka stavka 1.";

42. U glavi VII. poglavlju 3. ispred odjeljka I. umeće se sljedeći odjeljak:

„*ODJELJAK -I.*

Primjena ovog poglavlja na grupe investicijskih društava

Članak 110.a

Područje primjene na grupe investicijskih društava

Ovo se poglavlje primjenjuje na grupe investicijskih društava, kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 25. Uredbe (EU) 2019/2033, ako barem jedno investicijsko društvo u toj grupi podliježe Uredbi (EU) br. 575/2013 na temelju članka 1. stavka 2. ili članka 1. stavka 5. Uredbe (EU) 2019/2033.

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na grupe investicijskih društava ako nijedno investicijsko društvo u toj grupi ne podliježe Uredbi (EU) br. 575/2013 na temelju članka 1. stavka 2. ili članka 1. stavka 5. Uredbe (EU) 2019/2033.";

43. članak 121. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 121.*

Kvalifikacije članova upravljačkog tijela

Države članice propisuju da članovi upravljačkog tijela financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga, osim onih koji imaju odobrenje u skladu s člankom 21.a stavkom 1., moraju imati dovoljno dobar ugled i posjedovati dostatno znanje, vještine i iskustvo kako je navedeno u članku 91. stavku 1. za obavljanje svojih dužnosti, vodeći računa o specifičnoj ulozi financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga. Financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi imaju glavnu odgovornost za osiguravanje primjerenosti članova svojeg upravljačkog tijela.";

44. članak 131. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 5.a drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U roku od šest tjedana od primitka obavijesti iz stavka 7. ovog članka, ESRB dostavlja Komisiji mišljenje o primjerenosti zaštitnog sloja za OSV instituciju. EBA ujedno Komisiji može dostaviti svoje mišljenje o zaštitnom sloju u skladu s člankom 16.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010.";

(b) u stavku 6. dodaje se sljedeća točka:

„(c) Ako OSV institucija postane obveznik primjene minimalne donje granice, njezino nadležno tijelo ili imenovano tijelo najkasnije do datuma godišnje provjere iz točke (b) preispituje zahtjev za zaštitni sloj za OSV instituciju kako bi se osiguralo da njegova kalibracija ostane primjerena.";

(c) u stavku 15. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako bi zbroj stope zaštitnog sloja za sistemski rizik kako je izračunan za potrebe članka 133. stavaka 10., 11. ili 12. i stope zaštitnog sloja za OSV instituciju ili stope zaštitnog sloja za GSV instituciju kojoj ta ista institucija podliježe bio viši od 5 %, primjenjuje se postupak naveden u stavku 5.a ovog članka. Za potrebe ovog stavka, ako odluka o određivanju zaštitnog sloja za sistemski rizik, zaštitnog sloja za OSV instituciju ili zaštitnog sloja za GSV instituciju dovede do smanjenja bilo koje prethodno utvrđene stope ili ako se one ne promijene, ne primjenjuje se postupak utvrđen u stavku 5.a ovog članka.";

45. članak 133. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica osigurava da je moguće odrediti zaštitni sloj za sistemski rizik u obliku redovnoga osnovnog kapitala za financijski sektor ili jednu ili više podskupina tog sektora za sve ili podskupinu izloženosti iz stavka 5. ovog članka, s ciljem sprečavanja i ublažavanja makrobonitetnih ili sistemskih rizika, uključujući makrobonitetne ili sistemske rizike koji proizlaze iz klimatskih promjena, koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 575/2013 i člancima 130. i 131. ove Direktive, to jest rizik poremećaja u financijskom sustavu koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u određenoj državi članici.";

(b) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) zaštitni sloj za sistemski rizik ne smije se koristiti kao odgovor na bilo što od sljedećeg:

i. rizike obuhvaćene člancima 130. i 131. ove Direktive;

ii. rizike koji su u potpunosti pokriveni izračunom iz članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 575/2013;";

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(d) ako se zaštitni sloj za sistemski rizik primjenjuje na ukupni iznos izloženosti riziku institucije i ta institucija postane obveznik primjene minimalne donje granice, njezino nadležno tijelo ili imenovano tijelo najkasnije do datuma dvogodišnjeg preispitivanja iz točke (b) ovog stavka preispituje zahtjev institucije za zaštitnim slojem za sistemski rizik kako bi se osiguralo da njegova kalibracija ostane primjerena.";

(c) stavci 11. i 12. zamjenjuju se sljedećim:

„11. Ako određivanje ili ponovno određivanje stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik za bilo koju skupinu ili podskupinu izloženosti iz stavka 5. koje podliježu primjeni jednog ili više zaštitnih slojeva za sistemski rizik dovede do kombinirane stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koja je viša od 3 %, no ne premašuje 5 %, za bilo koju od tih izloženosti, nadležno tijelo ili imenovano tijelo države članice koja određuje taj zaštitni sloj, u obavijesti podnesenoj u skladu sa stavkom 9., traži mišljenja Komisije i ESRB-a.

ESRB u roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz stavka 9. Komisiji dostavlja mišljenje o primjerenosti stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik. U roku od dva mjeseca od primitka te obavijesti Komisija, uzimajući u obzir mišljenje ESRB-a, dostavlja svoje mišljenje.

Ako je mišljenje Komisije negativno, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, kako je primjenjivo, države članice koja određuje taj zaštitni sloj za sistemski rizik postupa u skladu s tim mišljenjem ili navodi razloge za neprihvaćanje tog mišljenja.

Ako su jedna ili više institucija na koje se primjenjuje jedna ili više stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik društva kćeri matičnog društva koje ima poslovni nastan u drugoj državi članici, ESRB i Komisija u svojim mišljenjima razmatraju i je li primjereno na te institucije primijeniti stopu ili stope zaštitnog sloja za sistemski rizik.

Ako se tijela društva kćeri i matičnog društva ne slažu o stopi ili stopama zaštitnog sloja za sistemski rizik primjenjivima na tu instituciju te u slučaju negativnog mišljenja Komisije i ESRB-a, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, kako je primjenjivo, mogu predmet uputiti EBA-i i zahtijevati njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. Odluka o određivanju stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik za te izloženosti suspendira se dok EBA ne donese odluku.

Za potrebe ovog stavka, priznavanje stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica u skladu s člankom 134. ne uračunava se u pragove iz prvog podstavka ovog stavka.

12. Ako određivanje ili ponovno određivanje stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik primjenjivih na bilo koju skupinu ili podskupinu izloženosti iz stavka 5. koje podliježu jednom ili više zaštitnih slojeva za sistemski rizik, ili više njih, dovede do kombinirane stope zaštitnog sloja za sistemski rizik više od 5 % za bilo koju od tih izloženosti, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, kako je primjenjivo, traži odobrenje Komisije prije provedbe zaštitnog sloja za sistemski rizik.

U roku od šest tjedana od primitka obavijesti iz stavka 9. ovog članka, ESRB dostavlja Komisiji mišljenje o primjerenosti zaštitnog sloja za sistemski rizik. EBA može ujedno dostaviti Komisiji svoje mišljenje o tom zaštitnom sloju za sistemski rizik u skladu s člankom 16.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010 u roku od šest tjedana od primitka te obavijesti.

U roku od tri mjeseca od primitka obavijesti iz stavka 9., Komisija, uzimajući u obzir ocjenu ESRB-a i EBA-e, ako je to relevantno, te ako smatra da stopa ili stope zaštitnog sloja za sistemski rizik ne uzrokuju nerazmjerne štetne učinke na cijeli financijski sustav drugih država članica ili na njegove dijelove ili na financijski sustav Unije u cjelini koji bi predstavljali ili prouzročili zapreku pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, donosi akt kojim ovlašćuje nadležno tijelo ili imenovano tijelo, kako je primjenjivo, za donošenje predložene mjere.

Za potrebe ovog stavka, priznavanje stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica u skladu s člankom 134. ne uračunava se u prag iz prvog podstavka ovog stavka.”;

46. članak 142. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) plan i vremenski okvir za povećanje regulatornog kapitala kako bi se u cijelosti ispunio zahtjev za kombinirani zaštitni sloj ili, kako je primjenjivo, zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge;”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležno tijelo ocjenjuje plan za očuvanje kapitala i odobrava ga samo ako smatra da je vrlo vjerojatno da će se planom, bude li proveden, očuvati ili prikupiti dovoljno kapitala koji bi instituciji omogućio ispunjavanje zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj ili, kako je primjenjivo, zahtjeva za zaštitni sloj omjera financijske poluge u roku koji nadležno tijelo smatra primjerenim.”;

(c) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) provodi svoje ovlasti u skladu s člankom 102. kako bi odredilo stroža ograničenja raspodjele od onih koja se zahtijevaju u skladu s člankom 141. i člankom 141.b., kako je primjenjivo.”;

47. članak 161. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. briše se;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Do 31. prosinca 2016. Komisija provjerava i izvješćuje o rezultatima ostvarenima u skladu s člankom 91. stavkom 9., uključujući primjerenost praksi za usporedbu različitosti, uzimajući u obzir sva relevantna kretanja u Uniji i na međunarodnom planu te dostavlja svoje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta.”.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice do 10. siječnja 2026. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

One te mjere primjenjuju od 11. siječnja 2026.

Međutim, države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s izmjenama utvrđenima u članku 1. točkama 9. i 13. od 11. siječnja 2027.

Odstupajući od trećeg podstavka ovog stavka, države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s izmjenama iz članka 1. točke 13. ove Direktive u pogledu članaka 48.k i 48.l Direktive 2013/36/EU od 11. siječnja 2026. i s izmjenama iz članka 1. točke 9. ove Direktive u pogledu članka 21.c stavka 5. Direktive 2013/36/EU od 11. srpnja 2026.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1. točka 44. podtočka (c) i članak 1. točka 45. podtočka (c) primjenjuju se od 29. srpnja 2024.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. svibnja 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednica*
R. METSOLA	H. LAHBIB